

PEDAGÓGUSOK KÉPZÉSI TANTERVE

Harmadik munkacsomag

Az Európai Unió
társfinanszírozásával

Az Európai Unió finanszírozásával. Az itt szereplő vélemények és állítások a szerző(ek) álláspontját tükrözik, és nem feltétlenül egyeznek meg az Európai Unió vagy az Európai Oktatási és Kulturális Végrehajtó Ügynökség (EACEA) hivatalos álláspontjával. Sem az Európai Unió, sem az EACEA nem vonható felelősség alá érteik.
Project Nr: 2023-1-IT02-KA220-SCH-000165552

Köszönetnyilvánítás

Köszönetünket fejezzük ki a szakembereknek elkötelezettségükért és szakértelmükért, amellyel hozzájárultak a tanterv moduljainak kidolgozásához, valamint aktív részvételükért a Romániában, Csíkszeredában megrendezett Nemzetközi Képzésen. Értékes közreműködésük, hasznos visszajelzéseik és javaslataik nagyban hozzájárultak a tanterv minőségének és hatásának növeléséhez.

Munkájukat és elkötelezettségüket őszinte hálával értékeljük.

1. Vanessa Cascio (Co&So, Olaszország) – Európai projektmenedzser
2. Andrea del Re (Co&So, Olaszország) – Kisgyermekkorai nevelő/oktatási projektmenedzser
3. Ilaria Marchionne (Co&So, Olaszország) – Kommunikációs menedzser
4. Anna Matassoni (Co&So, Olaszország) – Európai projektasszisztens
5. Lara Nunes (Bioliving, Portugália) – Környezeti nevelő
6. Madalena Teixeira (Lousada Önkormányzat, Portugália) – Környezeti nevelő
7. Dr. Maria Papazachariou-Christoforou (Európai Egyetem Ciprus) – Adjunktus (Zeneoktatás és pedagógia)
8. Dr. Katerina Mavrou (Európai Egyetem Ciprus) – Egyetemi docens (Inkluzív nevelés és támogató technológiák)
9. Maria Papalexandrou-Karantoni – Kisgyermekkorai nevelő, Ciprus
10. Gál Katalin (DGASPC HR, Románia) – Szociológus
11. Răuță Carmen Adriana (DGASPC HR, Románia) – Nevelő
12. Biró-Szilágyi Ágota (DGASPC HR, Románia) – Klinikai pszichológus
13. Kopacz Erika Mária (Napocska Óvoda, Románia) – Óvodapedagógus
14. Tósa-Tankó Zsuzsa (Napocska Óvoda, Románia) – Óvodapedagógus
15. Kósa-Kovács Emőke (Napocska Óvoda, Románia) – Óvodapedagógus
16. Elvira Sánchez (AMEI-WAECE, Spanyolország) – Pszichológus, korai gyermekkorai fejlődés szakértő
17. Lorena Alina Cavalcanti (Spanyolország) – Kisgyermekkorai nevelő
18. Christine Bonnici (Newark School, Málta) – Kisgyermekkorai nevelő
19. Dr. Diana Busuttil (Newark School, Málta) – Kisgyermekkorai nevelő
20. Fabiola Hernandez (Newark School, Málta) – Erasmus projektkoordinátor
21. Dr. Stefania Donzelli (Spazio Aperto Servizi, Olaszország) – Szociológus
22. Simona Vigoni (Spazio Aperto Servizi, Olaszország) – Pedagógus
23. Sarah Morbe (Spazio Aperto Servizi, Olaszország) – Kisgyermekkorai nevelő

Tartalom

Bevezetés	6
1. MODUL: A környezeti fenntarthatóság tudatosítása	10
Bevezetés	11
1. A környezeti fenntarthatóság alapfogalmai	11
Tevékenység 1	12
2. Környezeti fenntarthatóság és körforgásos gazdaság	13
Tevékenység 2	14
3. Az EU Tanács ajánlásai a zöld átmenet és a fenntartható fejlődés érdekében történő tanulásról	15
Tevékenység 3	17
4. Rutinszerű tevékenységek és szabadtéri oktatás a kisgyermekkorai nevelésben a környezeti fenntarthatóság előmozdítása érdekében	18
Tevékenység 4	21
5. Újrahasznosítás és kreativitás a kora gyermekkorai nevelésben és oktatásban	22
Tevékenység 5	23
Összefoglaló	23
Értékelés	24
További releváns források	24
2. MODUL: Inkluzív stratégiák alkalmazása: Inkluzív pedagógiai stratégiák a mozgáskorlátozott gyermekek bevonására a szabadtéri oktatási tevékenységek során	26
Bevezetés	27
1. Fogyatékosági konstrukciók és szabadtéri oktatás	27
1. Aktivitás	29
2. Hozzáférhetőség és univerzális tervezés: Akadályok és megoldások azonosítása	29
2. Aktivitás	32
3. Inkluzív pedagógia a szabadtéri oktatásban	33
3. Aktivitás	34
4. Tanulási tervezés az inkluzív szabadtéri oktatáshoz	35
Összefoglaló	35
Értékelés	36
További releváns források	37
Függelékek	37
3. MODUL: szabadtéri nevelésben digitális eszközök integrálása a tanulásba a kisgyermekkorai	44
Bevezetés	45
1. Inkluzív oktatás és a digitális eszközök szerepe a szabadtéri tanulásban	46

1. Tevékenység: Digitális készségek alkalmazása az inkluzív szabadtéri tanuláshoz minden gyermek számára (Kiköltözik az osztályterem)	46
2. Virtuális Eszközök és Stratégiák az Inkluzív Természetalapú Tanuláshoz	49
2. Tevékenység: Önirányított tevékenység pedagógusoknak: Inkluzív szabadtéri tanulás tervezése minden gyermek számára (Beköltözik a szabadtér – Virtuális eszközök használata hozzáférhető természetalapú tanuláshoz)	50
3. A digitális írástudás és a kockázatkezelés megértése a szabadtéri tanulásban	52
3. Tevékenység - Önirányított tevékenység pedagógusoknak: Digitális írástudás	53
Összegzés	56
Értékelés	56
További releváns források	57

4. MODUL: Interdiszciplináris megközelítések alkalmazása a szabadtéri tevékenységben (STEAM)

Bevezetés	61
1. STEAM és annak előnyei a szabadtéri oktatásban	62
1. AKTIVITÁS: Önéletrajzi reflexió a szabadtéri játékról	62
2. A kisgyermeknevelők szerepe a STEAM-oktatás előmozdításában	63
3. AKTIVITÁS: Problémamegoldó tevékenység: A kód létrehozása	65
3. Aktivitás: Forgatókönyv-alapú tanulás: Inkluzív módszerek kialakítása a sárral és pocsolyával való játékokban	66
3. Az ECEC pedagógusok legfontosabb feladatai	67
Összefoglaló	69
Értékelés	69
További releváns források	71

5. MODUL: Kommunikáció a családokkal/értintettekkel

Bevezetés	75
1. Aktivitás: Megbízható kapcsolatok kiépítése	76
2. Aktivitás: A szabadtéri oktatás előnyei a gyermekek szociális és motoros fejlődése szempontjából	81
Összefoglalás	83
Értékelés	83
További releváns források	84
Segédanyag	84
Eredmények	86

Rövidítések jegyzéke

OE	Szabadtéri oktatás
UD	Univerzális tervezés
UDL	Univerzális tervezés a tanulásban
ECEC	Kisgyermekkorai nevelés és gondozás
MI	Mozgáskorlátozottság
STEAM	Természettudomány, technológia, mérnöki tudomány, művészet és matematika
SGD	Fenntartható Fejlődési Célok
AT	Innovatív segítő technológiák
ICT	Információs és kommunikációs technológia
AAC	Augmentatív és alternatív kommunikáció
CRC	Gyermekjogi Egyezmény
CRPD	Egyezmény a fogyatékossgal élő személyek jogairól

Bevezetés

Ez a képzési tanterv az Erasmus+ által támogatott Outdoor4mi projekt egyik eredménye. A tananyag célja, hogy a kisgyermekkorú nevelésben és gondozásban (ECEC) dolgozó pedagógusokat olyan készségekkel, ismeretekkel és eszközökkel lássa el, amelyek szükségesek az inkluzív szabadtéri tanulási tevékenységek (OE) megvalósításához a 3–5 éves gyermekek számára. A program célja, hogy minden gyermek – beleértve a mozgáskorlátozott gyermeket – aktívan részt vehessen a szabadtéri tanulásban, és egyaránt profitálhasson az óvodán belüli és azon kívüli tapasztalatokból.

A tanterv öt átfogó modulra épül, amelyek mindegyike a szabadtéri nevelés sikeres megvalósításához nélkülözhetetlen területekre összpontosít. A 24–30 órás képzés során a pedagógusok olyan témákat dolgoznak fel, mint a környezeti fenntarthatóság, inkluzív stratégiák, digitális készségek, az interdiszciplináris megközelítések (például a STEAM), valamint a hatékony kommunikáció a családokkal.

A résztvevők stratégiákat is kidolgoznak arra, hogyan közvetítsék a szabadtéri tanulás értékét a szülők felé, kezelve az esetleges aggodalmakat, és kiemelve annak előnyeit a gyermekek szociális és mozgásfejlődése szempontjából. A megszerzett készségek lehetővé teszik, hogy a pedagógusok gazdagító, inkluzív tanulási élményeket teremtsenek, amelyek a természethez kötik a gyerekeket – függetlenül fizikai képességeiktől.

A tanterv szorosan kapcsolódik a projekt további eredményeihez, amelyek együtt egy teljes képzési programot alkotnak. Az elméleti alapokat az Outdoor4mi Útmutató biztosítja, míg a gyakorlati megvalósítást az Eszköztár (Toolbox) segíti. Ez az integráció garantálja, hogy a pedagógusok a valóságban is hatékonyan alkalmazhassák az inkluzív szabadtéri nevelési gyakorlatokat, ötvözve az elméletet a gyakorlati eszközökkel annak érdekében, hogy a szabadtéri tanulás egyszerre legyen fenntartható és befogadó.

A képzési anyag rugalmas felépítése lehetővé teszi, hogy a felhasználók igényeiknek és helyi körülményeiknek megfelelően válasszanak: csoportos képzésként vagy önálló tanulási folyamatként is alkalmazható. A tanterv kettős megközelítésre épül, amely a személyes fejlődést támogató önálló tanulást ötvözi

a közös, csoportos tanulási élményekkel, így egyszerre segíti az egyéni kibontakozást és az együttműködést.

Önálló tanulás

Az önálló tanulás lehetőséget ad a résztvevőknek arra, hogy saját tempójukban fedezzék fel a tananyag fogalmait. Amikor a képzési anyag egyéni feldolgozásra kerül, a tanulók szabadon haladhatnak, saját időbeosztásukhoz és tanulási stílusukhoz igazítva az ütemet. Ez a rugalmas megközelítés különösen ideális azok számára, akik önállóan szeretnek dolgozni, időhiány miatt nagyobb rugalmasságra van szükségük, vagy bizonyos témákban mélyebb ismereteket szeretnének szerezni. A résztvevők bármikor visszatérhetnek a tananyaghoz, megállhatnak, elgondolkodhatnak, és a számukra legmegfelelőbb módon dolgozhatják fel az anyagot.

Csoportos tevékenységek

Ezzel szemben a csoportos tevékenységek a közös munkára, a kommunikációra és a problémamegoldásra helyezik a hangsúlyt. Ezek a feladatok lehetőséget adnak a résztvevőknek, hogy együtt gondolkodjanak, közösen keressenek megoldásokat és megosszák tapasztalataikat. A csoportmunka elősegíti a különböző nézőpontok megismerését, erősíti a csapatmunkát, és támogatja a szakmai készségek fejlődését. Egyúttal alkalmat kínál a tanultak kipróbálására és elmélyítésére: a résztvevők magyarázatokkal, vitákkal és egymás visszajelzéseiből tanulva finomíthatják tudásukat. A csoportos interakció növelheti a motivációt és erősítheti a közösséghez tartozás érzését, ami gazdagabb tanulási élményt eredményez.

Kapcsolódás az európai célokhoz

Ez a képzés illeszkedik az Európai Unió fenntarthatósági és inkluzivitási céljaihoz, és képessé teszi a pedagógusokat arra, hogy a következő generációt inspirálják, miközben biztosítják, hogy minden gyermek bekapcsolódhasson a szabadtéri tanulásba. Arra biztatjuk a kisgyermekkorai nevelésben dolgozó pedagógusokat, hogy a megszerzett tudást alkalmazzák mind az osztályteremben, mind a szabadtéri környezetben, így a szabadtéri nevelés szerves részévé válhat a koragyermekkorai oktatásnak.

Modulok áttekintése

M1 – Környezeti fenntarthatóság tudatosítása

Ez a modul átfogó áttekintést nyújt arról, miként támogathatja a szabadtéri oktatás (outdoor education) a fenntarthatósággal kapcsolatos ismeretek, készségek és attitűdök fejlődését. Bemutatja, hogyan lehet elősegíteni a gyermekek természettel való kapcsolatának kialakulását és a környezeti felelősségvállalás erősítését az Európai Unió „Learning for Environmental Sustainability” - „Tanulás a környezeti fenntarthatóságért” ajánlásával összhangban.

M2 – Inklúzív stratégiák

A modul középpontjában az inklúzív pedagógia áll. Bemutatja azokat a módszereket, amelyek lehetővé teszik, hogy a mozgáskorlátozott gyermekek is részt vehessenek a szabadtéri tevékenységekben. Így minden gyermek – fizikai képességeiktől függetlenül – kapcsolatba kerülhet a természettel, és élvezheti a kültéri tanulás előnyeit.

M3 - Digitális készségek:

A modul bemutatja, hogyan integrálhatók hatékonyan a digitális eszközök a pedagógiai munkába, lehetővé téve, hogy a gyermekek akkor is felfedezhessék a természetet, ha fizikailag nem tudnak jelen lenni. Részletezi, miként hidalható át a beltéri és kültéri világ közötti különbség technológia segítségével, minden gyermek számára gazdag és élményszerű tanulási lehetőségeket kínálva.

M4 Interdiszciplináris megközelítések (STEAM) alkalmazása

A szabadtéri oktatás kiváló lehetőséget nyújt az interdiszciplináris tanulásra. A modul bemutatja, hogyan integrálhatók a természettudomány, technológia, mérnöki tudományok, művészetek és matematika (STEAM) területei a szabadtéri tevékenységekbe, elősegítve a gyermekek kreativitását és kritikai gondolkodását.

M5 - Kommunikáció családokkal és érintettekkel

A szabadtéri oktatás előnyeinek bemutatása kulcsfontosságú a családok és a közösség támogatásának elnyerésében. A modul felkészíti a résztvevőket arra, hogyan lehet világosan és meggyőzően kommunikálni a szabadtéri tanulás értékét, különösen a gyermekek szociális és motoros fejlődése szempontjából, elősegítve ezzel a szülőkkel és más érintettekkel való erős kapcsolatok kialakítását.

👉 További információ a projektről a weboldalon: <https://www.outdoor4mi.eu/>

1.MODUL:

A környezeti fenntarthatóság tudatosítása

1.MODUL: A környezeti fenntarthatóság tudatosítása

A modult kidolgozta: Co&So

Modul áttekintés:

«Környezeti fenntarthatóság tudatossága: Tudás, készségek és attitűdök fejlesztése a fenntarthatóság érdekében a szabadtéri nevelés által, az EU „Tanulás a környezeti fenntarthatóságért” ajánlása alapján».

Időtartam

A modul elvégzése várhatóan körülbelül 4 órát vesz igénybe.

Célkitűzések:

A modul fő céljai a következők:

- A környezeti fenntarthatóság alapvető fogalmainak és fontosságának megértése a koragyermekkori nevelésben.
- Az EU által javasolt környezeti fenntarthatóságra vonatkozó tanulási elvek megismerése.
- A környezeti fenntarthatóság integrálása a mindennapi osztálytermi rutinokba és tevékenységekbe.
- Szabadtéri tevékenységek tervezése és megvalósítása, amelyek elősegítik a fenntarthatósági tudatosság kialakulását a gyermekek körében.

Várható tanulási eredmények:

A modul elvégzése után az óvodapedagógusok:

- Megértik a környezeti fenntarthatóság alapvető fogalmait.
- Felismerik a környezeti fenntarthatóságra nevelés fontosságát a koragyermekkori nevelésben.
- Ismerni fogják az EU által javasolt, környezeti fenntarthatóságot támogató tanulási elveket.
- Képesek lesznek olyan tevékenységek, napi rutinok és szabadtéri programok megtervezésére, amelyek elősegítik a környezeti fenntarthatóság tudatosságának fejlesztését.

Képzési módszertan:

Elméleti előadások, gyakorlati feladatok, online kutatások, kiscsoportos munka és workshopok.

Oktatási követelmények:

- Személyi számítógép
- Videoprojektor
- Internetkapcsolat
- PowerPoint
- Anyagok a gyakorlati workshop tevékenységekhez

Értékelési módszerek/Eszközök:

Gyakorlati tevékenység tervezése és megvalósítása

Bevezetés

1. A környezeti fenntarthatóság alapfogalmai

Mi a fenntarthatóság?

A fenntarthatóság hivatalos meghatározása 1987-re nyúlik vissza (Brundtland-jelentés: „Közös jövőnk”), amikor először azonosították a fenntarthatóságot, mint a fejlődés olyan feltételét, amely „kielégíti a jelen szükségleteit anélkül, hogy veszélyeztetné a jövő generációk képességét arra, hogy kielégítsék saját szükségleteiket.” A fenntarthatóság fogalmának jelentése az ideológiák, értékek és filozófiák szerint változik, és mélyreható fejlődésen ment keresztül: a kezdetben elsősorban ökológiai szempontokra összpontosító szemléletből egy globális jelentéssel bíró fogalommá vált, amely az ökológiai, gazdasági és társadalmi dimenziókat egyesíti. A fenntarthatóság tehát magában foglalja a környezeti, társadalmi és gazdasági jólétet, miközben biztosítja a jövő generációi számára a jelenlegihez hasonló életminőséget.

A Fenntartható Fejlődési Célok

A fenntarthatóság fogalmának fejlődése és a természetes erőforrások korlátozott mivoltának növekvő felismerése hozzájárult ahhoz a holisztikus megközelítéshez, amely a 2030-as Fenntartható Fejlődési Agenda középpontjában áll. Ez az Agenda a környezet, a fejlődés, valamint a társadalmi és gazdasági jólét alapvető összefüggéseire helyezi a hangsúlyt.

Az Agendát, amelyet 2015. szeptember 25-én az ENSZ Közgyűlése fogadott el, a 17 Fenntartható Fejlődési Cél (SDG) alkotja, amelyek 169 különálló célt tartalmaznak, és minden országot és egyént érintenek.

A Fenntartható Fejlődési Célok széles körű gazdasági és társadalmi fejlődési kérdésekkel foglalkoznak, ideértve többek között:

1. szegénység felszámolása	10. egyenlőtlenségek csökkentése;
2. éhezés megszüntetése;	11. fenntartható városok és
3. egészségügyi ellátás és jólét előmozdítása;	közösségek erős kialakítása;
4. minőségi oktatás energia biztosítása	12. felelős fogyasztás és termelés;
5. nemek közötti egyenlőség megvalósítása;	13. éghajlatváltozás elleni fellépés;
6. tiszta vízhez és higiéniai feltételekhez való hozzáférés biztosítása;	14. óceánok és tengerek használata;
7. megfizethető és tiszta elérhetősége;	15. szárazföldi ökoszisztémák
8. méltó munkahelyek és gazdasági növekedés elősegítése	védelme;
9. ipar, innováció és fenntartható infrastruktúra fejlesztése;	16. a béke, igazságosság és
	intézmények megteremtése;
	17. Partnerség a cél érdekében.

A fenntartható fejlődési célok eléréséhez szükséges előrehaladás mérésére különbözőkörnyezeti, társadalmi és gazdasági teljesítményt mutató indikátorokat dolgoztak ki. Ezek az indikátorok segítenek nyomon követni a fejlődést, és biztosítják, hogy minden területen megfelelő intézkedéseket hozzanak a fenntarthatóság előmozdítása érdekében.

Tevékenység 1

>> Ez a tevékenység alkalmas csoportos foglalkozásra.

Célok leírása: A cél az ENSZ 17 Fenntartható Fejlődési Céljainak (SDG-k) megértése és tudatosság növelése, valamint azok kölcsönös összefüggéseinek felismerése. Ennek révén az ECEC pedagógusok képesek lesznek aktívan hozzájárulni a fenntartható fejlődés globális erőfeszítéseéhez, támogatva az oktatást, a tudatosító kampányokat és a SDG elvek gyakorlati alkalmazását az alapfokú oktatási szektorban.

Szükséges anyagok: Személyi számítógép
Internetkapcsolat a SDG-k hivatalos weboldalának eléréséhez

Útmutató:

Csoportos munka és reflexiók ülés (45 perc)

ECEC pedagógusok kisebb csoportokra (2-3 pedagógus csoportonként) oszlanak, és választanak két konkrét Fenntartható Fejlődési Cél (SDG) témát, amelyeket részletesebben megvizsgálják. Minden csoportnak 10 perc áll rendelkezésére az előzetes tájékoztatásra és online kutatásra. Ezután minden csoport válaszol az alábbi kérdésekre, majd közösen megbeszélik az információkat és gondolatokat (5 perc):

1. Miért fontosak ezek az SDG-k globálisan és lokálisan?
2. Hogyan kapcsolódnak ezek az SDG-k az oktatáshoz?
3. Fel tudnak sorolni néhány valós példát arra, hogyan alkalmazzák az egyes SDG-eket az oktatásban és a társadalomban?
4. Hogyan lehet ezeket az SDG-eket integrálni a tantárgyi területekbe vagy tanítási gyakorlatokba?
5. Milyen tevékenységek vagy projektek segíthetik a gyerekeket abban, hogy megértsék és cselekedjenek ezekkel a célokkal kapcsolatban?

2. Környezeti fenntarthatóság és körforgásos gazdaság

A környezeti fenntarthatóság kortárs fogalma túlmutat a hulladék újrahasznosításán, újrafelhasználásán és biológiai lebonthatóságán, és inkább a fogyasztás visszafogására és átalakítására összpontosít. Ez a szemlélet ellentétben áll a piacon évtizedek óta előtérbe helyezett felesleges és végtelen szükségletek teremtésével. A hagyományos termelési és fogyasztási modell alapját a lineáris gazdaság elve adja, amely a múlt században a nagy mennyiségű erőforrások és energia könnyű hozzáférhetősége révén volt sikeres. Azonban a társadalom egyre inkább felismeri, hogy egy olyan világban élünk, ahol az erőforrások végesek.

Ezért egy lehetséges alternatíva a **körforgásos gazdaság**, egy új paradigma, amely elválasztja a gazdasági növekedést az erőforrás-fogyasztástól, azáltal, hogy átgondolja a termelési és fogyasztási modelleket a hulladék csökkentése és az anyagok újrahasználatá érdekében.

A körforgásos gazdaság olyan modellt képzel el, amely a hulladék minimalizálására épít, és amely az újrahasználatot és az újrahasznosítást helyezi előtérbe, valós életciklust biztosítva az anyagok számára, melyek nem a lerakókban végzik. Az Európai Unió pontos hierarchiát alakított ki a hulladékkezelésben, egy prioritási sorrendet, amelyet követni kell a környezeti hatások minimalizálása és a cirkuláris gazdaság előmozdítása érdekében

1. Prevenció: Az első és legfontosabb prioritás a hulladék keletkezésének megelőzése. Ez azt jelenti, hogy olyan intézkedéseket hozunk, amelyek minimalizálják a keletkező hulladék mennyiségét, például:

- Csökkenteni a termékek és szolgáltatások fogyasztását, csak az igazán szükséges dolgokat vásárolni, és tartós, javítható termékeket választani;
- Tömeges termékek használata, a túlzott csomagolású termékek elkerülése, és újrafelhasználható alternatívák választása.

2. Újrafelhasználás: Amikor a megelőzés nem lehetséges, a második prioritás a keletkező hulladék mennyiségének csökkentése. Ez különböző stratégiák révén valósítható meg, például:

- Használt tárgyak újrafelhasználása ahelyett, hogy eldobnánk őket;
 - Törött tárgyak megjavítása ahelyett, hogy újat vásárolnánk.
3. **Újrahasznosítás:** A hulladékból származó anyagok új termékekké alakítása, ezáltal a természeti erőforrások megóvása, a szennyezés csökkentése és a hulladéklerakókba kerülő hulladék mennyiségének csökkentése.
4. **Energia-visszanyerés:** Az energia-visszanyerés során a nem újrahasznosítható hulladékokból energiát nyerünk vissza. Ezt égetéssel vagy más olyan technológiákkal lehet elérni, amelyek energiát vagy hőt termelnek.
5. **Eltávolítás:** Az utolsó és legkevésbé kívánatos hulladékgazdálkodási megoldás a nem újrahasznosítható vagy nem visszanyerhető hulladékok lerakására kerülése hulladéklerakókban vagy egyéb ártalmatlanító helyeken.

Tevékenység 2

Célok leírása:

A cél a fenntartható fejlődés elveit integráló gyakorlati, kézzelfogható tevékenységek tervezésére és végrehajtására alkalmas képességek fejlesztése, amelyek elősegítik az óvodai környezetben az **gazdasági fenntarthatóság** és a **fenntartható fejlődés** elveit.

Szükséges anyagok:

- Személyi számítógép;
- Internetkapcsolat;
- Papír;
- Tollak;
- "Fenntarthatóság pirulák" intézkedések az ARPAT-tól - angol nyelven, kattints az oldal fordítására: [see link](#).

Célok leírása:

A cél a fenntartható fejlődés elveit integráló gyakorlati, kézzelfogható tevékenységek tervezésére és végrehajtására alkalmas képességek fejlesztése, amelyek elősegítik az óvodai környezetben az gazdasági fenntarthatóság és a fenntartható fejlődés elveit.

Anyagok:

- Személyi számítógép; • Internetkapcsolat;
- Papír;
- Tollak;
- "Fenntarthatóság pirulák" intézkedések az ARPAT-tól

Útmutató:

Személyes reflexió (30 perc)

1. Olvasd el figyelmesen online az ARPAT által készített fenntarthatóság pirulákat, készíts jegyzeteket, és hasonlítsd össze a különböző, a saját országodra jellemző módszerekkel.
2. Gondolj egy mindennapi, szokásos tevékenységre, és próbálj meg fenntarthatósági szempontból javítani rajta. Lehetnek apró változtatások vagy kis részletek, amelyek segítenek a tevékenységet fenntarthatóbbá tenni.

Lezárás:

A rutin feladatok átgondolása révén jobban megértheted a fenntartható gyakorlatok bevezetésének lehetőségét az életedbe, és következőképpen a tantermekbe is, praktikus és kapcsolódó módon. Ezek a gyakorlatok lehetőséget nyújtanak arra, hogy a gyermekek már korán tudatosabbá váljanak a fenntarthatóság iránt.

Utókövetés:

A személyes reflexió után gondold át a tanteremben végzett napi tevékenységeket, amelyeket fenntarthatóbbá tehetsz, miközben a gyerekeket is bevonod.

3. Az EU Tanács ajánlásai a zöld átmenet és a fenntartható fejlődés érdekében történő tanulásról

Ajánlások a zöld átmenet és a fenntartható fejlődés oktatásának ösztönzésére:

2022 júniusában az Európai Unió Tanácsa ajánlást fogadott el a tagállamok számára, hogy támogassák a zöld átmenettel és fenntartható fejlődéssel kapcsolatos oktatási politikákat és programokat. Ez elengedhetetlen ahhoz, hogy minden korosztály számára biztosítva legyen a fenntarthatóbb életmódhoz szükséges tudás, valamint a fenntartható jövő érdekében való cselekvéshez szükséges készségek elsajátítása.

Különösen arra kéri a tagállamokat, hogy:

- Tekintsék a zöld átmenet és fenntartható fejlődés oktatását az oktatási és képzési politikák és programok prioritásának;
- Biztosítsanak lehetőségeket minden tanuló számára, hogy többet tanuljanak a klímahelyzetről és a fenntarthatósági kérdésekről formális és nem formális oktatás keretében;
- Mozgósítsanak nemzeti és európai forrásokat a zöld és fenntartható eszközök, erőforrások és infrastruktúra beruházására;
- Segítsenek a pedagógusoknak tudásuk és tanítási készségeik fejlesztésében, hogy kezelni tudják a klímahelyzetet és fenntarthatósági

problémákat;

- Létrehozzanak olyan tanulási környezeteket, amelyek elősegítik a fenntarthatóságot, beleértve az óvoda összes tevékenységét és akcióját;
- Aktívan vonják be a diákokat és az óvoda dolgozóit, helyi hatóságokat és ifjúsági szervezeteket a fenntarthatóság oktatásába.

MEGJEGYZÉS: a teljes dokumentum elérhető a következő címen:

<https://education.ec.europa.eu/focus-topics/green-education/learning-for-the-green-transition>

A GreenComp:

A zöld átmenet és fenntartható fejlődés oktatására vonatkozó ajánlások elfogadása mellett az Európai Bizottság Közös Kutatóközpontja publikálta a GreenComp tanulmányt, amely meghatározza az európai fenntarthatósági kompetenciák keretrendszerét. (Ez a tevékenység alkalmas önálló tanulásra.)

A GreenComp egy fenntarthatósággal kapcsolatos kompetenciákat összegző készletet határoz meg annak érdekében, hogy válaszoljon az emberek növekvő szükségletére a tudás, készségek és attitűdök fejlesztésére, amelyek elősegítik a bolygó iránti empátiát, felelősséget és gondoskodást, valamint lehetővé teszik a fenntartható életmódot, munkát és viselkedést. A GreenComp tehát a fenntarthatósági kompetenciák nem kötelező keretrendszere, amely közös alapot biztosít a tanulók számára (életkoruktól és óvodai végzettségüktől függetlenül, formális, nem formális és informális tanulási kontextusban), valamint útmutatást nyújt az oktatók számára.

Az oktatás területén egy olyan konceptuális modellt biztosít, amelyet az élethosszig tartó tanulásban részt vevő személyek használhatnak különböző célokkal, például:

- Felhívja a figyelmet a környezeti fenntarthatóságra irányuló tanulás fontosságára;
- Fenntarthatósággal kapcsolatos kompetenciák fejlesztésére irányuló tanulási lehetőségek tervezése;
- Az egyéni helyzet értékelése a tanulók fenntarthatósággal kapcsolatos készségeinek fejlesztését támogató intézkedések tekintetében.

MEGJEGYZÉS: A GreenComp felépítésének megtekintéséhez töltsse le a fájlt (elérhető magyar nyelven is)

https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/bitstream/JRC128040/JRC128040_011.pdf.

Tevékenység 3

Célok leírása:

A cél a környezeti fenntarthatóság oktatására vonatkozó Európai Unió ajánlások ismeretének és megértésének növelése, amely lehetővé teszi, hogy ezeket az elveket beépítsük az oktatási gyakorlatba. Ezzel elősegítjük a környezeti tudatosság és a kritikai gondolkodás fejlődését, a gyermekek aktív részvételét a fenntarthatósági kezdeményezésekben, illetve támogatjuk a környezeti felelősségvállalás kultúráját az oktatási környezetekben már kisgyermekkortól kezdve.

Szükséges anyagok:

PC, internetkapcsolat, az EU Tanács ajánlásainak kinyomtatott példánya

Útmutató:

Önálló tanulás (15 perc):

Szánjon rá néhány percre, és fókuszáljon az EU Tanács ajánlásainak általános felépítésére, amelyet kinyomtatott példányban, és online is elérhet.

Kulcsszó-reflexiós tevékenység (15 perc):

Miután sikerült megérteni az ajánlások általános keretét, válasszon ki ezekből egy szakaszt vagy egy témát. Próbáljon a következő kérdésekre összpontosítani:

- Milyen fő célkitűzéseket fogalmaznak meg a kiválasztott szakaszban, és hogyan kapcsolódnak azok az ajánlás átfogó céljaihoz?
- Hogyan lehetne alkalmazni az ebben a szakaszban szereplő irányelveket a saját szakterületen vagy szakmai gyakorlatban?
- Milyen potenciális kihívások vagy akadályok merülhetnek fel a szakaszban szereplő elvek alkalmazása során, és hogyan lehetne ezeket hatékonyan kezelni?

Mint végső gyakorlat, válasszon egy kulcsszót, amely legjobban összefoglalja a kiválasztott szakasznak a lényegét. Például a „zöld kompetenciák” szakasz esetén választhatja a „készségek” vagy az „innováció” szót.

Lezárás:

A tanács ajánlásainak kulcsszavakba sűrítésével világosabb képet kaphat a környezeti fenntarthatóságra vonatkozó tanulási alapelvek lényegéről. A reflexiós kérdések és a kulcsszó meghatározása bizonyítja, hogy megértette és kritikai szemlélettel értékeli a tartalmat, gyakorlati alkalmazásokat fontol meg, és összekapcsolja azokat a szakmai és a személyes kontextusaival.

Utókövetés:

A tevékenységet követően képesnek kell lennie arra, hogy ezeket az elveket

alkalmazható stratégiákká alakítsa át az osztálytermekben, így integráltabb megközelítést biztosítva a zöld oktatás számára. Fontos, hogy reflektáljon válaszáira, és azonosítsa minden olyan területet, ahol további tisztázásra vagy mélyebb megértésre van szüksége – milyen lépéseket tesz annak érdekében, hogy pótolja ezeket a hiányosságokat? Ezt követően beszélje meg a gyakorlatot egy kollégájával, és vitassák meg, hogy az EU Tanács ajánlásainak elvei hogyan befolyásolhatják közös munkájukat.

4. Rutinszerű tevékenységek és szabadtéri oktatás a kisgyermekkorú nevelésben a környezeti fenntarthatóság előmozdítása érdekében

Fenntarthatóság a koragyermekkorú nevelésben:

A környezet iránti tisztelet tanítása már fiatal korban kulcsfontosságú a felelős, tájékozott állampolgárok nevelésében, akik fenntartható életmódot követnek. A tudással és értékekkel felruházott gyermekek jobb fogyasztói szokásokkal nőhetnek fel, mint az előző generációk, így segíthetnek megvédeni a humán tevékenység által károsított környezetet. Fontos, hogy a környezeti tudatosságot már korán, a jól ismert, helyi környezetből kiindulva alakítsuk ki, mivel ez ösztönzi a gyakorlati cselekvést. Az olyan jelmondatok, mint például a „Mentsük meg a pandákat!” növelték az ökológiai tudatosságot, de gyakran nem ösztönöznek konkrét cselekvésekre. A jól ismert környezetekre összpontosítva válaszolhatunk arra a kérdésre, hogy „Mit tehetek én?”, és személyes, tudatos kapcsolatot alakíthatunk ki a természettel, miközben megkérdőjelezzük a természet kimeríthetetlen erőforrásként való felfogását. A fenntarthatóság korai tanítása alapot ad a tanulás élethosszig tartó folyamatához, és olyan viselkedéseket alakít ki, amelyek pozitív hatással lehetnek a környezetre. Ez a megközelítés lehetővé teszi a gyermekek számára, hogy lássák, hogy a kis, mindennapi cselekedetek is változást hozhatnak.

Fenntarthatóság a koragyermekkorú oktatásban:

A fiatal gyermekek számára nyújtott oktatási szolgáltatások alapvetőek a környezetvédelem előmozdításában, és segítenek a fenntarthatóság iránti pozitív hozzáállás kialakításában már kiskorban. A fenntarthatóság oktatásának a koragyermekkorú nevelésben kell elkezdődnie, játékos és rutinszerű tevékenységek beépítésével, amelyek kíváncsiságot, tiszteletet és környezetbarát viselkedést ösztönöznek. A szabadtéri oktatás különösen hatékony, mivel közvetlen élményeket nyújt a természetben, hozzájárul ahhoz, hogy a gyermekekben kialakuljon az ökológiai érzékenység. Azonban a közvetlen kapcsolat a természettel önállóan nem elegendő ahhoz, hogy teljes környezeti tudatosságot építsünk. Elengedhetetlen, hogy a szabadtéri tevékenységeket strukturált

környezeti oktatással kombináljuk, ahol a gyermekek megismerkednek a környezet jellemzőivel, funkcióival és a veszélyekkel. A gyakorlati projektek és workshopok természet alapú tapasztalatokkal való ötvözésével a korai oktatás mély és tartós kapcsolatot alakíthat ki a környezettel, segíti a gyermekeket abban, hogy felelős, környezettudatos állampolgárokká váljanak. Ez a holisztikus megközelítés biztosítja, hogy a fenntartható hozzáállások a mindennapi rutinok részévé váljanak.

Példák tevékenységekre az óvodában:

A kisgyermekek bevonása a mindennapi tevékenységekbe és rutinokba kulcsfontosságú a jó fenntarthatósági gyakorlatok elsajátításában. Még az is, hogy kevesebb mennyiséget vásárolunk, és inkább természetes anyagokat részesítünk előnyben, része annak a nagyobb ökológiai változásnak, amely képes megváltoztatni az emberek életmódját. Az újrahasznosított anyagokból készülő, saját készítésű használati tárgyak, a környezetvédelmi szervezetekkel való közös tevékenység és a gyermekek találkozása a „zöld” ügyekre specializálódott szakértőkkel mind hozzájárulnak a társadalom és a környezet közötti szorosabb kapcsolat kialakításához, melynek következtében egyre több ember életmódja lesz környezetbarát. Csak szemléltetés céljából néhány példát mutatunk be, amelyek tevékenységeket, workshopokat és apró rutinokat tartalmaznak, amelyeket a mindennapi rutinba be lehet vezetni, és az óvodában is fel lehet ajánlani.

Gyermekek a természetben:

Már beszéltünk a szabadtéri oktatás fontosságáról a kiadvány során, így itt csak néhány példát szeretnénk bemutatni az óvoda falain kívül végezhető tevékenységekre.

Óvoda udvara:

A kert létrehozása az óvodában összeköti a gyermekeket a természettel, és elősegíti az észlelési, gondozási és kézzelfogható munkára vonatkozó készségeket. Támogatja a társas kapcsolatok, a szülők és pedagógusok közötti együttműködést, miközben elérhetők olyan alapvető célok is, mint a helyi környezet tudatosítása, a természethez való pozitív kapcsolat kialakítása, a szezonális zöltségek növekedésének felismerése, vagy a gyümölcsök és zöltségek szerepe a táplálkozásban. Továbbá elősegíti az aktív tanulást, a vízmegtakarítást és a föld erőforrásainak megbecsülését.

Fák ültetése:

A fák ültetése a gyermekekkel rendkívül jelentős és tanulságos tevékenység, amely tartós hatással lehet a természethez és a környezethez való kapcsolatukra. Először is el kell magyarázni, miért fontos mindez a bolygónk számára, meg kell tanítani a fák szerepét az oxigén előállításában, a levegő minőségének javításában, az állatok

élőhelyeinek megteremtésében és az éghajlatváltozás elleni küzdelemben. Így a legfiatalabb gyermekek megtanulhatják tisztelni és értékelni a természet szépségét, és megérthetik az ökoszisztémák védelmének szükségességét.

Oktatási farmok látogatása:

A fenntartható mezőgazdaság és a természeti élőhelyek fontosságának közvetítésére a pedagógusok szervezhetnek olyan kirándulásokat, amelyek mezőgazdasági valóságokat mutatnak be, és amelyek gyakran kifejezetten gyermekek számára kialakított programokat kínálnak. Az oktatási farmok olyan gazdaságok, amelyek szívesen fogadnak óvodákat és családokat, és lehetőséget biztosítanak a növények és állatok életének megismerésére, az élelmiszertermékek eredetének tanulmányozására, valamint az általános mezőgazdasági környezet megértésére. Ezáltal a gyermekek olyan tudást sajátíthatnak el, amely az egészség, hagyomány és kultúra szempontjából értékes mezőgazdasági és élelmiszer örökséget közvetít, és gyakorlati módon foglalkozik olyan kérdésekkel, mint az ételhulladék, fenntarthatóság, szezonáltság, valamint az állatok és növények tisztelete.

Kint vagy bent:

Az óvodáknak integrálniuk kell a belső és a külső tereket, hogy folyamatos tanulási lehetőségeket biztosítsanak a gyermekeknek. A belső terekben növényekkel, hidropóniás rendszerekkel és mini üvegházakkal lehet segíteni a gyermekek gondozási és megfigyelési készségeinek fejlesztését. Az állatvilág, mint például egy rovarház további felfedezéseket kínálhat. Az olyan eszközök, mint a digitális mikroszkópok, lehetővé teszik a természetes elemek alaposabb tanulmányozását. A természetre, fenntarthatóságra és újrahasznosításra vonatkozó képeskönyvek és történetek egész évben inspirálhatják mind beltéri, mind a kültéri tevékenységeket és beszélgetéseket.

Fenntartható közlekedés:

A WHO „csendes gyilkosnak” nevezte a légszennyezést, amelyet nagyrészt emberi tevékenységek, mint például az erőművek, ipari létesítmények és közlekedés okoznak. A gyermekek iskolába szállítása jelentősen hozzájárul a csúcsforgalomhoz és a szennyezéshez, amely nemcsak az iskolákat, hanem az egész várost érinti. A fenntartható közlekedési módok, mint a gyaloglás, kerékpározás vagy a tömegközlekedés használata, csökkenthetik a szennyezést. Az olyan kezdeményezések, mint a Pedibus, ahol a gyermekek egy felnőttel gyalog mennek iskolába, elősegítik a fenntartható szokásokat, csökkentik a forgalmat és ösztönzik a környezeti felelősségvállalást.

Tevékenység 4

>> >> Ez a tevékenység alkalmas csoportos foglalkozásra.

Cél leírása:

A cél egy alapvető, vonzó, és a kiskorúak életkorának megfelelő gyermekirodalom-bibliográfia biztosítása az ECEC pedagógusok számára, mely a környezeti fenntarthatóságról szól, ezzel biztosítva számukra a szükséges forrást a fenntartható gyakorlatok, ökológiai tudatosság és környezeti felelősségvállalás felfedezésére és bevezetésére a koragyermekkorai nevelésbe.

Szükséges anyagok:

Bibliográfiai minta, környezeti fenntarthatóságról szóló képeskönyvek óvodások számára.

Útmutató:

Bevezetés (20 perc)

A bevezetőt követően, amely a napi rutintevékenységekről és a szabadidős oktatásról szól a környezeti fenntarthatóság előmozdítása érdekében, az ECEC pedagógusok a gyermekeknek szóló illusztrált könyvek és a környezeti fenntarthatóság oktatása közötti kapcsolatra összpontosítanak. A csoport felfedezi az illusztrált könyvek fontosságát a koragyermekkorai tanulásban, és azt, hogy hogyan kapcsolhatók össze a környezeti fenntarthatósággal kapcsolatos tevékenységek és a természethez kapcsolódó meseolvasás.

Bibliográfia összeállítás (10 perc)

Az ECEC pedagógusok egy jól megválasztott, az óvodások kognitív és érzelmi fejlődéséhez igazodó, környezeti fenntarthatóságról szóló, alapvető és könnyen hozzáférhető könyvek és források listáját kapják. A pedagógusok gyorsan átnézik a minta bibliográfiát és kiválasztják az ismert könyvcímeket, vagy további könyveket keresnek online, a lista bővítésére.

Megjegyzés: Ha a tevékenység óvodai környezetben zajlik, ajánlott a közös könyvtárban található források használata.

Megjegyzés: Ha a tevékenység óvodai környezetben zajlik, ajánlott a közös könyvtárban található források használata.

Bemutató felolvasás (20 perc)

Az ECEC pedagógusok kiscsoportokra oszlanak, és kidolgozzák egy kiválasztott könyv bemutató felolvasását, majd bemutatják azt az egész csoportnak. Miután mindenki befejezte a bemutatót, a csoportok két olyan lehetséges tevékenységet találnak ki a környezeti fenntarthatóság témájában, amelyeket a gyermekekkel elvégezhetnek, a felolvasott könyvek alapján.

Lezárás:

Az olvasás és a fenntartható tevékenységek kombinálása elősegíti az olyan

fogalmak korai megértését, mint a hulladékgazdálkodás, a természetvédelem, a természeti erőforrások tisztelete, mindezt interaktív, vonzó történetekkel és illusztrációkkal, amelyek a gyermekek számára is megfelelőek. A kiválasztott könyvek felhasználásával az ECEC pedagógusok integrálhatják a környezeti fenntarthatóság témáját a napi tevékenységekbe és beszélgetésekbe, és ezáltal kialakíthatják a gyermekekben a koruknak megfelelő tudatosságot és pozitív szokásokat.

Utókövetés:

A tevékenységek után az ECEC pedagógusok megosztják kollégáikkal a szerzett gyakorlati tapasztalatokat, annak érdekében, hogy a jövőben ők is végrehajthassák azokat.

5. Újrahasznosítás és kreativitás a kora gyermekkori nevelésben és oktatásban

A Hulladék Piramisa

Az Európai Unió által javasolt hulladékgazdálkodási hierarchia szerint a pedagógusok feladata, hogy jó példát mutassanak a gyerekeknek, és törekedjenek a hulladék megelőzésére azzal, hogy csak a valóban szükséges dolgokat vásárolják meg, amelyek tartósak, vagy legalább javíthatóak, és igyekeznek minimalizálni a túlzott csomagolású termékek vásárlását. A hulladékgazdálkodás piramisára épülő tevékenységeket szervezhetünk, amelyek célja:

- Újrahasználat: A már nem használt tárgyak újbóli felhasználása. Ezek a tárgyak még más számára hasznosak lehetnek, ezért például a pedagógusok rendezhetnek „piac napokat”, ahol a gyerekek új életet adhatnak a már nem használt játékoknak, könyveknek, ruháknak, azokat kicserélhetik.
- Javítás: A törött tárgyak javítása javítóműhelyek szervezésével, ahol szakképzett felnőttek (szülők, nagyszülők, szakértők stb.) segíthetnek a gyerekeknek megtanulni, hogyan javíthatják meg a saját elhasználódott tárgyaikat.
- Újrahasznosítás: A potenciális hulladékanyagok új termékekké alakítása, hogy a gyerekek megtanulják, hogy semmit sem szabad elpazarolni: a mindennapi mintákon (mint például a jegyzetfüzetek készítése papírok hátoldalának használatával, vagy komposzt készítés az óvodai étkezések maradékából az óvoda kertjéhez...) túl szervezhetők Kreatív Újrahasznosító Workshopok is, ahol a gyerekek szabadjára engedhetik a fantáziájukat, és új életet adhatnak a kidobott anyagoknak.
- Hulladékkezelés: A gyerekek részt vehetnek az óvodai

hulladékszétválasztásban mint rutinszerű gyakorlatban, így már fiatal korban megtanulhatják a helyes hulladékszétválasztás fontosságát.

Tevékenység 5

A célok leírása: Az ECEC pedagógusok kreativitásának fejlesztése az újrahasznosított anyagok felhasználásával, hogy olyan vonzó, gyakorlati tevékenységeket alakíthassanak ki, amelyek ösztönzik a gyermekek képzeletbeli kifejezését és környezeti tudatosságát.

Szükséges anyagok: Újrahasznosított anyagok, attól függően, hogy milyen típusú workshopot kívánnak megvalósítani.

Útmutató:

Újrahasznosító Workshop a Hulladékanyagokból Készíthető Termékekhez (30 perc)

Gyűjts össze néhány hulladékanyagot, figyelembe véve azok elérhetőségét és a kívánt workshop típusát, majd próbálj meg valamilyen terméket készíteni belőlük. Néhány lehetséges ötlet:

- Egy játék (pl. kartonból készült autó);
- Tároló doboz újrahasznosított kartonból;
- Ékszerek (pl. papírgyöngyök vagy kupakból készült nyakláncok);
- Virágtartók palackokból vagy dobozokból.

Lezárás: A hulladékanyagok új terméké alakításával bemutatható a kreatív újrahasznosítás erejét. Mint pedagógus, az alkalmazott készségek és szemléletmódok inspirálhatják a gyermekeket arra, hogy kritikusan gondolkodjanak a fenntarthatóságról, az innovációról és a problémamegoldásról a saját napi osztálytermi tevékenységeik során, megtanulva, hogy minden anyagnak van lehetősége az újragondolásra.

Utókövetés: A gondolatok és ötletek összegyűjtése után az ECEC pedagógusok ezeket a típusú tevékenységeket alkalmazhatják a gyermekekkel, figyelembe véve a lehetséges akadályokat, problémákat, az anyagok elérhetőségét stb.

Összefoglaló

A környezeti fenntarthatóság oktatása kulcsfontosságú a gyermekek számára, mivel segít megérteniük, hogyan hatnak az emberi tevékenységek a bolygóra, és felkészíti őket arra, hogy fenntartható választásokat hozzanak. Ha a gyermekek már korán megismerkednek olyan fogalmakkal, mint a természetvédelem, az

újrahasznosítás és a megújuló energia, felelősségérzetet alakítanak ki a környezet iránt. A szabadtéri oktatás erősíti ezt a kapcsolódást, hiszen gyakorlati élményeket és lehetőséget nyújt, hogy a gyermekek közvetlen kapcsolatba kerüljenek a természettel, megfigyeljék az ökoszisztémákat, és mélyebb tisztelettel legyenek a környezet iránt. E két megközelítés együttes alkalmazása elősegíti a kritikai gondolkodást, a problémamegoldást, és hosszú távú elköteleződést eredményez a környezetvédelem iránt.

Értékelés

Készítse el egy óvodai tapasztalati tevékenység tervét a környezeti fenntarthatóság témájában.

További releváns források

<https://www.arp.atoscana.it/documentazione/brochure/pillole-di-sostenibilita>

2. Modul: Inklúzív stratégiák alkalmazása

2. MODUL: Inkluzív stratégiák alkalmazása: Inkluzív pedagógiai stratégiák a mozgáskorlátozott gyermekek bevonására a szabadtéri oktatási tevékenységek során

A modult kidolgozta: European University Cyprus

Modul áttekintés

Ez a modul azt vizsgálja, hogyan alakulnak ki a fogyatékoságról alkotott elképzelések különböző filozófiai és elméleti alapelvek mentén, és hogyan kapcsolódnak ezek a konstrukciók az oktatásban és a szabadtéri oktatásban jelentkező akadályok felismeréséhez. Ezen kívül bemutatja az inkluzív pedagógiai stratégiák alapelveit, különös figyelmet fordítva az univerzális tervezésre, differenciálásra, az inkluzív tanulás tervezésére és az együttműködésre.

A modul során óvodapedagógusok a következő témákat tekinthetik át: (1) A fogyatékoság fogalma és a szabadtéri oktatás, (2) Hozzáférhetőség és univerzális tervezés: akadályok és megoldások azonosítása, (3) Inkluzív pedagógiák a szabadtéri oktatásban, (4) Tanulási tervezés inkluzív szabadtéri oktatáshoz. A teoretikus elemzés után három olyan tevékenységet is kapnak, amelyek segítenek a modul alapelveinek megerősítésében, és két értékelő eszközt, amelyek segítségével értékelhetik az inkluzív stratégiák alkalmazását a mozgáskorlátozott gyermekek bevonásában a szabadtéri oktatási tevékenységek során.

Időtartam

A modul elvégzése várhatóan körülbelül 6 órát vesz igénybe.

Célkitűzések

A modul fő célja a következő:

- A résztvevők megismertetése a fogyatékoság elméleti hátterével, különös figyelmet fordítva a mozgáskorlátozottakra és a fizikai akadályozottsággal élőkre.
- Az inkluzív tanulás és a szabadtéri oktatás alapelveinek bemutatása, amelyek az akadálymentesség és az univerzális tervezés fogalmi köré épülnek.

Várható tanulási eredmények:

A modul elvégzése után az óvodapedagógusoknak képesnek kell lenniük:

- Azonosítani a mozgáskorlátozott gyermekek szabadtéri oktatásban való részvételével kapcsolatos akadályokat és azok leküzdésének módjait.
- Ismerniük kell a különböző inkluzív pedagógiai stratégiákat és azok alkalmazását a szabadtéri oktatásban.

- Inkluzív eszközöket és forrásokat használni, hogy támogassák minden gyermek részvételét a szabadtéri tevékenységekben.
- Olyan inkluzív tanulási környezetet kialakítani, amely tiszteletben tartja és értékeli a sokszínűséget.

Képzési módszertan

Személyes tapasztalatokon alapuló tanulás, forgatókönyv-alapú tanulás (videók), megfigyelésen alapuló tanulás.

Oktatási követelmények

Nyomtatott kézikönyvek: Outdoor4MI Útmutató és a Pedagógusok képzési tanterve. Laptop, Internet hozzáférés, papír, írószerszám.

Értékelési módszerek/eszközök Kvízek, megfigyelés és önreflexió

Bevezetés

Fontos, hogy az ECEC pedagógusok felismerjék, hogy a fogyatékoságról alkotott gondolkodásunkat és hozzáállásunkat különböző filozófiai és elméleti keretek befolyásolják. Annak érdekében, hogy minden gyermek számára inkluzívabb tanulási környezetet hozzunk létre, ez a modul a fogyatékoság fogalmát és annak kialakulását vizsgálja, hogy azonosítsa az oktatásban, különösen a szabadtéri környezetekben jelentkező akadályokat, és inkluzív pedagógiai stratégiákat alkalmazzon, különös figyelmet fordítva az olyan megközelítésekre, mint az univerzális tervezés, differenciálás és az univerzális tanulási tervezés (UDL).

A modul hangsúlyozza, hogy az inkluzív gyakorlatok alkalmazása a szabadtéri oktatásban biztosítja, hogy minden gyermek teljes mértékben részt tudjon venni ezekben az élményekben.

1. Fogyatékosági konstrukciók és szabadtéri oktatás

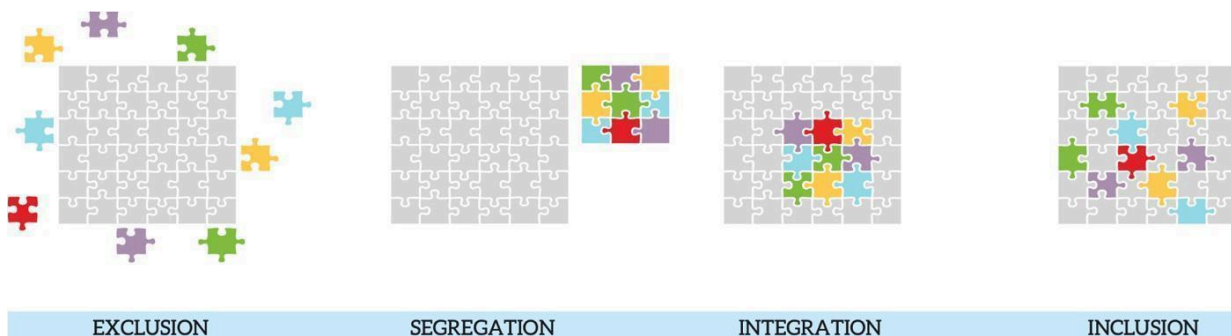
Az a meggyőződés, hogy minden gyermeknek joga van a méltóságot és az optimális fejlődést támogató minőségi oktatáshoz, központi szerepet játszik olyan nemzetközi keretrendszerekben, mint a [Gyermekek jogi Egyezménye \(CRC\)](#) és a [Fogyatékosággal Élő Személyek Jogairól szóló Egyezmény \(CRPD\)](#). Ezeket az értékeket globális, regionális és nemzeti szervezetek is támogatják, és számos oktatási politika tükrözi őket. Ennek ellenére továbbra is jelentős akadályok állnak fenn, amelyek megakadályozzák az oktatáshoz való egyenlő hozzáférést minden gyermek számára, különösen az akadályozottsággal, a fogyatékosággal élők esetében.

Különböző fogyatékosági modellek kulcsszerepet játszanak a fogyatékosággal élő tanulók számára kidolgozott oktatási stratégiák alakításában. Ezek a modellek iránymutatást nyújtanak olyan megközelítések kidolgozásához, amelyek célja az egyenlő esélyek biztosítása és befogadó tanulási környezetek kialakítása, legyen szó osztálytermi vagy szabadtéri oktatási környezetekről. A modellek a következők:

- Az **orvosi modell** a fogyatékoságot személyes problémának tekinti, amely orvosi kezelést igényel.
- A **jótekonysági modell** a fogyatékoságot személyes tragédiának látja, amely jótekonyságra és gondoskodásra épül.
- A **társadalmi modell** a fogyatékoságot társadalmi akadályok következményének tartja, és ezek felszámolását társadalmi cselekvéssel javasolja.
- Az **emberi jogi modell** kollektív felelősséget követel az egyenlőség érdekében, hangsúlyozva a társadalmi és politikai cselekvést az emberi jogok biztosítása érdekében.

A fogyatékoság különböző modelljei meghatározzák, hogyan közelítjük meg a fogyatékosággal élő gyermekek oktatását. Az oktatási gyakorlatban főként négy megközelítés figyelhető meg: **kirekesztés, szegregáció (elkülönítés), integráció és inklúzió**. Például a speciális oktatás gyakran az orvosi modellhez igazodik, amely a gyermek "problémáinak" megoldására összpontosít. Az integráció ugyan lehetővé teszi a gyermekek számára a hagyományos oktatási környezetben való részvételt, de gyakran figyelmen kívül hagyja az oktatási élmény minőségét. Ezzel szemben az inkluzív oktatás a társadalmi és emberi jogi modell szemléletét követi, amely az akadályok megszüntetését, valamint az egyenlő lehetőségek biztosítását szorgalmazza minden gyermek számára. Ez a megközelítés egy emberi jogi alapokon nyugvó, átalakító szemléletet tükröz.

1. Aktivitás

Reflexiós tevékenység: A fogyatékossgal kapcsolatos konstrukciók és sztereotípiák azonosítása az oktatási gyakorlatban

Leírás: Ez a feladat arra ösztönöz, hogy gondolkodj el az iskolai oktatási gyakorlatokon, beszélgetéseken és hozzáállásokon, különösen azon, hogyan tükrözhetik ezek a különböző fogyatékossgai modelleket és tanítási módszereket. Segít felismerni, hogy a mindennapi iskolai szokások és hozzáállások sokszor rejtett sztereotípiákból és elképzelésekből fakadnak. A cél az, hogy jobban megértsd az inkluzív oktatást, amely az emberi jogokra és a társadalmi igazságosságra épül, és amely a szemléletformálás által változást hozhat.

Szükséges anyagok: írószer és papír

Útmutató: Szánj néhány percet arra, hogy átgondold az „A fogyatékossga értelmezései és sztereotípiái” című mellékletben (1. Függelék) található állítások tartalmát.

Ezután azonosítsd:

- Mely fogyatékossgai modelleket képviselnek az egyes állítások?
- Milyen oktatási megközelítéseket képviselnek az egyes állítások?

Lezárás: Ha ezeket a szempontokat átgondolod és megérted, könnyebben találhatsz módot arra, hogy elősegítsd az egyenlő esélyeket, a szabad választást és a képességek fejlesztését, miközben az egyén helyett inkább a rendszerszintű változásokra összpontosítasz.

Utókövetés: Miközben az állításokat elemzed, gondold a saját hasonló tapasztalataidra (ha vannak), vagy a jelenlegi oktatási környezetből származó példákra. Vizsgálj meg akár eltérő vagy ellentmondásos helyzeteket is, és gondolkodj a fogyatékossgal kapcsolatos értelmezések és megközelítések szempontjából.

2. Hozzáférhetőség és univerzális tervezés: Akadályok és megoldások azonosítása

A szabadtéri tevékenységek értékes tanulási lehetőségeket kínálnak a kisgyermek számára, azonban a részvétel akadályai gyakran megjelenhetnek, különösen az akadályozottsággal élő gyermekek esetében. Az igazán inkluzív szabadtéri tanulási környezetek megteremtéséhez az ECEC (kisgyermekkorai nevelés és gondozás) pedagógusainak fel kell ismerniük ezeket az akadályokat, és stratégiákat, valamint erőforrásokat kell alkalmazniuk azok leküzdésére. Az akadályok azonosítása és a technológiai, illetve innovatív megoldások alkalmazása segíthet ezek megszüntetésében.

Ehhez az ECEC pedagógusoknak tisztában kell lenniük azzal, hogy a szabadtéri tanulás leggyakoribb akadályai a következők lehetnek:

- **Fizikai akadályok:** Egyenetlen terep, keskeny ösvények vagy a hozzáférhető szabadtéri eszközök hiánya, amelyek megakadályozhatják a mozgásukban korlátozott gyermekek teljes részvételét.
- **Rugalmas eszközök hiánya:** A szabványos szabadtéri eszközök gyakran nem felelnek meg a különböző fizikai igényekkel rendelkező gyermekek számára, így korlátozzák részvételüket.
- **Társas akadályok:** A kommunikációs nehézségekkel küzdő gyermekeknek nehézséget okozhat a társaikkal való kapcsolatteremtés a szabadtéri tevékenységek során, ami kirekesztéshez vezethet.
- **Attitűdbeli akadályok:** A gyermekek képességeivel kapcsolatos tévhitek korlátozhatják a kínált tevékenységek típusát, csökkentve ezzel a fogyatékossgal élő gyermekek számára elérhető értékes részvételi lehetőségeket.
- **Tantervi akadályok:** A szabadtéri tanulási tevékenységek nem mindig rugalmasan vannak megtervezve, így kizárhatják a különböző tanulási szükségletekkel és képességekkel rendelkező gyermekeket.
- **Nem megfelelő tervezés a különböző igényekhez:** A szabadtéri terek és tevékenységek tervezése gyakran nem veszi figyelembe a képességek széles skáláját, ami az inkluzivitás hiányához vezethet.

Ahhoz, hogy az oktatók azonosítani tudják és megoldásokat tervezzenek a különböző akadályok kezelésére, különös figyelmet kell fordítaniuk a mozgáskorlátozott gyermekek, valamint minden olyan gyermek igényeire, akik különböző képességekkel, érdeklődési körökkel és elvárásokkal rendelkeznek. Az inkluzivitás biztosítása érdekében az ECEC pedagógusoknak figyelembe kell venniük az akadálymentesség alapelveit és az univerzális tervezés elveit.

Az akadálymentesség alapvető elv, amely biztosítja minden egyén számára az egyenlő hozzáférést, különösen a fogyatékossgal élők számára¹. A teljes inklúzió elérése érdekében a társadalmaknak foglalkozniuk kell azzal, hogy eltávolítsák azokat az akadályokat, amelyek megakadályozzák a fogyatékossgal élő személyeket a különböző létesítményekhez, termékekhez és szolgáltatásokhoz való hozzáférésben.

Az **Univerzális Tervezés** egy szélesebb fogalom, amelyet a North Carolina Állami Egyetem Univerzális Tervezés Központja az alábbiak szerint definiál: „A termékek és környezetek tervezése úgy, hogy azok mindenki számára, a lehető legnagyobb mértékben használhatóak legyenek, anélkül, hogy alkalmazkodásra vagy speciális

¹ United Nations: UN Enable - Accessibility (2007),
<https://www.un.org/esa/socdev/enable/disacc.htm>. Last accessed 1 Nov 2023

tervezésre lenne szükség.” Az Univerzális Tervezés hét fontos elvet tartalmaz, amelyek célja, hogy a kialakított környezetek, technológia, szolgáltatások és termékek a lehető legszélesebb közönség számára legyenek használhatóak és hozzáférhetőek, anélkül, hogy speciális alkalmazkodásra vagy átalakításokra lenne szükség². Röviden ezek az elvek a következők:

1. **Igazságos használat:** A tervezés hasznos és eladható a különböző képességekkel rendelkező emberek számára.
2. **Rugalmasság a használatban:** A tervezés széles körű egyéni preferenciákat és képességeket képes kiszolgálni.
3. **Egyszerű és intuitív használat:** A tervezés használata könnyen érthető, függetlenül a felhasználó tapasztalatától, tudásától, nyelvi készségeitől vagy jelenlegi koncentrációs szintjétől.
4. **Érzékelhető információ:** A tervezés hatékonyan közvetíti a szükséges információkat a felhasználó számára, függetlenül a környezeti feltételektől vagy a felhasználó érzékszervi képességeitől.
5. **Hibákkal szembeni tolerancia:** A tervezés minimalizálja a veszélyeket és a véletlen vagy nem szándékos cselekedetek káros következményeit.
6. **Alacsony fizikai erőfeszítés:** A tervezés hatékonyan és kényelmesen használható, minimális erőfeszítéssel.
7. **Méret és tér a megközelítéshez és használathoz:** A megfelelő méretet és teret biztosít a megközelítéshez, elérhetőséghez, manipuláláshoz és használathoz, függetlenül a felhasználó testméretétől, testtartásától vagy mozgásképességétől.

Az Univerzális Tervezés és az Akadálymentesség összefonódnak, mivel az akadálymentesség célja olyan megoldások kidolgozása, amelyek lehetővé teszik az univerzális tervezés megvalósítását. Ez a fogalom az emberi sokféleség, a társadalmi inklúzió és az egyenlőség alapértékeit öleli fel, elősegítve egy akadálymentes és befogadó környezet kialakítását. Az univerzális tervezés és az akadálymentesség nem választható el a technológiától sem. Így néhány technológiai és innovatív megoldás a univerzálisan tervezett környezetekhez a következő:

- **Innovatív segédeszközök (AT):** Az olyan adaptív technológiák, mint a terepjáró kerekesszékek vagy a mozgást segítő eszközök, amelyek lehetővé teszik a mozgáskorlátozott gyermekek számára, hogy szabadabban felfedezhessék a szabadtéri környezeteket, illetve a természet alapú tevékenységekben részt vehessenek. Emellett a virtuális valóság (VR) technológia szimulálhatja a szabadtéri élményeket, így fokozva az érzékszervi élményt, ha fizikai korlátozások állnak fenn.
- **Hozzáférhető játszóterek:** Az univerzális tervezés elvei támogatják olyan környezetek kialakítását, amelyek mindenki számára elérhetőek, függetlenül

² The Centre for Excellence in Universal Design (CEUD). Ireland: <https://universaldesign.ie/>

a képességeiktől. Például a szabadtéri terek akadálymentes rámpákkal, sima járdákkal és olyan játszóeszközökkel felszerelhetők, amelyek különböző felhasználók számára is alkalmasak, például kerekesszékes hinták és érzékszervi játékterületek.

- **Kiegészítő és alternatív kommunikációs (AAC) eszközök:** A kommunikációs nehézségekkel küzdő gyermekek számára a kültéri használatra szánt, hangkimenet-erősítő eszközök vagy a szabadtéri játék során képalapú kommunikációs táblák használata támogathatja a társaikkal és a pedagógusokkal való interakciójukat.
- **Interaktív tanulási alkalmazások és eszközök:** Az olyan technológiák, amelyek elősegítik a szabadtéri felfedezést, mint a táblagépeken használható természetismereti alkalmazások, nagyító eszközök vagy digitális fényképezőgépek, segíthetnek abban, hogy a szabadtéri tevékenységek minden gyermek számára vonzóbbá és hozzáférhetőbbé váljanak.

2. Aktivitás

Megfigyelési tevékenység: Akadályok és megoldások azonosítása

Leírás: Ez a tevékenység arra ösztönzi az ECEC pedagógusokat, hogy figyeljék meg a szabadtéri tanulási tereket, és azonosítsák a fogyatékossággal élő kisgyermek, különösen a mozgáskorlátozottak számára a szabadtéri tevékenységekben való részvételt akadályozó tényezőket, beleértve a fizikai, társadalmi és környezeti kihívásokat. Az univerzális tervezés elveinek kritikus átgondolásával a pedagógusok képesek lesznek hozzáférhető szabadtéri környezeteket kialakítani a gyermekek számára, és inkluzív szemléletet fejleszteni.

Szükséges anyagok: Pen, Univerzális Tervezés Függelék nyomtatott változata (2.Függelék)

Útmutató:

1. Sétálj el egy olyan szabadtéri helyszínre, mint az óvodai udvar, egy közeli park vagy más olyan tér, amelyet gyermekek tanulásra és szórakozásra használnak, és figyeld meg a környezetet, valamint a gyerekek tevékenységeit.
2. Használd az Univerzális Tervezés függelékét, és gondold át, hogy az adott helyszínen mennyire akadálymentes az univerzális tervezés elvei alapján.
3. Írd le az észlelt problémákat, és indokold meg a megfigyeléseidet.
4. Ha a helyszín nem könnyen megközelíthető, vagy az időjárás nem engedi a sétát, nézz meg egy releváns videót, például: [„Szabadtéri tanulás kisgyermekkel”](#) vagy [„Játszóterekből szabadtéri tanulási környezetek”](#), vagy bármely más videót, amely a helyi környezethez illeszkedik, és végezd el az aktivitást ugyanúgy.

Lezárás: Az univerzális tervezés elveit szem előtt tartva könnyen azonosíthatók azok a kulcsfontosságú kihívások, mint például a fizikai, társadalmi és környezeti akadályok, amelyek megnehezítik minden gyermek részvételét a szabadtéri tevékenységekben. Az univerzális tervezés elveinek alkalmazásával olyan inkluzív szabadtéri környezeteket hozhatunk létre, amelyek minden gyermek számára hozzáférhetők.

Utókövetés: Olyan szabadtéri tevékenységek támogatása, amelyek figyelembe veszik a gyermekek különböző mozgás-, érzékelési-, és tanulási igényeit, elősegíti az egyenlőbb tanulási élményt, amely az akadálymentességen és társadalmi igazságosságon alapul.

3. Inkluzív pedagógia a szabadtéri oktatásban

Miután az ECEC pedagógusok kialakították az inkluzív szemléletet, fontos, hogy a különbözőpedagógiai gyakorlatokra és stratégiákra összpontosítsanak, amelyek figyelembe veszik azokat az alapvető elemeket, amelyek olyan környezetet teremtenek, ahol minden diák – függetlenül a fogyatékosságtól, nemtől, kulturális háttértől vagy személyes preferenciáktól – sikeres lehet. Ezek az elemek a választási lehetőségek, egyéni támogatás, rugalmasság, alkalmazkodás, ésszerű igazítások és az egyediség tiszteletben tartása.

Ezeknek az elveknek a megvalósításához olyan keretrendszereket használunk, mint az Univerzális Tanulási Tervezés (UDL), a Differenciált Oktatás és a Kooperatív Tanítás, amelyekirányt adnak az inkluzív oktatási gyakorlatok tervezésében és megvalósításában. Röviden:

Az Univerzális Tanulási Tervezés (UDL) célja, hogy a tanulást mindenki számára hozzáférhetővé és átalakító erejűvé tegye, figyelembe véve minden lehetséges tanulót már a kezdetektől, biztosítva, hogy az oktatási célok, módszerek, anyagok és értékelések testre szabhatók legyenek a különböző igényeknek megfelelően, miközben mindenki számára elérhetők maradnak. Az UDL három fő elvet tartalmaz:

- **Többféle motivációs lehetőség biztosítása:** Olyan lehetőségek biztosítása, amelyek segítenek a tanulók motiválásában és abban, hogy értelmesen részt vegyenek a tanulási folyamatban.
- **Többféle információ megjelenítése:** Lehetőségek és különböző módok biztosítása az információk bemutatására.
- **Többféle cselekvés és kifejezés lehetősége:** Különböző lehetőségek és módok biztosítása a kommunikációra, fizikai és egyéb aktivitásokra a tanulás során.

Minden UDL elvhez tartoznak irányelvek és ellenőrző pontok, amelyek megtalálhatók a [CAST szervezet](#) weboldalán, amely bevezette az UDL-t.

A **Differenciált Oktatás**, amely Carol Tomlinson (2000) munkáján alapul, rugalmas megközelítést alkalmaz, amely figyelembe veszi és reagál a tanulók különböző érdeklődési köreire, felkészültségére és tanulási profiljaira, és összhangban van az UDL elveivel. Ez a stratégia magában foglalja a tanulási tartalom, folyamatok, eredmények és környezetek módosítását annak érdekében, hogy azok az egyes tanulók igényeihez igazodjanak, így elősegítve az egyenlő lehetőségeken és társadalmi igazságosságon alapuló demokratikus oktatást.

A **Kooperatív Tanítás** egy olyan megközelítés, amelyet széles körben alkalmaznak a sikeres inkluzív oktatásban. Ez hangsúlyozza az oktatók közötti közös víziót, értékeket és felelősséget, akik együtt dolgoznak a tanulási folyamat megtervezésén és végrehajtásán. Ez a megközelítés egy inkluzívabb oktatási rendszert támogat, ahol az oktatók közötti koordinált cselekvések és bizalom hozzájárulnak egy holisztikus és támogató tanulási környezet megteremtéséhez.

3. Aktivitás

Szabadtéri tevékenység tervezése UDL alapján

>> Ez a tevékenység alkalmas csoportos foglalkozásra.

Leírás:

Ez a közös tevékenység az ECEC pedagógusokat arra ösztönzi, hogy az UDL elvei alapján alakítsanak ki egy szabadtéri tevékenységet. Az univerzális tanulási tervezés fő elemeinek, a differenciált oktatásnak és az együttműködő tanításnak a felismerésével az ECEC pedagógusok képesek lesznek ezeket az elveket alkalmazni a szabadtéri oktatási tevékenységek struktúrájának és tartalmának meghatározása során.

Szükséges anyagok: Digitális eszköz internet hozzáféréssel az [Univerzális Tanulási Tervezés Irányelvek](#)hez és papír/toll.

Útmutató:

1. Szánj egy kis időt, és tanulmányozd az Univerzális Tanulási Tervezés (UDL) irányelveit.
2. Ezután csoportban beszéljétek meg, hogyan alkalmazhatjátok ezeket az irányelveket egy szabadtéri tevékenység megtervezésében.
3. Tárgyaljátok meg a tanulási célokat, az anyagokat, a tevékenység módszertanát és az értékelést.
4. Tervezetek meg egy szabadtéri programot, és közösen vizsgáljátok meg, hogyan feleltek meg az UDL elveinek.

Lezárás: Ez a tevékenység elősegíti az ECEC pedagógusok közötti együttműködést, ami kulcsfontosságú az inkluzív pedagógiákban. Az olyan alapelvek, mint a választás lehetősége, rugalmasság, egyéni támogatás és a sokféleség tiszteletben tartása, alapvetőek az inklúzió elősegítésében.

Utókövetés: A következő lépésben az ECEC pedagógusok csoportos beszélgetés keretében reflektálhatnak arra, hogy milyen nehézségekkel szembesültek, miközben egy UDL alapú tevékenységet terveztek. Megbeszélhetik az oktatói szerepet, a szabadtéri tér kialakítását, a családok bevonását és a szükséges erőforrásokat.

4. Tanulási tervezés az inkluzív szabadtéri oktatáshoz

A fogyatékoság, hozzáférhetőség és az UDL (Univerzális Tanulási Tervezés) elveinek mélyebb megértésére tett erőfeszítések során az itt azonosított három pillér a tanulási tervezésben kiegészítő szerepet töltenek be. Az inkluzív tanulási tervezés, amely a hozzáférhetőséget, technológiát és egyéb erőforrásokat és eszközöket használ, három fő elem köré épül (Mavrou, 2023 – UNICEF útmutató az AT (segítő technológiák) oktatásban való alkalmazásáról):

Tervezés, amely a tanulóra összpontosít, és az UDL és inkluzív pedagógiák elveit követi.

Technológia/Eszközök, amelyek hozzáadott értéket képviselnek a hozzáférhetőség és inklúzió előmozdításában, miközben újradefiniálják a tanulási feladatokat és élményeket minden tanuló számára.

Részvétel, amelyet a differenciált stratégiák alkalmazásával támogatnak az oktatási tevékenységekben, biztosítva az egyenlő lehetőségeket az interakcióra és a részvételre.

E három elem figyelembevételével elősegíthető az UDL elveinek és más inkluzív pedagógiai stratégiák (differenciálás és együttműködő tanítás) alkalmazása, amelyek lehetőséget biztosítanak minden gyermek számára, különösen a mozgáskorlátozottak számára, hogy részt vegyenek, elköteleződjenek és interakcióba lépjenek a tanulási élményekben, még akkor is, ha azok fizikailag igényesek, és ezek gyakran kizárják őket az ilyen tevékenységekből.

Összefoglaló

Ez a modul az inkluzív tanulási tervezés alapelveire összpontosít, lehetőséget adva az ECEC pedagógusok számára, hogy mélyebb megértést nyerjenek a fogyatékosággal kapcsolatosan és az inkluzív gyakorlatok alkalmazásában, különösen a szabadtéri oktatásban.

A modul főbb tanulságai a következők:

- A fogyatékoságot közös felelősségként kell kezelni az egyenlőség érdekében, hangsúlyozva a szociális és politikai cselekvést az emberi jogok

biztosítása érdekében.

- Az Univerzális Tervezés (UD) egy olyan keretet biztosít, amely segít eltávolítani az akadályokat és támogatja a hozzáférhetőséget, valamint az inkluzív szabadtéri tanulást.
- Az inkluzív pedagógiák, mint az UDL, a differenciálás és az együttműködő tanítás, lehetővé teszik, hogy a szabadtéri oktatás hozzáférhető és élvezetes tevékenységgé váljon, ami elősegíti az inklúziót és az egyenlőséget.
- A Tervezés, Technológia/Eszközök és Részvétel elemei olyan keretet adnak, amely lehetővé teszi rugalmas, támogató szabadtéri tevékenységek megvalósítását, amelyek figyelembe veszik a különböző képességeket, és az inkluzív oktatás elvein alapulnak.

Az ECEC pedagógusok mostantól alkalmazhatják ezeket a tanulságokat, hogy:

- Azonosítsák a hozzáférhetőséget és az univerzális tervezés szempontjait a szabadtéri tanulási környezet fizikai, szociális és attitűdbeli aspektusaiban.
- Az Univerzális Tervezés elveit alkalmazzák az akadályok leküzdésére a szabadtéri tanulási terekben, biztosítva a minden gyermek számára történő hozzáférhetőséget és aktív részvételt.
- Az Univerzális Tanulási Tervezés és a Differenciálás elveit alkalmazzák olyan tanulási élmények megtervezésében, amelyek lehetővé teszik, hogy minden gyermek teljes mértékben részt vegyen a szabadtéri oktatásban.

Értékelés

A frissen kialakított szemléletmódok érvényesítése és megerősítése érdekében a modul két értékelési eszközt kínál, mindegyik egy-egy specifikus cél elérésére összpontosít: (1) **az UDL főbb elveinek megértése**, (2) **kritikai reflektálás a szabadtéri oktatás tervezett tevékenységeire**.

- Végezze el a [Universal Design for Learning](#) (UDL) tesztet saját magán, hogy értékelje, mennyire érti az UDL alapelveit és irányelveit.
- Használja a „**Önreflexiós Segédanyag**” elnevezésű függelékét, és kritikai módon reflektáljon saját gyakorlatára, valamint a szabadtéri tevékenységekre, amelyeket megtervezett. Videót is használhat, amely bemutat egy szabadtéri tevékenységet.
- Kötelezze el magát arra, hogy a rubrikában szereplő kritériumok teljesítésével javítja gyakorlatát.

További releváns források

- [Convention on the Rights of Persons with Disabilities \(CRPD\)](#)
- [The Convention on the Rights of the Child \(CRC\)](#)
- Booklet and information on inclusive playground model in Israel: [Friendship Park An Accessible & Inclusive Playground](#)
- [Inclusive Play Design Guide](#)
- Reading: Encarnação, P., Ray-Kaesler, S. and Bianquin, N. (Eds.) [Guidelines for Supporting Children with Disabilities' Play: Methodologies, Tools, And Contexts.](#)
- [Tomlinson, C. A. \(2000\). The Differentiated Classroom: Responding to the Needs of all Learners. Alexandria: Association for Supervision and Curriculum Development.](#)
- [The Centre for Universal Design Resources \(Ireland\)](#)
- UNICEF Guide (2021). [Good Practice Guide on Building an Inclusive Playground](#)
- [UNICEF Guide \(2023\) The use of Assistive Technology in Education: A Guide for Teachers and Schools](#)
- [Universal Design Guidelines for Built Environment in Ireland](#)

Függelék

1. Függelék: Fogyatékosági konstrukciók és sztereotípiák

1. Aktivitás – Kvíz

Miért fontos a fogyatékoság különböző megközelítéseinek megértése az oktatásban? Illeszd össze az alábbi állításokhoz tartozó megközelítést és fogyatékoság-modellt:

1. kérdés:

Állítás: Az iskolában a mozgáskorlátozott diákokat testnevelés órák során, amelyek hetente háromszor zajlanak, kivonják az osztályból, hogy egyéni támogatásban részesüljenek, mivel nem tudnak részt venni a tornán.

2. kérdés:

Állítás: Iskolai kirándulások során a szülőket kérik, hogy saját maguk szállítsák a fogyatékossgal élő gyermekeket, ha részt szeretnének venni, mivel az iskolai busz nem vállalja a szállítást.

3. kérdés:

Állítás: A fogyatékossgal kapcsolatos tudatosság növelésére az iskolám szabadtéri vásárt szervez, hogy pénzt gyűjtsenek egy kerekesszék vásárlására egy fogyatékossgal élő gyermek számára.

4. kérdés:

Állítás: Az osztályfőnök egy természetjáró sétát szervezett egy olyan

szabadtéri helyszínen, ahol sima és széles utak vannak, de egy hordozható platformot is hozott a kerekesszéket használó tanulók számára.

1. Aktivitás – Kvíz - válaszok

Miért fontos a fogyatékoság megközelítéseinek megértése az oktatásban? Illeszd össze az alábbi állításokat a megfelelő megközelítéssel és fogyatékoság-modellel:

1. kérdés:

Állítás: Az iskolában a mozgáskorlátozott diákokat testnevelés órák során, amelyek hetente háromszor zajlanak, kivonják az osztályból, hogy egyéni támogatásban részesüljenek, mivel nem tudnak részt venni a tornán.

Modell és megközelítés: Orvosi modell - Szeparáció: a fogyatékoságot személyes hiányosságként kezelik, és a megközelítések a rehabilitációra és a speciális oktatásra összpontosítanak.

2. kérdés:

Állítás: Iskolai kirándulások során a szülőket kérik, hogy saját maguk szállítsák a fogyatékosággal élő gyermekeket, ha részt szeretnének venni, mivel az iskolai busz nem vállalja a szállítást.

Modell és megközelítés: Orvosi modell - Szeparáció: a fogyatékoságot személyes hiányosságként kezelik, és a megközelítések a rehabilitációra és a speciális oktatásra összpontosítanak.

3. kérdés:

Állítás: A fogyatékosággal kapcsolatos tudatosság növelésére az iskolám szabadtéri vásárt szervez, hogy pénzt gyűjtsenek egy kerekesszék vásárlására egy fogyatékosággal élő gyermek számára.

Modell és megközelítés: Jótékonyági modell fogyatékoságot személyes tragédiaként kezelik, és tevékenységeket és hatalmi viszonyokat eredményez. - Szeparáció: a gyakran szegregál

4. kérdés:

Állítás: Az osztályfőnök egy természetjáró sétát szervezett egy olyan szabadtéri helyszínen, ahol sima és széles utak vannak, de egy hordozható platformot is hozott a kerekesszéket használó tanulók számára.

Modell és megközelítés: Társadalmi és emberi jogi modell - Inklúzió: a barriertörlesztés, a sokféleség tiszteltetben tartása és az egyenlő lehetőségek biztosítása érdekében az akadálymentesség és az univerzális tervezés megközelítéseit integrálják minden tanuló számára.

2. Függelék: Univerzális tervezés segédanyag

2. Aktivitás: Univerzális tervezés: A szabadtéri oktatási tér hozzáférhetőségének és befogadhatóságának értékelése az egyetemes tervezés 7 alapelve alapján

Megfigyelt tér _____

	Elvek	Útmutatók	Megjegyzések és hozzászólások
1	Méltányos felhasználás	Biztosítson mindenki számára azonos használati módot, kerülje a szegregációt vagy a megbélyegzést, biztosítsa a magánélet biztonságát és védelmét és tegye ezt mindenki számára vonzóvá.	
2	Rugalmasság a használatban	Választási lehetőséget biztosít a használati módszerek között, megkönnyíti a felhasználó pontosságát és precizitását, alkalmazkodik a felhasználó tempójához.	
3	Egyszerű és intuitív használat	Szüntesse meg a felesleges bonyodalmakat, legyen összhangban a felhasználói elvárásokkal és intuícióval, alkalmazkodjon az írástudás és a nyelvi készségek széles skálájához az információkat a fontosságának megfelelően rendezze el, a feladat elvégzése közben és után hatékony ösztönzést és visszajelzést nyújtson.	
4	Érzékelhető információ	Használjon különböző módokat (képi, verbális, tapintható) a lényeges információk bemutatására, biztosítson megfelelő kontrasztot a lényeges információk és a környezetük között, különböztesse meg az elemeket olyan módon, hogy azok leírhatók legyenek (azaz megkönnyítse az utasítások vagy útmutatások megadását), és biztosítsa az emberek	

		által használt berendezésekkel vagy eszközökkel való kompatibilitást	
5	Hibatűrő képesség	Az elemek elrendezése a veszélyek és hibák minimalizálása érdekében, figyelmeztetések a veszélyekre és hibákra, valamint a meghibásodást kizáró funkciók, az éberséget igénylő feladatokban az öntudatlan cselekvés megakadályozása	
6	Alacsony fizikai erőfeszítés	Lehetővé kell tenni a felhasználók számára a semleges testhelyzet fenntartását, az ésszerű működési erők alkalmazását, az ismétlődő műveletek minimalizálását és a tartós fizikai erőfeszítés minimalizálását.	
7	Méret és tér a megközelítéshez és használathoz	Biztosítson tiszta rálátást a fontos elemekre bármely ülő vagy álló felhasználó számára, tegye az összes alkatrész elérését kényelmessé bármely ülő vagy álló felhasználó számára, alkalmazkodjon a kéz- és markolatméretbeli eltérésekhez, biztosítson megfelelő helyet a segédeszközök vagy személyes segítség használatához.	

3 Függelék: Önreflexiós gyakorlat Záró értékelő tevékenység

Figyелjen meg egy videót vagy egy valódi osztály/csoport szabadtéri tevékenységét, vagy reflektáljon önmaga egy, a saját pedagógiai gyakorlatában tervezett tevékenységre, és készítsen saját feljegyzéseket arról, hogy a kritériumok teljesülnek-e vagy sem. Ha nem, tegyen javaslatokat a megvalósításra.

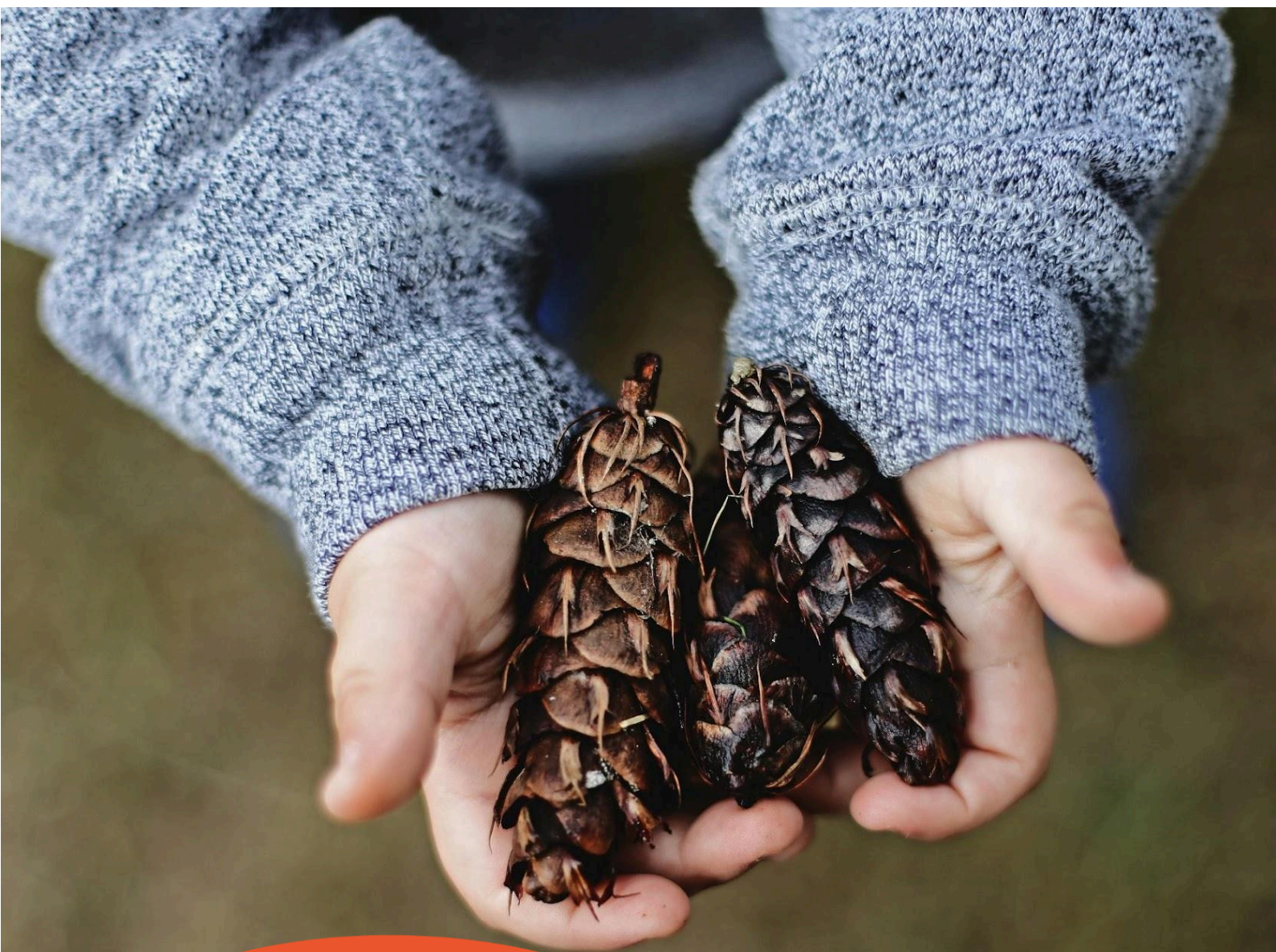
Kritérium	Jegyzetek
1. Kihívások és lehetőségek biztosítása a lelkesedés számára	
1.1 Lehetőségek az intenzív érzelmekre, például az izgalomra 1.2 Lehetőségek a sikerélményre, a kihívás leküzdésére 1.3 A fizikai környezet természetes anyagok és	

berendezések kombinációját biztosítja 1.4 A fizikai környezet sokféle tájképformát kínál. 1.5 A környezet kiegyensúlyozott lehetőségeket nyújt a kockázatvállalásra.	
2. Lehetőségek a kreativitásra és a környezet alakítására	
2.1 Lehetőségek a környezet módosítására, formálására és a képzelőerő kifejezésére 2.2 Lehetőségek a felfedezésre és új terek megismerésére 2.3 Lehetőségek az alkotás örömére és az önbizalom erősítésére 2.4 A tér mozgatható, módosítható, kombinálható anyagokat tartalmaz. 2.5 A tér különféle játékformákban való részvétel lehetőségét kínálja.	
3. A befogadás és az egyenlő esélyek megtapasztalása	
3.1 Lehetőségek az interakcióra, csoportos részvételre és az összetartozás érzésének megélésére mindenki számára. 3.2 Lehetőségek az egyenlő élményekre különböző korú, test 3.3 A tér egyenlő játékelményt biztosít a gyermekek számára, függetlenül attól, hogy fizikai, értelmi, érzékszervi, orvosi ,tanulási nehézségekkel, nem diagnosztizált igényekkel, többszörös fogyatékkal élnek, vagy ezek nélküliek. 3.4 A felszerelések (hinták, csúszdák, járdák stb.) biztonságosak és mindenki számára hozzáférhetők	
4. Barátságos, akadálymentes környezet	
4.1 A tér mindenki számára könnyen megközelíthető. 4.2 A tér lakóövezet közelében található és egyszerűen elérhető 4.3 A tér és a felszerelések jól karbantartottak 4.4 A tér biztonságérzetet nyújt 4.5 A tér mindenki számára alkalmas mosdóhoz biztosít hozzáférést 4.6 A tér elegendő parkolóhelyet kínál.	

4.7 A tér rendelkezik padokkal vagy asztalokkal, családbarát kialakítással	
5. Változatos terek	
5.1 A tér elegendő különböző célra alkalmas területet biztosít, például aktív vagy csendes játékra 5.2 Vannak elég nagy területek, amelyek lehetőséget nyújtanak sok gyermek számára fizikai aktivitásra, például futásra 5.3 Vannak kisebb, „eldugott” terek, ahol kevesebb ember tartózkodik, így nyugalmat és magánszférát kínálnak 5.4 A területek barátságos anyagokból készültek 5.5 A terek elég nagyok ahhoz, hogy mozgáskorlátozott gyermekek is könnyen közlekedhessenek	
6. Változatos anyagok	
6.1 A tér különféle felszereléseket, természetes anyagokat (például talaj, víz) és felületeket tartalmaz 6.2 A tér lehetőséget biztosít arra, hogy különböző korú, testalkatú és képességű gyermekek ugyanabban a tevékenységben vegyenek részt. 6.3 A felszereléseket sokféle gyermek használhatja	

3 Modul:

Szabadtéri nevelésben digitális eszközök integrálása a tanulásba a kisgyermekkor

3. MODUL: szabadtéri nevelésben digitális eszközök integrálása a tanulásba a kisgyermekkor

A modult kidolgozta : Newark School Malta **Modul áttekintés**

Ez a modul a pedagógusok felkészítését szolgálja a kisgyermekek korai digitális műveltségének fejlesztésére, kiemelve az alapvető digitális készségek életkornak megfelelő elsajátítását. A modul célja, hogy az óvodapedagógusoknak olyan eszközöket és módszereket biztosítson, amelyekkel kreatív és biztonságos módon segíthetik a gyermekeket a digitális technológiák felfedezésében, mind a szabadban, mind az osztálytermi környezetben.

Kiemelt figyelmet kapnak az olyan alapvető készségek, mint a digitális eszközök felismerése és használata, a biztonságos internetezési szokások kialakítása, valamint a kreativitás ösztönzése a technológia segítségével. Mivel a digitális eszközök egyre meghatározóbb szerepet töltenek be az oktatásban, a pedagógusoknak kulcsszerepük van abban, hogy a gyermekeket megtanítsák ezek magabiztos és tudatos használatára, így segítve őket a természeti és digitális világ összekapcsolásában.

A szülők és pedagógusok együttműködése elengedhetetlen ahhoz, hogy a gyermekek biztonságos digitális szokásokat alakítsanak ki otthon és az iskolában egyaránt. Ez lehetővé teszi, hogy a szabadtéri tapasztalatokat digitális eszközökkel is tovább lehessen mélyíteni és gazdagítani.

Időtartam

A modul elvégzése várhatóan körülbelül 6-8 órát vesz igénybe.

Célkitűzések

Ennek a modulnak a fő célja:

- Az ECEC pedagógusok felkészítése a digitális eszközök korai gyermekkorai nevelésbe való integrálására.
- A technológia használatának előnyeinek megértése a kisgyermekkorai oktatásban, beleértve a szabadtéri tanulási lehetőségeket is.
- Az ECEC pedagógusok támogatása abban, hogy az IKT-eszközöket a kisgyermekek számára hasznos módon használják.
- Stratégiák kidolgozása és átgondolása a kapcsolatos lehetséges kockázatok megelőzésére környezetben.

Várható tanulási eredmények

A modul elvégzése után a pedagógusok :

- Megértik a digitális eszközök szerepét és előnyeit a korai gyermekkorai nevelésben.
- Meg tudnak nevezni különböző digitális eszközöket és technológiákat, amelyek gazdagítják a beltéri és kültéri tanulási élményeket.

- Bemutadják a kisgyermekkorai neveléshez kapcsolódó digitális készségeket és műveltséget.
- Integrálják a digitális eszközöket annak érdekében, hogy a szabadtéri élményeket az osztályterembe is eljuttassák azoknak a gyermekeknek, akik fizikailag nem tudnak részt venni.

Képzési módszertan

Kutatásalapú tanulás, beleértve az olvasást, vizuális eszközöket, auditív és kinezetikus eszközöket.

Oktatási követelmények

Elektronikus eszköz az online kutatáshoz a kulcsszavak és források alapján, elektronikus eszköz a teszt kitöltéséhez, eszköz vagy toll és papír az önreflexiós napló vezetéséhez.

Értékelési módszerek és eszközök

Önreflexiós napló és ellenőrző lista, online feleletválasztós teszt.

Bevezetés

Ez a modul a digitális eszközök szabadtéri tanulási környezetbe való integrálására összpontosít, különös tekintettel a kisgyermekekre, beleértve a mozgáskorlátozottakat is. A technológia természeti környezetben történő alkalmazásával a pedagógusok befogadó, élményszerű és gazdag tanulási lehetőségeket teremthetnek, amelyek igazodnak a gyermekek sokféle igényéhez.

Ez a modul különösen fontos a modern oktatási környezetben, ahol a technológia egyre szorosabban kapcsolódik a tanulási folyamathoz. A szabadtéri tanulás kiemelt jelentőséggel bír a kisgyermekek fejlődése szempontjából, mivel támogatja fizikai, szociális és kognitív készségeik kibontakozását. Mozgáskorlátozott gyermekek esetében ezek az előnyök csökkenhetnek, ha nem biztosítanak megfelelő adaptációkat és támogatásokat. A digitális eszközök segíthetnek ezen akadályok leküzdésében azáltal, hogy előmozdítják az akadálymentes hozzáférést, lehetőséget teremtenek az aktív részvételre, és támogatják az együttműködésen alapuló tanulást.

Kutatások szerint a technológia szabadtéri tanulásba való integrálása növeli az elköteleződést és javítja az oktatási eredményeket minden gyermek, így a sajátos nevelési igényű tanulók számára is (Herodotou, 2018; Kuo et al., 2019).

A modul célja, hogy a kisgyermeknevelők megtanulják hogyan tudnak létrehozni inkluzív, technológiával kiegészített szabadtéri tanulási élményeket, amelyek támogatják minden gyermek különböző igényeit, és olyan környezetet teremtenek, amelyben minden gyermek boldogulhat.

1. Inkluzív oktatás és a digitális eszközök szerepe a szabadtéri tanulásban

Az inkluzív oktatás célja, hogy minden gyermek – képességeitől és szükségleteitől függetlenül – egyenlő esélyekkel és értékes tanulási tapasztalatokkal gazdagodhasson. Kisgyermekkorban ez azt jelenti, hogy olyan környezeteket kell kialakítani, ahol a gyermekek szabadon felfedezhetnek, aktívan bekapcsolódhatnak a tanulási folyamatba, és biztonságban, támogatva érezhetik magukat. A szabadtéri tanulás,

amely egyszerre több érzékszervre ható és dinamikus élményt nyújt, különösen alkalmas az inklúzió elősegítésére. A digitális eszközök kiegészíthetik ezeket a tapasztalatokat azáltal, hogy lebontják az akadályokat, javítják az akadálymentes hozzáférést, és aktív részvételre ösztönöznek minden gyermeket, beleértve a sajátos nevelési igényűeket is.

A digitális műveltség napjaink technológia-központú világában alapvető készség, amelynek fejlesztése már kisgyermekkorban, életkornak megfelelő és élményszerű módszerekkel kell, hogy megkezdődjön. Az interaktív természetismereti alkalmazások vagy adaptív eszközök zökkenőmentesen beépíthetők a szabadtéri tanulási környezetbe, elősegítve az aktív felfedezést és a tapasztalati tanulást.

A szabadtéri és a digitális tanulás egymást kiegészítő szerepére különös figyelem irányul a kisgyermekkorban. Míg a természetközpontú tapasztalatok támogatják a gyermekek fizikai, szociális, érzelmi és kognitív fejlődését, a megfelelő módon alkalmazott technológia hozzájárulhat a kognitív készségek, a szociális-érzelmi fejlődés és az akadémiai tanulás előmozdításához. Ugyanakkor a technológia előnyei olyan tényezőktől függenek, mint a felnőtt támogatás, a tartalom minősége és a használati idő korlátozása – különösen a három év alatti gyermekek esetében, akiknél a túlzott technológiahasználat kockázatokat hordozhat.

1. Tevékenység: Digitális készségek alkalmazása az inkluzív szabadtéri tanuláshoz minden gyermek számára (Kiköltözik az osztályterem)

>> Ez a tevékenység alkalmas csoportos foglalkozásra.

Leírás: Tevékenység: Digitális eszközök felfedezése az inkluzív szabadtéri tanulás érdekében

Ez a tevékenység arra ösztönzi a pedagógusokat, hogy önállóan fedezzék fel, teszteljék és alkalmazzák a digitális eszközöket, amelyek elősegítik az inkluzív szabadtéri tanulást. Kiemelten fontos a folyamatos reflexió és az alkalmazkodás, hogy a technológia hatékonyan támogassa a gyermekek tanulását a természetben.

A tevékenység segíti a kisgyermekkorú nevelésben dolgozó pedagógusokat a digitális készségek fejlesztésében, hogy olyan befogadó és akadálymentes szabadtéri tanulási élményeket teremtsenek, amelyek a mozgáskorlátozott gyermekek számára is elérhetők. Az önreflexió, a digitális eszközök felfedezése és a tanulási környezet megtervezése révén a pedagógusok megtanulják, hogyan támogathatják a gyermekek természethez való kapcsolódását a technológia segítségével.

Szükséges anyagok és eszközök:

- Táblagépek vagy okostelefonok természetfelfedező alkalmazásokkal (pl. [Seek by iNaturalist](#) - Növények és állatok azonosítása , [Merlin Bird ID](#) - madarak); magyar nyelven: [Fecskék](#), [Milvus madárhatározó app](#) , [Milvus webkamerák](#)
- Állítható tabletállványok vagy tartók.
- Bluetooth fejhallgatók vagy hordozható hangszórók a hangutasításokhoz és természet hangjainak lejátszásához.
- Hangfelvevő alkalmazások (pl. Sound Recorder, Easy Voice Recorder).
- Önreflexiós naplók vagy digitális dokumentációs eszközök.

Útmutató:

1. Reflektálj a következő kérdésre és szánj néhány percet arra, hogy átgondold: „Hogyan segíthetik a digitális eszközök a szabadtéri tanulást a gyermekek számára, függetlenül az egyéni szükségleteiktől?”
2. Ismerj meg digitális eszközöket és alkalmazásokat, amelyeket a szabadtéri oktatásban használnak. Keress információt olyan digitális eszközökről vagy alkalmazásokról, amelyek támogathatják a szabadtéri tanulást (például természetfelismerő alkalmazások, digitális nagyítók vagy hangrögzítő appok). Gondold át, hogyan segíthetik ezek az eszközök az akadálymentességet és a természetben való aktív részvételt.
3. Teszteld a megadott alkalmazásokat, és figyeld meg, hogyan járulhatnak hozzá a szabadtéri tanulási élményekhez. Például:
 - a. **Seek by iNaturalist:** Lehetővé teszi a gyermekek számára, hogy növényeket, állatokat és rovarokat azonosítsanak a kamera használatával. Állítsd be a tabletállványt úgy, hogy kerekesszékes gyermekek számára is könnyen használható legyen.

- b. **Sound Recorder:** Használj hangrögzítő alkalmazást madárhangok vagy egyéb természetes hangok felvételére. Ez segítheti azokat a gyermekeket is, akik nem tudnak közvetlenül részt venni a tapintáson/érintésen vagy mozgáson alapuló tevékenységekben.
 - c. A madarakról, interaktív oldal: [Fecskék](#),
 - d. [Milvus madárhatározó app](#), [Milvus webkamerák](#)
 - e. **Madárbarát** étlap, +csőrevolúció és madáretetés a gyakorlatban. A Madárkonyha: mit esznek a madarak és mivel? című erdei iskolai foglalkozás: [Online erdei iskola](#)
 - f. **Erdő Ernő bácsi meséi:**
https://www.youtube.com/watch?v=NWVKfJEvCsw&list=PLKvx2RL2fVzLN_rAq5lt689iCmB40BWTNJ
 - g. **Hogyan működik?** [Youtube](#)
 - h. **Okosdoboz** - [oktató játékok gyerekeknek](#)
 - i. Hangosmesékre épülő **Plukkido:** [applikáció letöltése](#), [Játssz meséj és figyeli!](#)
 - j. **Digitális mesekönyvek** az olvasóvá nevelésért (elérhető magyar és angol nyelven egyaránt): [honlap](#), [applikáció letöltés](#)
4. Reflektálj az egyes eszközök akadálymentes lehetőségeire: Vizsgáld meg, hogyan támogathatják ezek az eszközök a mozgáskorlátozott gyermekeket, és jegyezd fel a megfigyeléseidet az alkalmazások használhatóságával kapcsolatban.
5. Hozz létre egy egyszerű, akadálymentes természetfelfedező tevékenységet digitális eszközök segítségével
 - [Példa tevékenység: Digitális természetkutató játék](#) - a játék célja: a gyermekek digitális eszközök segítségével azonosítják a természetben található elemeket (pl. levelek, rovarok) az alkalmazás használatával.
 - **Lépések:**
 - a) A pedagógusokat 3-4 fős kis csoportokra osztjuk fel. Megkérjük őket, hogy töltsék le az applikációt, amiben egy listáról konkrét tárgyakat tudnak azonosítani.
 - b) Mozgáskorlátozott gyermekek esetében a pedagógus állítson be egy táblagépet egy állványra, és helyezze el olyan helyeken, ahol a tárgyak elérhetőek.
 - c) Egy hangkomponenst szükséges beépíteni a **Sound Recorder** segítségével, hogy rögzítse a természet hangjait vagy megfigyeléseit.
 - d) Egyszerű utasításokat vagy felszólításokat kell rögzíteni egy hangrögzítő alkalmazás segítségével, mivel a hangos útmutatók segítik a gyerekeket a megértésben.
 - e) Az óvodapedagógus visszajátssza a felvételeket, és kísérletezve a hangerővel és a tisztasággal.
7. Reflexió: A pedagógus dokumentálja a tervezési folyamatot, és gondolkodjon el azon, hogyan lehet ezt a tevékenységet minden képesség számára

hozzáférhetővé tenni. Hogyan segítettek a digitális eszközök a befogadó élmény megteremtésében?

Lezárás

Reflektálj a digitális eszközök használatával szerzett tapasztalataidra, és azok hatására az inkluzív szabadtéri tanulási lehetőségek kialakításában. Gondold át, hogyan támogatták ezek az eszközök az akadálymentességet és a gyermekek aktív részvételét, különösen a mozgáskorlátozott gyermekek esetében. Értékelj, hogy mely technikák vagy stratégiák voltak a leghatékonyabbak a részvétel elősegítésében és a jelentős interakciók kialakításában. A folyamatos alkalmazkodás és finomhangolás révén biztosíthatod, hogy a digitális eszközök hatékony szövetségessé váljanak az inklúzió, az akadálymentesség és a szabadtéri tanulás örömeinek előmozdításában.

Utókövetés:

Alkalmazás és visszajelzés:

- Próbáld ki a digitális természetkutató játékot vagy hasonló tevékenységet szabadtéri környezetben. Figyeld meg a gyerekek reakcióit és részvételét, különös figyelmet fordítva az akadálymentességi kihívásokra.
- Gyűjts visszajelzéseket kollégáktól, vagy figyeld meg a gyerekek válaszait, és jegyezd fel azokat a területeket, ahol fejlődés szükséges.

További eszközök kutatása:

- Nézz utána más digitális eszközöknek és adaptív technológiai megoldásoknak. Gondolj az akadálymentességi lehetőségekre, például hangparancsokra, képernyőolvasókra és állítható beállításokra, amelyek segíthetnek a különböző szükségletekkel rendelkező gyerekek számára.

Folyamatos reflexió és alkalmazkodás:

- Tervezd meg, hogy ismételten végezni fogod ezt a tevékenységet, finomítva minden egyes alkalommal a visszajelzések és megfigyelések alapján. Dokumentáld az újabb felismeréseket, sikeres módosításokat, vagy ötleteket más digitális eszközök alkalmazásához az inkluzív szabadtéri tanulási élmények megteremtéséhez.

2. Virtuális Eszközök és Stratégiák az Inkluzív Természetalapú Tanuláshoz

A segítő technológia kulcsszerepet játszik az eltérő fejlődésű gyermekek, köztük a mozgáskorlátozottak részvételének és tanulásának elősegítésében. A kutatások azt mutatják, hogy a segítő technológiák használata javíthatja a kommunikációt, a mozgékonyt és a tanulási tartalmakhoz való hozzáférést (Behrmann, 1998). A szabadtéri tanulási környezetekben a digitális eszközök—mint az adaptív eszközök

vagy mobil alkalmazások—integrálása lehetővé teszi a mozgáskorlátozott gyermekek számára, hogy teljesebben részt vegyenek környezetükben és társas kapcsolataikban, ezáltal elősegítve az inklúziót és az együttműködést. A virtuális eszközök integrálása a korai gyermekkorban egy innovatív módot kínál a természet alapú tanulás hozzáférhetővé tételére minden gyermek számára, beleértve a mozgáskorlátozottakat is. Olyan platformok, mint a Google Earth és virtuális túra alkalmazások, elmerülő élményeket kínálnak, amelyek lehetővé teszik a gyermekek számára, hogy felfedezzék az ökoszisztémákat, a vadon élő állatokat és tájakat anélkül, hogy elhagynák a termet.

A megismerés és a gondolkodás elmélete szerint a kognitív folyamatok szorosan kapcsolódnak a testi tapasztalatokhoz és a fizikai környezethez, mivel mélyen gyökereznek a test és a világ közötti interakciókban (Wilson, 2002). A szabadtéri tanulási környezetekben ez az elmélet hangsúlyozza a fizikai aktivitás és az érzékszervi tapasztalatok fontosságát a kognitív fejlődésben. Azok a digitális eszközök, amelyek elősegítik a fizikai részvételt—például a kiterjesztett valóság alkalmazások—segíthetik a gyermekeket abban, hogy jobban megértsék környezetüket, támogatva ezzel a tanulást és a motoros készségek fejlődését.

A valóban inkluzív virtuális tanulási élmények létrehozása érdekében a pedagógusoknak olyan stratégiákat kell alkalmazniuk, amelyek figyelembe veszik a diákjaik különböző képességeit. Ez magában foglalja olyan tevékenységek tervezését, amelyek többféle elköteleződési módot kínálnak, például leíró hanganyagok beépítését vizuálisan vonzó jelenetekhez, választási lehetőségek biztosítását a felfedezéshez, hogy a diákok erejüket érezhessék, és tapintható vagy érzékszervi elemek, például hanghatások használatát a mélyebb elmerülés érdekében. A kutatások azt mutatják, hogy a szabadtéri tanulási környezetek rendkívül pozitív hatással vannak a kisgyermekek fejlődésére, beleértve a figyelmet, a szociális készségeket és az érzelmi jólét javulását (Kuo et al., 2019). A digitális eszközök integrálása ezen környezetekbe nemcsak a részvételt növeli, hanem segíti a mozgáskorlátozott gyermekeket abban, hogy leküzdjék a fizikai akadályokat, lehetővé téve számukra, hogy megtapasztalják a természet alapú tanulás fejlődési előnyeit.

2. Tevékenység: Önirányított tevékenység pedagógusoknak: Inkluzív szabadtéri tanulás tervezése minden gyermek számára (Beköltözik a szabadtér – Virtuális eszközök használata hozzáférhető természet alapú tanuláshoz)

Leírás: Ez a tevékenység segíti a pedagógusokat abban, hogy virtuális eszközöket használva szabadtéri tanulási élményeket hozzanak létre a belső térben. A pedagógusok a Google Earth és virtuális túra alkalmazások felfedezésével kezdik, hogy megértsék, hogyan támogathatják ezek az eszközök az inkluzív oktatást. Ezt

követően kifejlesztnek és gyakorolnak egy mini óratervet, amely ezeket az eszközöket használva segíti a diákokat egy virtuális természetélményben való részvételben. A tevékenység arra is ösztönzi a pedagógusokat, hogy átgondolják a tanóra hozzáférhetővé tételét a mozgáskorlátozott diákok számára, és fontolják meg a következő lépéseket, amelyek mélyíthetik a diákok elköteleződését és tanulását. Ez a tevékenység segíti a pedagógusokat abban, hogy vonzó és inkluzív tanulási élményeket hozzanak létre, amelyek lehetővé teszik minden diák számára a természet felfedezését.

Szükséges anyagok és eszközök:

- Internet-hozzáféréssel rendelkező eszköz (számítógép/tablet)
- Google Earth, virtuális túra alkalmazás
 - pl. National Geographic Kids csatorna: [youtube](#)
 - [Farmers' Camp](#) | Virtuális túra
 - [KidVision Pre-K](#) vagy KidVision YouTube csatorna
 - Virtuális múzeumlátogatás: [Dinoszaurusz kiállítás](#)
 - Budapesti állatkert élő webcam: [élő kép](#)
 - Híres helyek webkamerán: [élő kép](#)
- Projektor vagy interaktív táblafelület (opcionális)
- Jegyzetelési eszközök

Útmutató:

1. Reflexió a korábbi szabadtéri tevékenységekről, és annak átgondolása, hogyan hozhatók létre hasonló, hozzáférhető élmények virtuális eszközökkel.
2. Nyisd meg a Google Earth-öt és egy virtuális túra alkalmazást. Látogass meg egy természetes helyszínt (pl. Grand Canyon), és fedezd fel annak jellemzőit. Jegyezd fel azokat az érdekes módokat, ahogyan ezeket az eszközöket használhatod.
3. Válassz egy természetes témát (pl. ökoszisztémák, vadon élő állatok). Tervezd meg a virtuális feladatokat és beszélgetési kérdéseket, és határozd meg az érzékszervi vagy vizuális segédeszközöket, amelyek segíthetnek a diákok elköteleződésében.
4. Járd végig az órát, figyelembe véve, hogyan tudod bevonni a mozgáskorlátozott diákokat (pl. leírások használata, a helyszín választását gyerekekre hagyjuk).
5. Azonosítsd a mozgáskorlátozott diákok számára jelentkező kihívásokat, és találd ki további adaptációkat, például tapintható anyagok vagy hanghatások hozzáadásával.

Lezárás: Fontold meg, milyen hatással van a virtuális szabadtéri tanulás az inkluzivitás és az elköteleződés elősegítésére a mozgáskorlátozott diákok számára. Gondolkodj el a következő kérdéseken:

- Milyen előnyökkel jár a virtuális szabadtéri tanulás a mozgáskorlátozott

gyerekek számára?

- Hogyan vonhatók be a gyerekek a virtuális úti célok kiválasztásába?
- Milyen további témák lennének alkalmasak a virtuális felfedezésre?

Utókövetés - aktivitások:

- Természetnapló: A gyerekek mondják el megfigyeléseiket a virtuális kirándulás során.
- Érzékszervi élmény: Ha lehetséges, hozz be természetes elemeket (pl. leveleket) tapintásos összehasonlításhoz.
- Művészeti projekt: Bátorítsd a diákokat, hogy készítsenek alkotásokat a virtuálisan felfedezett helyek inspirációjára.
- Virtuális túrák és 360°-os élmények.
- Tanuld meg, hogyan hozhatsz létre vagy navigálhatsz **360°-os panorámaképeket és -videókat** olyan **eszközök segítségével, mint a Google Street View, a Ricoh Theta vagy az Insta360 kamerák.**
- Használj platformokat, például a **Matterportot**, hogy interaktív virtuális túrákat készíts természeti tájakról.
- **Kiterjesztett valóság (AR) alkalmazások**

Használj olyan applikációkat, mint a **Seek by iNaturalist**, a **Plantnet** (magyarul is elérhető), [Milvus madárhatározó app](#), hogy felismerd és rögzítsd a valódi növény- és állatvilágot, majd szimuláld környezetüket AR-ben.

AR Playground: Ez egy interaktív, kiterjesztett valóság alapú játék, amely lehetővé teszi a gyerekek számára, hogy különböző játékokat játsszanak, miközben tanulnak és felfedezik a körülöttük lévő világot. Az alkalmazás különféle animációkat és játékos elemeket kínál.

Készíts alapvető **AR-projekteket - kiterjesztett valóság** (Augmented Reality) olyan eszközökkel, mint a Spark AR vagy a Reality Composer.

3. A digitális írástudás és a kockázatkezelés megértése a szabadtéri tanulásban

A digitális írástudás a szabadtéri tanulásban azt jelenti, hogy a gyermekeket és pedagógusokat olyan készségekkel látjuk el, amelyek segítségével digitális eszközöket használhatnak a szabadtéri tanulási élmény gazdagítására. A digitális eszközök támogatják a megfigyelést, a dokumentálást és a reflexiót a szabadtéri tevékenységek során. Emellett szélesebb körű tanulási forrásokhoz biztosítanak hozzáférést, és új módon segítik a gyermekeket a természettel való kapcsolódásban.

A digitális írástudás kulcsfontosságú elemei a szabadtéri tanulásban:

- **Technológia használata megfigyeléshez:** Digitális kamerák, tabletek vagy okostelefonok segíthetnek a gyermekek tanulásának és a környezettel való

interakciójuk dokumentálásában.

- **Interaktív tanulás:** A digitális források olyan interaktív tevékenységeket kínálhatnak, amelyek kiegészítik a szabadtéri tanulási élményt, például virtuális természetjárások, környezeti adatok gyűjtése vagy digitális történetmesélés.
- **Biztonságos digitális eszközhasználat:** Fontos megtanítani a gyermekeket arra, hogyan használják felelősen a digitális eszközöket a szabadban, hogy a technológia támogassa, ne pedig elvonja a figyelmüket a tanulásról.
- **Kockázatok azonosítása:**
 - **Eszközbiztonság:** Áttekintés egy eszközbiztonsági ellenőrzőlistáról, valamint lépések megfontolása a biztonságos használathoz a szabadban (pl. védőtokok alkalmazása, az eszközök árnyékos helyen tartása a képernyő tükröződésének csökkentése érdekében).
 - **Adatvédelem és személyes adatok védelme:** Alapvető adatvédelmi intézkedések áttekintése, például a helymeghatározás kikapcsolása és a személyes adatok gyűjtésének korlátozása. Fontos átgondolni, miért különösen lényeges az adatvédelem az oktatási környezetben, különösen fiatal gyermekek esetében.
 - **Képernyőidő egyensúlya:** Annak megfontolása, hogy a képernyőidő hogyan befolyásolja a gyermekek figyelmét és a természettel való kapcsolatukat. A legjobb gyakorlatok feltérképezése a képernyőhasználat korlátozására, miközben maximalizáljuk az elköteleződést a szabadtéri környezetben.

3. Tevékenység - Önirányított tevékenység pedagógusoknak: Digitális írástudás

Leírás:

Ez a tevékenység átfogó megközelítést kínál arra, hogyan használhatók a digitális eszközök a szabadtéri tanulás során, és keretet ad a pedagógusoknak a technológia hatékony integrálásához az oktatásba.

A felsorolt digitális eszközök különböző módokon segítik az ECEC pedagógusokat a szabadtéri tanulás élményének fokozásában. Ezek az eszközök lehetőséget biztosítanak az élmények dokumentálására, megosztására és értékelésére, támogatják a gyermekek kreativitását, elősegítik a családokkal való kommunikációt, valamint ösztönzik a pozitív viselkedést a szabadtéri tevékenységek során.

Szükséges eszközök:

A legtöbb digitális eszközhöz a pedagógusoknak hozzáférésre van szükségük egy táblagéphez, okostelefonhoz vagy számítógéphez, amelyen a megfelelő alkalmazás telepítve van. Egyes eszközök esetében internetkapcsolatra is szükség

lehet a valós idejű kommunikációhoz vagy az erőforrások megosztásához.

Útmutató:

1. A pedagógusoknak be kell állítaniuk a digitális eszközt, és létre kell hozniuk egy osztály- vagy csoportprofilt a gyerekek számára.
2. A gyermekek az eszköz segítségével dokumentálhatják szabadtéri tanulási élményeiket, például fényképek és videók készítésével vagy interaktív tevékenységekben való részvétellel.
3. A pedagógusoknak érdemes átnézniük a beküldött anyagokat, és visszajelzést adniuk a gyermekek fejlődéséről.
4. A szülők bevonása is fontos, ezért frissítéseket kaphatnak vagy betekintést nyerhetnek gyermekük tevékenységeibe a digitális eszközökön keresztül.

Digitális eszközök:

1. **Seesaw:** A Seesaw egy interaktív digitális portfólió, amely lehetővé teszi a gyermekek számára, hogy fényképekkel, videókkal és hangfelvételekkel dokumentálják tanulási folyamataikat. A pedagógusok rögzíthetik a szabadtéri tanulás fontos pillanatait, és valós időben megoszthatják azokat a családokkal. A Seesaw ösztönzi a reflektív tanulást és erősíti a kommunikációt a gyermekek, pedagógusok és szülők között.
2. **ClassDojo:** A ClassDojo egy osztálytermi menedzsmenteszköz, amely segíti a pedagógusokat a viselkedés nyomon követésében és a szülőkkel való kapcsolattartásban. Különösen hasznos szabadtéri tanulás során, mivel elősegíti a pozitív viselkedést és lehetőséget biztosít valós idejű visszajelzésre. A szülők is naprakészen követhetik gyermekük fejlődését és tevékenységeit.
3. **Padlet:** A Padlet egy sokoldalú online eszköz, amely lehetővé teszi a pedagógusok számára, hogy együttműködő táblákat hozzanak létre. Ideális a gyermekek szabadtéri tanulási élményeinek dokumentálására, hiszen a diákok és a pedagógusok megoszthatják fényképeiket, megfigyeléseiket és ötleteiket, elősegítve a közös reflexiót. A Padlet nagyszerűen használható forrásgyűjtésre is, például biztonsági tippek vagy természetismereti információk megosztására a családokkal.
4. **Storybird:** A Storybird egy digitális eszköz, amely lehetőséget biztosít a gyermekek számára saját történetek létrehozására illusztrációk és szöveg hozzáadásával. A szabadtéri tanulási foglalkozások után a gyermekek a Storybird segítségével történeteket készíthetnek a természetben szerzett élményeikről, ezzel fejlesztve kreativitásukat és nyelvi készségeiket. Az eszköz lehetőséget ad arra, hogy a gyermekek reflektáljanak a tanultakra és megosszák történeteiket másokkal.
5. **Tiggly:** A Tiggly egy interaktív tanulási eszköz, amely segíti a gyermekeket a digitális alkalmazásokkal való interakcióban fizikai tárgyakon keresztül. Bár a szabadtéri játékok általában fizikai aktivitással járnak, a Tiggly

lehetőséget ad arra, hogy hidat képezzen a digitális és fizikai játék között, ötvözve a tapintásos tanulást a digitális alkalmazásokkal. Ez különösen hasznos a szenzoros és motoros készségek fejlesztésében.

6. **LittleBits:** A LittleBits elektronikus építőköcek, amelyek lehetővé teszik a gyermekek számára, hogy megismerkedjenek a technológia és a mérnöki alapfogalmakkal. Aszabadtéri tanulás során a LittleBits segítségével a gyermekek megtanulhatják az áramkörök és az alapvető mérnöki elvek működését, egyszerű szabadtéri projektek készítésével, mint például időjárás-állomások vagy világító természetes alkotások, így ötvözve kreativitást a STEM-tanulással.
7. **Nature Watch:** A Nature Watch egy alkalmazás, amely segít a gyermekeknek azonosítani növényeket, állatokat és rovarokat szabadtéri tevékenységek során. Elősegíti a környezeti műveltséget és lehetőséget ad a gyermekeknek, hogy digitálisan dokumentálják felfedezéseiket. Kiváló módja annak, hogy a gyermekek kapcsolatba kerüljenek a természettel, miközben kíváncsiságot és felfedezési vágyat ébreszt bennük.
8. **Outdoor Classroom Day:** Az Outdoor Classroom Day egy kezdeményezés, amely arra ösztönzi az iskolákat, hogy vigyék ki az órákat a szabadba. Az ehhez kapcsolódó alkalmazás hasznos forrásokat és aktivitási ötleteket kínál szabadtéri tanuláshoz. Nagyszerű eszköz az ECEC pedagógusok számára, akik inspirációra és útmutatásra vágnak a szabadtéri tanulás tantervébe való integrálásához.
9. **Montessori 's 123 Math:** Ez a Montessori-alapú alkalmazás segíti a kisgyermeket a korai matematikai fogalmak elsajátításában interaktív tevékenységekkel. Szabadtéri játék közben a pedagógusok ezt az alkalmazást használhatják a gyermekek számára olyan fogalmak megerősítésére, mint a számolás, formák vagy minták, amelyek a környezetben természetes módon is megjelenhetnek, például levelek számolása vagy formák felismerése a természetben.

Lezárás:

Ahogy a szabadtéri tanulás véget ér, a pedagógusoknak érdemes reflektálniuk a gyermekek által elért élményekre és fejlődésre. Bátorítják a gyermekeket, hogy folytassák a felfedezést és dokumentálják tanulásukat, miközben tudatosítják mind digitális, mind fizikai készségeik fejlődését.

Utókövetés:

A szabadtéri tevékenységek után a pedagógusok a digitális eszközök segítségével értékelhetik a gyermekek előrehaladását, elismerhetik eredményeiket és frissítéseket oszthatnak meg a szülőkkel. Az utókövetés magában foglalhatja új tanulási célok kitűzését, vagy a szabadtéri tanulással kapcsolatos további témák felfedezését. Az eszközöket a jövőbeli tervezéshez is fel lehet használni, segítve a pedagógusokat a fejlődés és a tanulás nyomon követésében időben.

Összegzés

A digitális eszközök szabadtéri tanulásba történő integrálásának elméleti alapjai a fiatal gyermekek, különösen a mozgáskorlátozottak számára, sokrétűek, és megalapozott pedagógiai elméletekre és keretrendszerre építenek. Ezek az elméletek kiemelik az aktív részvétel, az inkluzivitás és a hozzáférhetőség fontosságát a hatékony tanulási környezetek megteremtésében, amelyek támogatják minden gyermek fejlődését.

Miért hasznosak ezek az eszközök az ECEC pedagógusok számára:

- **Növelik az elköteleződést:** Ezek az eszközök interaktívabbá és vonzóbbá teszik a tanulást, ami kulcsfontosságú a fiatal gyermekek figyelmének és fejlődésének fenntartásában.
- **Támogatják a különböző tanulási stílusokat:** Sok eszköz multimédiás tartalmat (vizuális, auditív, kinetikus) kínál, amelyek különböző tanulási preferenciákhoz alkalmazkodnak.
- **Növelik az együttműködést:** Elősegítik a gyermekek közötti és a pedagógusok, valamint a szülők közötti együttműködést, ezzel egy közösségi tanulásra épülő környezetet hozva létre.
- **Kiterjesztik a tanulást az osztályterem kívülre:** Az eszközök segítenek a tanulás kiterjesztésében az osztályterem falain túl, mivel virtuális hozzáférést biztosítanak forrásokhoz, tevékenységekhez és akár szabadtéri tanulási élményekhez is.
- **Elősegítik a biztonságot és a tudatosságot:** Támogatják a biztonsági tudatosságot és ösztönzik a pozitív viselkedést, ami különösen fontos szabadtéri környezetekben.

Ez a modul arra irányul, hogy segítsen a pedagógusoknak megérteni, hogyan javíthatják a szabadtéri tanulást digitális eszközökkel, és hogyan tudják kielégíteni a különböző igényeket. A résztvevők adaptív stratégiákat ismernek meg, elemzik a szabadtéri tevékenységeket az inkluzivitás szempontjából, és elsajátítják a technológiahasználattal kapcsolatos kockázatkezelést.

Értékelés

„Milyen potenciális kockázatok merülhetnek fel a technológia használata során szabadtéri tanulás közben?”

- Gondoljunk olyan kategóriákra, mint a fizikai kockázatok (pl. botlásveszélyek, képernyőcsilllogás), adat- és adatvédelmi aggályok, valamint a gyermekek társas interakciójára gyakorolt hatások.
- Dokumentáld gondolataidat a reflektív naplódba, és azonosítsd azokat a

konkrét aggályokat, amelyeket már tapasztaltál vagy amelyekre a saját oktatásod során számítasz.

További releváns források

Könyvek és újságcikkek

- Herodotou, C. (2018). Young children and tablets: A systematic review of effects on learning and development. *Journal of Computer Assisted Learning*, 34(1), 1-9.
- Kuo, M., Barnes, M., & Jordan, C. (2019). Do experiences with nature promote learning? Converging evidence of a cause-and-effect relationship. *Frontiers in Psychology*, 10, 305.
- Behrmann, M. M. (1998). Assistive technology for young children in special education: It makes a difference. *Journal of Special Education Technology*, 13(2), 47-57.
- CAST. (2011). Universal Design for Learning guidelines version 2.0. Retrieved from [CAST](<http://www.cast.org>).
- Kuo, M., Barnes, M., & Jordan, C. (2019). Do experiences with nature promote learning? Converging evidence of a cause-and-effect relationship. *Frontiers in Psychology*, 10, 305.
- Livingstone, S. (2009). Risks and safety on the internet: The role of parental supervision. *Children & Society*, 23(4), 314-326.
- Piaget, J. (1970). *The science of education and the psychology of the child*. Orion Press.
- Plowman, L., & McPake, J. (2013). Seven myths about young children and technology. *Childhood Education*, 89(1), 27-33.
- Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in society: The development of higher psychological processes*. Harvard University Press.
- Wilson, M. (2002). Six views of embodied cognition. *Psychonomic Bulletin & Review*, 9(4), 625-636.

Alkalmazások/Tech eszközök

- [50 Free Tech Tools for Teachers | 2023 Edition](#)
- [Educational Free iPad Apps | Preschool, Kindergarten, First Grade, Second Grade](#)
- Virtual field trips - [Unlock a World of Learning with Free Virtual Field Trips!](#) (zoom/teams - connect with presenter for live classes on youtube, or watch live, look at past live streams, Class chats)
- I spy virtual field trip game - [Bing Videos](#) ;
- Exploring by the live of your pants - [Exploring By The Seat Of Your Pants - YouTube](#) - Wild Earth - watch a sunrise safari live - [SafariLIVE Sunrise - 03 November 2024](#)
- Wild Earth - recorded - [Cattastic Saturday safari - SafariLIVE Sunset - 02 November 2024](#)
- Get your guide - prerecorded - [GetYourGuide - YouTube](#)

- Get your guide - website for live virtual tours [Book Things To Do, Attractions, and Tours | GetYourGuide](#)
- National geographic - [Safari Live - Day 380 | National Geographic](#)
- South Florida PBS (specifically for younger children) - [South Florida PBS - YouTube](#) - Virtual field trips - [virtual field trips for kids - YouTube](#)
- [Adventures at the Aquarium | Virtual Field Trip | KidVision Pre- K](#) - Earth cam - [EarthCam - Webcam Network](#)
- World virtual tours - [Best virtual tours to explore the world from home - Lonely Planet](#)
- Wonderopolis (anything about the outside world that the students are wondering, put it in the search box and get an answer) [Where the Wonders of Learning Never Cease | Wonderopolis](#)

YouTube videók

[Making Use of Technology in Early Childhood Education](#)

[Educational Free iPad Apps | Preschool, Kindergarten, First Grade, Second Grade](#)

[Children's Screen Time & Use of Digital Technology in Early Childhood Education Recommendations](#)

[Using digital tools to capture, create and share outdoor learning Getting Started with Technology in the Early Childhood Classroom](#)

[5 Educational Technology Trends in 2024 | Future with eLearning | Digital learning in 2024](#)

[The Future of Education: 2035 Trends Inclusive Teaching with Digital Technologies](#)

[9 amazing apps to use in the outdoor classroom - YouTube](#)

Podcastok

[BAM! Radio Podcasts – The Leading Education Podcast Production Resource](#)

[Early Childhood Podcasts for Students and Teachers to Enhance Learning | Education World](#)

[5 Podcasts for Early Childhood Educators - Best Choice Schools](#)

[Best Early Childhood Education Podcasts \[2024\] Top Shows - Goodpods Early Childhood Podcasts for Early Childhood Educators](#)

[TTS Talking Early Years Podcast Series 1: Outdoor Learning The Outdoor Learning Podcast](#)

4. MODUL: Interdiszciplináris megközelítések alkalmazása a szabadtéri tevékenységben (STEAM)

4. MODUL: Interdiszciplináris megközelítések alkalmazása a szabadtéri tevékenységben (STEAM)

A modult kidolgozta: Spazio Aperto Servizi Societa Cooperativa Sociale (SAS)

Modul áttekintés:

Ez a modul a STEAM oktatás és a szabadtéri tanulás integrálására összpontosít 3-5 éves gyermekek számára, kiemelve az inkluzív tervezést, a felfedezés-alapú tanulás támogatását és a holisztikus fejlődést a természetes környezetekben.

Ebben a modulban az ECEC pedagógusok a következő ismeretekkel találkoznak: áttekintés a STEAM-ról, amely bemutatja a STEAM integrálásának előnyeit a szabadtéri oktatásban, az oktatók szerepének és gondolkodásmódjának elemzését: hogyan támogathatják az oktatók a STEAM tanulást a szabadban, végül pedig kulcsfontosságú feladatok az oktatóknak: gyakorlati stratégiák az inkluzív szabadtéri környezetek tervezésére. Az elméleti elemzést követően a pedagógusok három olyan tevékenységet kapnak, amelyek megerősítik a modul elveit, és két értékelési eszközt, amelyek segítségével értékelhetik a felfedezés-alapú tanítás fejlődését, valamint a szabadtéri környezetek hatékonyságát a STEAM tanulás támogatásában.

Időtartam

A modul elvégzése várhatóan körülbelül 6 órát vesz igénybe.

Célkitűzések

A modul fő célja a következő:

- Részletes betekintés a STEAM oktatás és a szabadtéri tanulás kölcsönhatásába 3-5 éves gyermekek számára.
- Az oktatók szerepe az inkluzív szabadtéri STEAM tanulás elősegítésében.
- Stratégiák a különböző STEAM lehetőségek integrálására a természetes szabadtéri környezetben a gyermekek holisztikus fejlődésének támogatására

A modul elvégzése után a ECEC pedagógusoknak:

- Meg kell érteniük a STEAM (Tudomány, Technológia, Mérnöki tudományok, Művészetek és Matematika) oktatás alapelveit és ezek jelentőségét a koragyermekkori nevelésben.
- Meg kell érteniük, hogyan integrálhatják a STEAM elemeit a szabadtéri oktatásba (OE).
- Képesnek kell lenniük olyan tevékenységek tervezésére és megvalósítására, amelyek elősegítik a kritikus gondolkodást és a problémamegoldást a szabadban.
- Elő kell mozdítaniuk a gyakorlati és tapasztalati tanulást a gyermekek

bevonásával a STEAM alapú szabadtéri játékokba.

- Támogatniuk kell a gyerekek holisztikus fejlődését több tudományterület szabadtéri oktatásban való integrációja révén.

Képzési módszertan

Személyes tapasztalati tanulás, kutatásalapú tanulás, forgatókönyv-alapú tanulás.

Oktatási követelmények

Nyomtatott kézikönyvek: Outdoor4MI Útmutató és a Pedagógusok képzési tanterve. A tevékenységek végrehajtásához szükséges anyagok, például: toll és papír, víz, vízforraló, edény (hőálló), jég, törölköző vagy hőálló felület, számítógép.

Értékelési módszerek/eszközök Reflexiós napló és ellenőrző lista

Bevezetés

A mai gyorsan változó világban az oktatásnak nemcsak azt kell tanítania, hogyan kell tanulni, hanem azt is, hogyan lehet megbirkózni a kihívásokkal. A STEAM oktatás egy olyan megközelítés, amely a tudományt, technológiát, mérnöki tudományokat, művészeteket és matematikát integrálja a valós környezetekbe. Célja a kritikai gondolkodás, a kreativitás és a problémamegoldó készségek fejlesztése, lehetővé téve a tanulók számára, hogy tudásukat értelmes módon alkalmazzák.

A szabadtéri oktatás egyedülálló lehetőséget kínál arra, hogy a STEAM alapelveket tapasztalati tanulóssal ötvözzük. A természetes környezetet osztályteremként használva a gyermekek felfedezhetik a tudományos fogalmakat, kreatív problémamegoldással foglalkozhatnak, és fejleszthetik kognitív és motoros készségeiket, miközben mélyebb kapcsolatot alakítanak ki környezetükkel. Ez a megközelítés összhangban van a gyermekek kíváncsiságával és támogatja holisztikus fejlődésüket.

A szabadtéri környezetek elősegítik a tapasztalati tanulást, de ha nem tervezik meg gondosan, a mozgáskorlátozott vagy fogyatékkal élő gyermekek kirekesztődhetnek. Ez a modul lehetőséget biztosít az oktatók számára, hogy a STEAM-t integrálják a szabadtéri tanulásba, miközben biztosítják, hogy minden gyermek részt vehessen. Az oktatók adaptív eszközök és stratégiák segítségével olyan interdiszciplináris élményeket hozhatnak létre, amelyek megfelelnek a különböző igényeknek, ösztönzik az együttműködést és értékelik a sokszínűséget.

A modul bemutatja, hogyan egészítik ki egymást a STEAM oktatás és a szabadtéri tanulás a 3-5 éves gyermekek számára. Kiemeli az oktatók szerepét az inkluzív szabadtéri STEAM élmények elősegítésében, biztosítva, hogy minden gyermek, beleértve a mozgáskorlátozottakat is, részt vehessen a tevékenységekben. A

modul hangsúlyozza a kérdésalapú gondolkodásmód kialakítását, és stratégiákat ad arra, hogyan integrálhatók a különböző STEAM lehetőségek a természetes környezetekbe.

1. STEAM és annak előnyei a szabadtéri oktatásban

A STEAM oktatás célja a kritikai gondolkodás, kreativitás és problémamegoldó készségek fejlesztése, arra ösztönözve a diákokat, hogy a különböző tudományterületeken szerzett tudásukat alkalmazzák a valós világ kihívásainak kezelésére. Kihátrnálja a gyermekek veleszületett kíváncsiságát, mivel azok spontán módon

alkotnak és tesztelnek hipotéziseket, miközben tudást építenek a fizikai és társadalmi világról. A szabadtéri oktatás gazdagítja ezt a tanulást, felfedezésre ad lehetőséget, és segít a gyermekeknek megérteni a bonyolult ökológiai rendszereket. A nyílt végű anyagok, az évszakok változása és a dinamikus tájak gazdag érzékszervi élményeket kínálnak, miközben elősegítik az együttműködést és a társas készségeket.

Egy nemrégiben készült kutatás a 3-5 éves gyermekek STEAM és szabadtéri oktatásáról kiemeli, hogy a szabadtéri tevékenységek, amelyek elősegítik a STEAM tanulást, magukban foglalják a megfigyelést, a kutatást, az előrejelzést, az ok-okozati összefüggések felfedezését, a hipotézisalkotást, a kísérletezést és az építkezést. Ezek a tevékenységek alapvető készségeket építenek a tudományokban, a technológiában, a mérnöki tudományokban és a matematikában. Ezen kívül a szabadtéri oktatás fokozza a kreativitást és az önkifejezést olyan tevékenységekkel, mint a művészeti alkotások, ritmusok lejátszása, a nyelv és írás tanulása, valamint új jelek és szimbólumok megismerése (Trina et al., 2024).

1. AKTIVITÁS: Önéletrajzi reflexió a szabadtéri játékról

Leírás: Ez a tevékenység arra ösztönzi az óvodapedagógusokat, hogy gondoljanak vissza saját gyermekkori szabadtéri játékelményeikre, és olyan környezeti tényezőkre osszpontosítsanak, amelyek elősegítették vagy akadályozták a játékukat. A reflexió segít abban, hogy jobban megértsék a szabadtéri környezet adta játéklehetőségeket, valamint hogy a környezettervezés hogyan befolyásolja a gyermekek szabadtéri játékát.

Szükséges anyagok: Toll és papír

Útmutató:

Gondolj vissza néhány pillanatra a gyermekkorodra, amikor a szabadban játszottál. Ezután a következő irányadó kérdések segítségével strukturáld a gondolataidat, miközben jegyzetelsz:

- Milyen játékokat játszottál?
- Hogyan jellemeznéd a környezetet, amelyben a játék zajlott?
- A környezet milyen aspektusai tették élvezetessé vagy izgalmassá a játékélményt?
- Voltak-e a környezetnek olyan elemei, amelyek megnehezítették vagy kevésbé szórakoztatóvá tették a játékot?
- Ha valamit megváltoztathattál volna a környezetben, mi lett volna az?

Lezárás: A személyes gyermekkori szabadtéri játékélményeidre való visszagondolás azonnal visszavezethet a játék lényegéhez. Ha felidézed, hogy mely környezeti elemek fokozták vagy korlátozták ezeket a pillanatokat, értékes betekintést nyerhetsz abba, hogy a szándékos tervezés hogyan alakíthatja a gyermekek szabadtéri terekkel való interakcióit. Használd fel ezeket a megfigyeléseket az oktatási környezetedben található kültéri környezet értékeléséhez és adott esetben javításához, hogy olyan tereket hozz létre, amelyek jobban támogatják az értelmes játékélményeket.

Utókövetés: Miközben a szabadtéri játékélményeidről elmélkedsz, gondold át, hogy a STEAM elemei hogyan épülnek be természetes módon a gyermekek játékába. Például a „bújócska” során a gyerekek olyan matematikai fogalmakkal foglalkoznak, mint a számolás, a sorrend, a térérzékelés és a becslés. A STEAM-tanulás játékban való felismeréséhez válaszolj erre az utolsó kérdésre: Milyen STEAM-fogalmak jelennek meg a szabadtéri játékról szóló emlékeidben?

2. A kisgyermeknevelők szerepe a STEAM-oktatás előmozdításában

A pedagógusok döntő szerepet játszanak a STEAM-tanulás előmozdításában. Ennek támogatásához először is meg kell ismerniük a tudományos módszert, hogy megteremtsék a feltételeket a gyermekek számára a felfedezéshez és a kísérletezéshez. Ez azt jelenti, hogy a folyamatot kell előtérbe helyezni az eredményekkel szemben, élvezni kell a kérdések feltevésének, a kihívások kezelésének és az új problémák felfedezésének folyamatát, miközben a hibákat értékes tanulási lehetőségként kell értékelni (Robertson 2017, Onida 2022).

Ennek érdekében a pedagógusoknak fel kell ismerniük, hogy a tudásépítés három szakaszban bontakozik ki, amelyek a gyakorlatban átfedésekhez vezetnek:

1. **A tények megfigyelése:** Az eseményeket minden érzékszervünkkel megfigyeljük, beleértve a mozgást is. Lényeges, hogy különböző perspektívákból szemléljük őket.
2. **Reprezentáció:** A megfigyelés után a látottakat különböző kifejezési formák - mentális képek, szavak, fényképek és rajzok - segítségével ábrázoljuk és leírjuk. Minden perspektíva különböző ábrázolásokat tartalmaz.
3. **Értelmezés:** Végül értelmezzük megfigyeléseinket, értelmet és struktúrát adva nekik. E folyamat révén fogalmazzuk meg a tényekkel kapcsolatos megértésünket (Onida 2022).

A pedagógusoknak nem kell minden STEAM-szakterület szakértőinek lenniük; ehelyett az a feladatuk, hogy elősegítsék a kutatásalapú tanulási folyamatot. Azzal, hogy olyan kérdéseket tesznek fel, mint például „Hogyan keletkezik az eső?” vagy „Mi történik, amikor a talajjal keveredik?”, arra ösztönzik a gyerekeket, hogy írják le a jelenségeket, állítsanak fel hipotéziseket és új dolgokat fedezzenek fel. Ha ezt a folyamatot hangsúlyozzák az azonnali válaszokkal szemben, az elősegíti a gyermekek kutatási kedvét. Továbbá, mivel a pedagógusok a diákokkal együtt

tanulnak, saját szókincsük finomítása segít a gyerekeknek megfogalmazni és formalizálni a STEAM fogalmak megértését.

A kutatásalapú gondolkodásmód részeként a pedagógusoknak javítaniuk kell érzékszervi érzékelésüket. Az érzékek és a mozgás bevonása segít feltárni olyan részleteket a tárgyakról, környezetekről és jelenségekről, amelyeket máskülönben figyelmen kívül hagynánk, így mélyebb betekintést nyerhetünk a világ működésébe. Például egy tárgy hőmérséklete változhat a környezetétől függően, ami hatással van arra, hogy milyen a tapintása. Ha a pedagógusok gyakorolják ezt a fokozott érzékszervi tudatosságot, jobban tudják irányítani a gyerekeket abban, hogy értelmet adjanak a környezetüknek (Trina et al. 2024).

Az érzékszervi tapasztalatok tudatosítása betekintést nyújt a preferált tanulási csatornába. Egyes gyerekek például vizuálisan, míg mások jobban reagálnak az auditív inputokra. Ezeknek a különbségeknek a felismerése és értékelése kulcsfontosságú annak érzékeléséhez és leírásához, hogy mi köti le a figyelmet. Ez magában foglalja a különféle érzékszervi kifejezési formák - mint például a rajzolás, a szóbeli mesélés és a gyakorlati bemutatók - ösztönzését. Azzal, hogy a pedagógusok minden gyermek egyedi nézőpontját értékelik, javítják az általános

tanulási élményt mindenki számára (Murawski és Scott 2019).

A különböző környezeti kölcsönhatásokból származó különböző nézőpontok felismerése alapvető fontosságú a kutatáson alapuló gondolkodásmód kialakításához. A gyermekek háttere, képességei, érzékszervi preferenciái és tapasztalatai befolyásolják a világgal való kapcsolatukat, ami gazdagabb tanulási lehetőségekhez vezet az inkluzív környezetben. Például egy kerekesszékes gyermek megfigyelheti a sár sűrűlódását, míg egy olyan gyermek, aki a sárban fut, annak csúszósságára koncentrálhat. Mindkét nézőpont hasznos ahhoz, hogy a sárt mint nem-newtoni folyadékot megértsük, amely az alkalmazott erő mennyiségétől és típusától függően folyadékként vagy szilárd anyagként viselkedik. Ezeknek a különböző meglátásoknak az értékelése dinamikus és együttműködő tanulási környezetet alakít ki.

3. AKTIVITÁS: Problémamegoldó tevékenység: A köd létrehozása

>> Ez a tevékenység alkalmas csoportos foglalkozásra.

Leírás:

Ez a tevékenység lehetőséget ad az ECEC pedagógusoknak, hogy kis csoportokban fedezzék fel, hogyan keletkezik a köd gyakorlati kísérletezés útján. A tevékenység hozzájárul a tudományos folyamatok mélyebb megértéséhez, miközben elősegíti a hőmérsékletváltozásokkal és a kondenzációval kapcsolatos fizikai folyamatok megértését. Bár a tevékenység egyénileg is elvégezhető, a kis csoportos munka lehetőséget ad az együttműködésen alapuló problémamegoldásra és a különböző nézőpontok megismerésére, ami támogatja a beszélgetést és a kritikus gondolkodást.

Szükséges anyagok:

- Víz
- Vízforraló (a vízforraláshoz)
- Üveg (üveg vagy hőálló)
- Jég
- Gyufaszálak (nem kötelező)
- Törölköző vagy hőálló felület
- Toll és papír.

Útmutató:

1. A tevékenység fő célja, hogy a résztvevő pedagógusok a rendelkezésre bocsátott anyagok segítségével ködöt hozzanak létre, további utasítások nélkül. Fontos, hogy különböző anyag kombinációkkal kísérletezzenek, és próbálkozás és hibázás módszerével fedezzék fel a ködképződéshez szükséges feltételeket. Lényeges, hogy ellenálljanak a kísértésnek, hogy az

interneten keressenek megoldásokat, helyette a megfigyelésre, hipotézisek felállítására és tesztelésére támaszkodjanak.

2. A tevékenység során szükséges dokumentálni a hőmérsékletváltozással és a kondenzációval kapcsolatos fizikai folyamatokról szerzett tapasztalatokat és tanulságokat.

Lezárás: Ez a tevékenység a tanulási folyamatot helyezi előtérbe a kísérletezés, megfigyelés és korrekciók révén, amely párhuzamba állítható a tudományos módszerrel, és támogatja a felfedező, kérdésalapú szemléletmód kialakítását. Fontos, hogy a pedagógusok reflektáljanak arra, hogyan tükrözik saját megközelítéseik a gyermekek hasonló feladatokhoz való hozzáállását.

Utókövetés: A ködkészítési tevékenység után érdemes megvizsgálni, hogyan befolyásolták az érzelmi készségek, mint például a rugalmasság, a türelem és a frusztráció kezelése a problémamegoldási folyamatot. Gondolkodjunk el azon, milyen stratégiákkal támogathatjuk a gyermekeket érzelmeik kezelésében a problémamegoldási helyzetek során, különösen a szabadtéri oktatási környezetekben.

3. Aktivitás: Forgotókönyv-alapú tanulás: Inkluzív módszerek kialakítása a sárral és pocsolyával való játékokban

Leírás:

Ez a tevékenység arra ösztönöz, hogy egyénileg fedezd fel és képzeld el azokat a különböző lehetőségeket, ahogyan a sárral és a pocsolyával való játékot élvezhetjük, figyelembe véve a különböző fizikai képességeket. Célja, hogy ösztönözze a kreativitást és az inkluzivitást a szabadtéri játékokban, miközben alternatív módszereket keres a szórakoztató vízfröcskölés és a sár interakciónak élvezésére, mint a szimpla ugrálás.

Szükséges anyagok:

Ehhez a tevékenységhez számítógépre, tollra és papírra van szükség.

Útmutató:

1. Vizualitás és érzékelés felfedezése: Keresgélj online képeket vagy videókat, amelyek gyermekeket ábrázolnak, amint a pocsolyában ugrálnak. Ezután használj különböző szavakat vagy rajzokat, hogy leírd, milyen érzéseket és érzelmeket válthat ki ez a tevékenység. Gondold végig, hogyan érezhetjük a fröccsenéseket, textúrákat és mozdulatokat, valamint hogy a szórakozás, izgalom vagy kíváncsiság hogyan inspirálhatja ezt a játékot. Példákat itt találhatsz: [1](#), [2](#), [3](#).
2. Szemléletformáló gyakorlat: Most képzeld el, hogy egy pocsolyával játszol, és élvezed a fröcskölést anélkül, hogy ugrálnál. Keresgélj olyan élménybeszámolókat, amelyek mozgáskorlátozott egyének tapasztalatait

tartalmazzák, hogy jobban megértse a hozzáférhetőséggel kapcsolatos nézőpontjukat. Videókat találsz itt, amelyek mozgáskorlátozott gyermekek sárgödörökkel való interakcióját ábrázolják: [1](#), [2](#), [3](#).

3. Kreatív ötletelés: Készíts listát olyan tevékenységekről vagy adaptációkról, amelyek lehetővé teszik mozgáskorlátozott gyermekek számára, hogy részt vegyenek a sárgödörben való játékban, és élvezzék a fröcskölést ugrálás nélkül. Gondolj eszközökre, módosításokra és alternatív módszerekre, hogy a sár élvezetét minden testrész segítségével ki lehessen használni.

Lezárás: Ez a tevékenység hangsúlyozza annak fontosságát, hogy inkluzív szabadtéri játékelményeket hozzunk létre, amelyek figyelembe veszik a különböző fizikai képességeket. Lényeges, hogy megvitassuk azokat a stratégiákat, amelyek segítségével ezeket az adaptációkat beépíthetjük az oktatási környezetünkbe.

Utókövetés: A tevékenység után fontos átgondolni, hogyan befolyásolhatja saját képességekről és fogyatékosságról alkotott nézőpontunk azt, hogyan tervezzük meg a szabadtéri tereket. Gondolkozzunk el azon, hogy gyakran csak az akadályozottsággal élő személyek által használt segédeszközökre összpontosítunk, miközben hajlamosak vagyunk figyelmen kívül hagyni azokat a segédeszközöket, amelyeket az ép testűek használnak képességeik fejlesztésére. Például a kerekesszéket mint segédeszközt könnyen felismerjük, de nem gondolunk arra, hogy a vízálló csizma is egy hasonló eszköz lehet. Nézd át újra az 1. és 2. pontban szereplő videókat, és készíts listát a segédeszközökről, amelyeket mind az ép, mind a fogyatékos egyének használnak a sárgödörökkel való játék során. Ez a gyakorlat segít abban, hogy a mozgássérültséget ne fogyatékoságként vagy tragédiaként lássuk, hanem felismerjük, hogy minden test – függetlenül a képességeiktől – olyan módon kapcsolódik a környezetéhez, amely segíti és gazdagítja az élményeket.

3. Az ECEC pedagógusok legfontosabb feladatai

Miután a pedagógusok kialakították a felfedező gondolkodásmódot, három kulcsfontosságú feladatra kell összpontosítani a STEAM oktatás támogatásához szabadtéri környezetekben, ahogyan azt az Útmutató tartalmazza: Guidelines:

- **A környezet megtervezése:** A pedagógusoknak olyan környezetet kell kialakítani és elrendezni, amely számos felfedezési lehetőséget kínál, miközben teljes mértékben inkluzív minden gyermek számára. Az Univerzális Tervezés elveire alapozva a térnek olyan elemeket kell tartalmaznia, amelyek felkeltik a kíváncsiságot és támogatják a különféle tevékenységeket. Kulcsfontosságú lépések közé tartozik az elérhető érdeklődési központok kialakítása, változatos szabadon használható eszközök biztosítása, megfelelő és könnyen használható eszközök

biztosítása a környezet spontán felfedezésére, valamint képeskönyvek rendelkezésre bocsátása, hogy ösztönözzék a felfedezéseket és a tapasztalatok visszajelzését.

Szabadon használható eszközök (Loose-parts)

A szabadon használható eszközök fogalmát Simon Nicholson építész vezette be 1972-ben, és olyan sokoldalú anyagokat jelent, amelyeket a gyermekek kreatívan kombinálhatnak végtelen módon. Ezek az anyagok ösztönzik a felfedezést, a problémamegoldást és a kreativitást – mindezek a STEAM oktatás alapvető elemei. A szabadtéri használatra is alkalmas szabadon használható eszközöket a természetből vagy újrahasznosított anyagokból lehet beszerezni, ezzel erősítve a belső és a szabadtéri tanulási környezetek közötti kapcsolatot, és gazdagítva a gyermekek oktatási élményét (Gençer és Avcı, 2017).

- **Felfedezésre és autonómiára való bátorítás:** A pedagógusok kulcsszerepet játszanak abban, hogy biztosítsák a gyermekek számára a megfelelő időt, teret és szabadságot a felfedezéshez, kísérletezéshez és problémamegoldáshoz, miközben pedagógiai bizalmat tanúsítanak a gyermekek játéka és tanulási vágyai iránt. Ehhez hozzátartozik azoknak a tevékenységeknek a támogatása, amelyek felkeltik a gyermekek érdeklődését, legyen szó szabad játékokról, kockázatvállalásról vagy kreatív önkifejezésről. A cél olyan környezet megteremtése, ahol a gyermekek magabiztosan tudnak kapcsolódni a természetes világhoz saját feltételeik szerint.
- **Megfigyelés, dokumentálás, újraindítás és alkalmazkodás:** A pedagógusoknak figyelmesen meg kell figyelniük a gyermekek környezetükkel való interakcióit, és dokumentálniuk kell a gyermekek ismétlődő cselekvéseit, ezáltal jobban megértik az érdeklődési- és tanulási folyamatokat. A dokumentáció segíti az újraindításokat és az adaptációkat, amelyek segítenek a szabadtéri tér módosításában, hogy még inkább serkentsék a kíváncsiságot, biztosítsák a hozzáférhetőséget, és reagáljanak a gyermekek fejlődő igényeire és érdeklődésére.

Ez a megközelítés biztosítja, hogy a szabadtéri STEAM tanulási környezetek inkluzívak, dinamikusak és képesek reagálni a gyermekek szükségleteire, biztosítva számukra a fejlődéshez szükséges támogatást és lehetőségeket.

Összefoglaló

Ez a modul hangsúlyozza a STEAM oktatás és a szabadtéri tanulás közötti szinergiát, és betekintést nyújt a pedagógusok számára abban, hogyan gazdagíthatják a természetes környezetek a gyermekek holisztikus fejlődését. A felfedező gondolkodásmód alkalmazásával a pedagógusok megtanulják, hogyan irányíthatják a gyermekeket megfigyelés, felfedezés és kísérletezés során, ösztönözve őket a kritikai gondolkodásra és problémamegoldásra.

A modul főbb tanulságai:

- **STEAM integráció:** A tudomány, technológia, mérnöki tudományok, művészetek és matematika összekapcsolása valós kihívásokon keresztül elősegíti a holisztikus fejlődést és a kritikai gondolkodást.
- **A szabadtéri oktatás értéke:** A természetes környezetek végtelen lehetőségeket kínálnak a tapasztalati tanulásra, kreativitásra és együttműködésre, támogatva a gyermekek minden fejlődési területét.
- **Inklúzió:** A szabadtéri terek gondos megtervezése biztosítja, hogy a mozgáskorlátozott vagy más fogyatékkal élő gyermekek teljes mértékben részt vehessenek és élvezhessék a szabadtéri játék gazdag tanulási élményeit.
- **A pedagógus szerepe:** A pedagógusoknak segíteniük kell a felfedezést és a kreativitást, miközben figyelik és dokumentálják a gyermekek környezetükkel való interakcióit, hogy folyamatosan alkalmazkodhassanak és javíthassák a tanulási élményeket.

A pedagógusok most már alkalmazhatják ezeket az elveket:

- **Szabadtéri tanulási foglalkozások tartása,** amelyek integrálják a STEAM fogalmakat, a természetes környezetet pedig erőforrásként használják a felfedezéshez és kérdezéshez.
- **A szabadtéri terek újragondolása és áttervezése** annak biztosítása érdekében, hogy minden gyermek számára hozzáférhetőek legyenek, és maximálisan kihasználhassák a tanulási lehetőségeket.
- **Megfigyelési készségeik és felfedező alapú tanítási módszereik folyamatos finomítása,** biztosítva, hogy gyakorlatuk a gyermekek érdeklődéseivel és igényeivel összhangban fejlődjön.

Értékelés

A frissen kialakított gondolkodásmódok érvényesítésére és megerősítésére a modul két értékelési eszközt kínál, amelyek mindegyike egy konkrét célt szolgál:

(1) **a felfedező gondolkodásmód fejlesztését,** (2) **szabadtéri környezetek**

tervezését a STEAM tanuláshoz.

A felfedező gondolkodásmód fejlesztése

Eszköz: Reflektív napló

Cél: Rendszeresen dokumentálni a pedagógiai gyakorlatokkal kapcsolatos személyes reflexiókat, különös figyelmet fordítva arra, hogy milyen gyakran és hatékonyan alkalmazom a felfedező gondolkodást

Módszer: Minden hét végén fontos, hogy a következő kérdések mentén reflektáljunk:

- Kérdések: Milyen gyakran tettem fel nyitott kérdéseket a szabadtéri tevékenységek során? Milyen típusú kérdések ösztönözték a gyermekeket arra, hogy mélyebben gondolkodjanak?
- Megfigyelés: Milyen jól figyeltem meg a gyermekek válaszait, mielőtt megpróbáltam volna őket a megoldás felé irányítani? Hagytam-e a gyermekeket saját tempójukban felfedezni a válaszokat?
- Rugalmasság: Megmaradtam-e rugalmasnak és kíváncsinak, lehetővé téve a felfedezést, ahelyett, hogy az azonnali válaszokra koncentráltam volna?
- A hibák tanulási lehetőségként: Hogyan közelítettem meg a hibákat – a saját hibáimat és a gyermekekét? Tanulási lehetőségként tekintettem-e rájuk, és segítettam-e a gyermekeket a további felfedezés irányába?

Szabadtéri környezetek tervezése a STEAM tanuláshoz

Eszköz: Ellenőrző lista

Cél: A szabadtéri környezetek értékelése és kialakítása, amelyek támogatják a STEAM tanulási lehetőségeket minden gyermek számára, különös figyelmet fordítva az inklúzióra.

Módszer: Az alábbi ellenőrző lista használata a szabadtéri környezetek értékelésére a STEAM elvek és az inklúzió szempontjai szerint:

- Tudomány: Azonosítottam-e olyan lehetőségeket, ahol a gyermekek megfigyelhetik és vizsgálhatják a természetes jelenségeket (pl. időjárás, növények növekedése, állatok viselkedése)? Vannak-e olyan természeti elemek, amelyek ösztönzik a felfedezést (pl. kövek, víz, rovarok)?
- Technológia: Vannak-e lehetőségek, ahol a gyermekek egyszerű eszközöket használhatnak (pl. nagyítók, fényképezőgépek) a környezetük megfigyelésére és felfedezésére? Biztosítottam-e anyagokat vagy eszközöket, amelyek segítik a megfigyelést vagy az adatgyűjtést?
- Mérnöki tudományok: Felismertem-e azokat a módokat, amelyekkel a gyermekek részt vehetnek építkezésben, tervezésben vagy problémamegoldásban természetes anyagokkal (pl. hidak, menedékek vagy ösvények építése)? Vannak-e nyitott végű anyagok, amelyek ösztönzik a kísérletezést és az építést?

- Művészetek: Biztosítottam-e kreatív lehetőségeket a gyermekek számára, hogy természetes anyagokkal (pl. levelek, kövek, ágak, sár) fejezhessék ki magukat, például rajzolás, szobrászat vagy minták elrendezése révén? Támogattam-e a természet inspirálta művészeti tevékenységeket (pl. ephemerális művészet, land art)?
- Matematika: Beépítettem-e olyan tevékenységeket, amelyek méréshez, becsléshez vagy mintafelismeréshez kapcsolódnak (pl. kövek számolása, fa magasságának mérése, szimmetria keresése levelekben)? Ösztönöztem-e a matematikai gondolkodást, amikor a környezetben lévő formákat, méreteket és mennyiségeket figyeltettem meg?
- Inklúzió: Gondoskodtam-e arról, hogy a szabadtéri környezet minden gyermek számára hozzáférhető legyen, beleértve a mozgáskorlátozott gyermekeket? Figyelembe vettem-e a gyermekek sokféle szükségletét, és biztosítottam-e többféle módot a STEAM tevékenységekben való részvételhez (pl. adaptív eszközök, alternatív interakciós módszerek)?

További releváns források

Beckett, A. E., & Fenney, D. Nature Play for Disabled Children–muddy puddles for all?. In *The Lives of Children and Adolescents with Disabilities* (pp. 84-104). Routledge.

Murawski, W. W., and Scott, K. L. (Eds.). (2019). *What really works with Universal Design for Learning*. Corwin Press.

Gençer, A. A., and Avcı, N. (2017). The treasure in nature! Loose part theory. *Current Trends in Educational Sciences*, 9, 16-34.

Onida, M. (2022) 'Educazione STEAM: bambini e adulti in gioco'. "Meraviglia. Il gioco tra arte e scienza". Percorsi Formativi 06 Conference, 20-21 November, Online.

Robertson, J. (2017). *Messy maths: A playful, outdoor approach for early years*. Crown House Publishing.

Trina, N. A., Monsur, M., Cosco, N., Shine, S., Loon, L., & Mastergeorge, A. (2024). How Do Nature-Based Outdoor Learning Environments Affect Preschoolers' STEAM Concept Formation? A Scoping Review. *Education Sciences*, 14(6), 627.

5. Modul - Kommunikáció a családokkal/érintettekkel

5. MODUL: Kommunikáció a családokkal/értintettekkel

A modult kidolgozta: World Association of Early Childhood Educators (AMEI-WAECE)

Modul áttekintés:

Jelen modulnak a célja a családok és az iskola közötti kommunikáció elősegítése, ahogyan azt a partnerek által készített elméleti kutatás és terepmunka, valamint a mozgáskorlátozott gyermekek szüleivel és a korai nevelési és oktatási intézmények (ECEC) pedagógusaival végzett interjúk is alátámasztják, és amelyek a „Útmutatóban” (WP2) szerepelnek. A szülők félelmei, valamint a pedagógusok és családok közötti bizalom kulcsfontosságú tényező a szabadtéri oktatás előmozdításában. A korábbi kutatás arra is rámutatott, hogy a pedagógusok és a szülők egyetértének a szabadtéri oktatás előnyeiről kisgyermekeket illetően, beleértve a mozgáskorlátozott kisgyermekeket is.

Egy 117 tanulmányra kiterjedő meta-elemzés megállapította, hogy amikor a családokat meghívják az iskolával való együttműködésre és közreműködésre a gyermekek oktatásában, javul a tanulók mentális egészsége, valamint társadalmi és érzelmi fejlődése.

Szülőként mindenkinél jobban ismerjük a gyermekünket. Akárcsak az ECEC pedagógus, ismerjük azokat a pedagógiai elveket, amelyek az oktatási folyamatot irányítják, és azokat a stratégiákat, amelyek lehetővé teszik, hogy a gyerekek a lehető legteljesebb mértékben kibontakozzanak.

Mindkét szerepnek koordináltan kell működnie, mivel egymást kiegészítik és nélkülözhetetlenek egymás számára. Az óvoda és az ECEC pedagógusokkal való erős, tiszteletteljes együttműködés lehetővé teszi az információk megosztását, hogy a gyermek a lehető legtöbbet hozhassa ki az oktatásából. Az ECEC pedagógusoknak és a szülőknek együtt kell dolgozniuk a gyermek tanulásának, fejlődésének és jólétének előmozdítása érdekében.

A „Kommunikáció a családokkal/értintettekkel” című modul olyan információkat nyújt, amelyek elősegítik a kölcsönös bizalom kialakítását az óvoda és a családok között, valamint hasznos erőforrásokat és stratégiákat kínál az ECEC pedagógusok számára. A tartalom két szakaszra van felosztva: **Az első szakasz célja egy olyan optimális légkör megteremtése, amely elősegíti a gördülékeny kommunikációt, a pozitív kapcsolatokat és a kölcsönös bizalmat. Miután a kapcsolatokat sikeres szilárd alapokra helyezni, áttérünk a projekt fő témájára: hogyan lehet a hatékonyan közvetíteni a családok felé a szabadtéri oktatás jelentőségét a gyermekek szociális és mozgásfejlődése szempontjából.**

Időtartam

Úgy becsüljük, hogy az egyes tevékenységek kidolgozása körülbelül 120 percet vesz igénybe. Azonban a tevékenységeket rugalmasan terveztük meg, hogy igazíthatók legyenek minden ECEC pedagógus igényeihez.

Célkitűzések

A modul fő célja a következő:

- Megtanulni, hogyan növelhető a hatékony kapcsolat a családokkal és a gyermekekkel, hogyan erősíthetők a családi kötelékek, valamint hogyan integrálhatók a családok az óvoda életébe;
- Stratégiákat elsajátítani az iskola és a családok közötti kommunikáció és kölcsönös bizalom erősítésére;
- Ajánlások az ECEC pedagógusok interperszonális és asszertív kommunikációjának fejlesztéséhez;
- Erőforrásokat szerezni a családok számára, hogy tudatosítsák a szabadtéri oktatás jelentőségét a gyermekek szociális és mozgásfejlődése szempontjából.
- Megtanulni, hogyan kommunikáljuk hatékonyan a szabadtéri nevelés előnyeit, különösen a mozgássérült (MI) gyermekek szüleinek.

Várható tanulási eredmények

A modul áttanulmányozása után az ECEC pedagógusok:

- Jártasságot szerezhetnek a hatékony kommunikációs készségek, a kapcsolatok építése, illetve az érdekképviselés és támogatás terén;
- Pozitív kapcsolatokat alakíthatnak ki a családokkal, hogy támogassák a gyermekek tanulását és fejlődését;
- Hatékonyan képviselhetik a szabadtéri nevelés fontosságát a koragyermekkori nevelésben, a családok és az érintettek körében;
- Közvetíthetik a szabadtéri nevelés előnyeit a gyermekek szociális és mozgásfejlődése szempontjából;
- Erőforrásokat és támogatást nyújthatnak a családoknak, hogy ösztönözzék a szabadtéri oktatási tevékenységek otthoni folytatását.

Képzési módszertan³

1. Tapasztalati tanulás (gyermekközpontú): Az ECEC pedagógusok a tanulási folyamatra összpontosítanak az alkalmazás, megfigyelés és reflektálás révén.
2. Szerepjátékok és szimulációk (gyermekközpontú): A pedagógusok élethű problémás, társas vagy személyes helyzeteket jelenítenek meg, illetve forgatókönyveket alkotnak.

³ <https://www.buffalo.edu/catt/teach/develop/design/teaching-methods.html>
<https://bokcenter.harvard.edu/active-learning>. Retrieved on July 2024

3. Csoportos tevékenységek és kooperatív tanulás (opcionális).

Oktatási követelmények

Személyi számítógép és/vagy más internethez csatlakoztatott digitális eszközök a javasolt videók megtekintésére.

Nyomtatott kiadványok. Kérdőív az első tevékenységhez: Kommunikációs készségek teszt Infografika a második tevékenységhez, elérhető itt: A szabadtéri oktatás: előnyök

Értékelési módszerek/eszközök Önértékelés (diagnosztikai kérdőívek) Reflexiós kérdések az értékeléshez (nyitott kérdések)

Bevezetés⁴

Míg a család a gyermek első szocializációs környezeteként szolgál, ahol megtanul kommunikálni, és kialakítja az első érzelmi és affektív kötődéseit, az óvoda egy új környezetet nyit meg, amelyben a formális oktatás mellett új kapcsolatokat épít ki, mind felnőttekkel, mind pedig más korú gyerekekkel. A gyermekek az iskolában is stabil érzelmi kötődéseket fognak kialakítani, ahogyan azt otthoni kapcsolataik során is megtanulták. Ezek a kötődések szilárd érzelmi alapot adnak számukra, amely megerősíti önbizalmukat, hogy előre lépjenek fejlődésükben és megfeleljenek az iskola, valamint az élethosszig tartó tanulás kihívásainak.

A családok és az ECEC pedagógusok közötti zökkenőmentes kapcsolat azért fontos, mert biztonságot és bizalmat ad a gyermekek szellemi és érzelmi fejlődésének első szakaszában. Ha a kapcsolat az ECEC pedagógusok és a szülők között jó, könnyebben észlelhetők a gyermek fejlődésében és tanulásában esetlegesen felmerülő nehézségek, vagy alkalmazkodási problémák.

A jó kapcsolat kialakításához az iskolák és a családok között a szakértők a két fél közötti folytonos együttműködést javasolják. Mint minden kapcsolat esetében, ennek az együttműködésnek is a **bizalmon és tiszteleten** kell alapulnia, és folyamatos gondoskodást, erőfeszítést igényel a fenntartása. **A kommunikáció kulcsfontosságú,** különösen akkor, ha nézeteltérés alakul ki, vagy olyan gyermekekről van szó, akik

⁴ Image:

https://www.freepik.es/fotos-premium/retrato-generado-ia-nina-discapacitada-silla-ruedas-autentica-alegre-feliz-cae-al-aire-libre_52833037.htm

speciális szükségletekkel rendelkeznek, mint például a MI (mozgáskorlátozott), mivel ebben az esetben a félelmek és biztonsági kérdések nagyobb teret kapnak. Ennek a kommunikációnak túl kell mutatnia a gyerekek akadémiai értékeléséről szóló információk cseréjén.

Ennek a modulnak a célja, hogy bizalmas és határozott kommunikációs légkört alakítson ki, hogy enyhítse a szülők aggályait, akik eltérő fejlődésű gyermekek szülei, és akik aggódnak a szabadtéri oktatással kapcsolatban. Az Útmutatóban kidolgozott irányelvek eredményei azt mutatják, hogy az eltérő fejlődéssel rendelkező gyermekek szülei tisztában vannak azzal, hogy ez a típusú oktatás előnyöket jelenthet gyermekeik számára, de félelem vagy félretájékoztatás miatt vonakodnak ettől a gyakorlattól. Ez a modul arra törekszik, hogy fejlessze az ECEC pedagógusok kommunikációs készségeit, elősegítve a pedagógusok és a gyermekek közötti kölcsönös bizalom kialakítását, valamint infografikák segítségével támogatást nyújtson a legszkeptikusabbak meggyőzéséhez.

1. Aktivitás: Megbízható kapcsolatok kiépítése

Leírás:

A tevékenység két részből áll. Az első rész az ECEC pedagógusok kommunikációs készségeinek fejlesztésére összpontosít, mivel a hatékony kommunikáció alapvetően fontos a kölcsönös bizalom kialakításához. A második rész bemutatja, hogyan lehet kommunikációs csatornákat létrehozni a családok és az intézmény között, illetve fordítva.

Szükséges anyagok:

- Önértékelő kérdőív a kommunikációs készségekről.
- YouTube-videó: [„The 7 - 38 - 55% rule in communication”](#) (A kommunikáció 7 - 38 - 55%-os szabálya) (Időtartam: 02:49, angol nyelven).
- YouTube-videó: [„Forms of Communication”](#) (A kommunikáció formái) (Időtartam: 03:51, angol nyelven).

Útmutató:

1. A kommunikáció fogalmának magyarázata

A kommunikáció több ember a különböző között. Fontos információcsere két kommunikációs vagy megvizsgálni, hogy mennyire sajátítottuk el módokat, hiszen ezek mérhetők és fejleszthetők.

Videó megtekintése: [„The 7 - 38 - 55% rule in communication”](#) (A kommunikáció 7 - 38 - 55%-os szabálya) (Időtartam: 02:49, angol nyelven).

Albert Mehrabian kutató szerint egy üzenet hatása a következőképpen oszlik meg:

- 7% verbális (szavak tartalma);

- 38% vokális (hangszín, hanglejtés és egyéb jellemzők); ○ 55% nonverbális jelek és gesztusok.
- 2. **A verbális kommunikáció** főként az információ átadására szolgál, míg a nonverbális elemek az érzelmi állapotokat és attitűdöket közvetítik. Ebből következik, hogy a kommunikáció sokkal több, mint pusztán szavak használata.
- 3. **A nonverbális kommunikáció szerepe**
A nonverbális kommunikáció alapvetően befolyásolja, hogyan ér célba egy üzenet. Éppen ezért ugyanolyan fontos tisztában lenni a különböző nonverbális kommunikációs formákkal, mint a megfelelő szavak kiválasztásával.
A legfontosabb nonverbális kommunikációs formák:
 - **Testbeszéd:** A testhelyzetünk jelentőséggel bír. Például a karok összefonása határozottságot, haragot, félelmet vagy bizonytalanságot is kifejezhet.
 - **Mozgás:** A test mozgása befolyásolja az üzenet értelmezését. Például az állandó járkálás idegességet jelezhet.
 - **Arckifejezések:** A szemöldök mozgása, a száj állása vagy az arcizmok mozgása jelentősen befolyásolja az üzenet értelmezését.
 - **Paralingvisztikai jelzések:** A hangszín, hanglejtés, beszédsebesség és hangerő mind módosíthatja a kimondott szavak jelentését.
 - **Gesztusok:** A kézmozdulatok saját jelentéssel bírnak, de ezek kulturálisan eltérhetnek.
 - **Az érintés által közvetített információk** – például a nyomás erőssége, hőmérséklet vagy textúra – érzelmi hatással bírhatnak.
 - **Térhasználat:** A két ember közötti távolság a kommunikáció része. Egyes helyzetekben a túlzott közelség kellemetlen lehet, míg máskor a közelség kifejezheti a bizalmat és az intimitást.
- 4. **Videó megtekintése:** „Forms of Communication” (A kommunikáció formái) (Időtartam: 03:51, angol nyelven).

Kommunikációs készségek önértékelése: kommunikációs teszt

>> Ez a tevékenység csoportos környezetben is elvégezhető.

Töltsd ki a kérdőívet, hogy felmérd saját kommunikációs készségeidet. Ha lehetőséged van megosztani a tesztet a kollégáiddal, beszéljétek meg az eredményeket, és elemezzétek, mely területeken van szükség fejlesztésre.

A teszt elérhető itt: Kommunikációs készségek teszt - 1. segédanyag

Hogyan kommunikáljunk a családokkal?

A tevékenység egy reflexióval kezdődik, amely során az ECEC pedagógusok megvizsgálják, milyen módszereket alkalmaznak a családokkal való kommunikációban. Amennyiben lehetőség van ezt a modult más pedagógusokkal együtt elvégezni, az önreflexiót vagy párbeszédet követően a következő témák kerülnek feldolgozásra:

„A jó kommunikáció és együttműködés mindkét fél között bizalmat épít, amely lehetővé teszi az ECEC pedagógus számára, hogy innovatív tevékenységeket, például a szabadtéri oktatást megvalósítsa.”

A családokkal való hatékony kommunikáció három alapelven nyugszik:

1. Kölcsönösség (Kétirányú kommunikáció)

A kommunikációnak kétirányúnak kell lennie. Az ECEC pedagógusnak érthető és hozzáférhető módon kell kapcsolatot tartania a szülővel, de ugyanakkor nyitottnak kell lennie arra is, hogy reagáljon, amikor a szülők szeretnének kommunikálni vele. Fontos, hogy a családok úgy érezzék, meghallgatják őket, és az ECEC pedagógusok figyelembe veszik az aggályaikat.

2. Egyenrangúság

Ez a hierarchia kérdésére utal. Bár az ECEC pedagógus rendelkezik a szükséges képzéssel és szaktudással az oktatási kérdések kezeléséhez, a szülők nem érezhetik magukat alárendelt szerepben. A kommunikációnak partnerségen kell alapulnia. Ennek érdekében az ECEC pedagógusnak egyszerű, a családok társadalmi és kulturális szintjéhez igazított nyelvezetet kell használnia.

3. Személyre szabott

Ez azt jelenti, hogy nemcsak az üzeneteket, hanem azok közvetítésének módját is az adott család igényeihez kell igazítani. A pandémia óta a digitális kommunikációs csatornák egyre nagyobb szerepet kapnak, azonban nem minden család használ rendszeresen e-mailt, vagy rendelkezik megfelelő digitális készségekkel az oktatási intézmények online platformjainak kezeléséhez. Ezért fontos, hogy a pedagógus figyelembe vegye a családok kommunikációs lehetőségeit és szükségleteit.

Hatékony és bizalmerősítő kommunikáció a családokkal

A családokkal való hosszú távú, eredményes és bizalomépítő kommunikáció érdekében az alábbi irányelveket érdemes figyelembe venni:

1. **„Az első benyomás számít”** – Az első találkozás alkalmával a pedagógusoknak kellemes, bizalmat sugárzó környezetet kell teremteniük a családok számára. Ajánlott, hogy a szülők ne csupán a pedagógussal/intézményvezetővel találkozzanak, hanem ismerjék meg a gyermekükkel kapcsolatba kerülő kulcsszereplőket, valamint az intézmény helyszíneit, a bel- és kültereket is. Ez segít egy erős és összetartó intézményi közösség képezésében kialakításában.

2. **Kérdőív a családok időbeosztásáról** – Érdeemes egy kérdőívet készíteni, amely feltérképezi, hogy a szülők milyen időpontokban érhetőek el telefonon, vagy személyes találkozókra, illetve mennyire oldható meg számukra az utazás. Ennek alapján az intézmény hatékonyabban szervezheti a szülői értekezleteket és más találkozókat.
3. **Rendszeres szülői találkozók** – Az egyéni és csoportos beszélgetések segítik a gyermek fejlődésének nyomon követését és az esetleges aggályok tisztázását.
4. **Gyakori telefonos meghívások** – Telefonon keresztüli meghívás az intézmény eseményeire vagy programjaira személyesebb és közvetlenebb kapcsolatot teremt, amely hosszú távon más kommunikációs csatornák megerősítését is segítheti.
5. **Többféle kommunikációs csatorna alkalmazása** – Az üzenetek hatékony eljuttatásához különböző platformokat kell használni. A pedagógusoknak ki kell választaniuk azt a csatornát, amely leginkább megfelel az adott családnak:
 - Óvoda honlap;
 - Specifikus közösségi média csatornák; ◦ E-mailek;
 - Nyomtatott óvodai napló vagy faliújság;
 - Plakátok kihelyezése a szülők által gyakran látogatott helyekre (például óvoda bejárata).
6. **Rövid videók az osztálytermi tevékenységekről** – Az órákon készült videók (bemutatók, projektek, kiállítások stb.) segítenek a szülőknek betekintést

nyerni a gyermek tanulási folyamataiba. Így könnyebben követhetik nyomon gyermekeik feladatait, és hatékonyabban támogatják őket otthon.

7. **Szülőknek szóló tájékoztatók, vagy infografikák készítése** – Az év folyamán rendszeresen küldött tájékoztató anyagok segíthetnek a családoknak gyermekük nevelésében. Például témák lehetnek:
 - o Pályaorientációs tanácsok;
 - o Új testvér születése;
 - o Egy közeli hozzátartozó elvesztése;
 - o Alvászavarok kezelése.
 - o Ha a pedagógus nem tud személyesen beszélni a szülőkkel, egy jól elkészített tájékoztató is segíthet az üzenet átadásában. Az ingyenes [Canva](#) platform hasznos lehet ezen anyagok elkészítéséhez.
8. **Szülői workshopok szervezése** – Az év elején vagy végén a szülők igényei alapján szervezett műhelymunkák lehetőséget teremtenek számukra olyan készségek és tapasztalatok elsajátítására, amelyek segíthetik őket szülői szerepükben.
9. **A bizalom közös élményekből fakad** – A szülőket be lehet vonni az osztálytermi tevékenységekbe, például történetek mesélésébe, amelyek illeszkednek a tananyaghoz (évszakok meséi stb.), vagy a szakmájuk bemutatásába (pl. orvos, ápoló, rendőr, kertész stb.). A szülők segítséget nyújthatnak a tanulmányi kirándulások során is, amikor több felnőtt jelenléte szükséges.
10. **Nyílt napok és iskolai ünnepek kihasználása** – Az ilyen események kiváló alkalmat nyújtanak a pedagógusok számára, hogy személyesen kapcsolatba lépjenek a szülőkkel. A személyes kommunikáció a leghatékonyabb eszköz a bizalom kiépítésére. A pedagógusoknak törekedniük kell arra, hogy lehetőség szerint közvetlenül tájékoztassák a szülőket, hiszen a személyes interakció az alapja annak, hogy később eloszlassák a családok esetleges féltelmeit az alternatív oktatási módszerekkel, például a szabadtéri oktatással kapcsolatban.

Lezárás:

A szülőket szövetségesként kell kezelni, hiszen ők a gyermekek nevelésének elengedhetetlen szereplői. Az empátia különösen fontos azokkal a családokkal, akiknek sajátos nevelési igényű gyermekük van. A pedagógusoknak rugalmasnak kell lenniük a szülőkre fordított idő tekintetében, mert a hatékony kommunikáció minden gyermek fejlődésének kulcsa.

Az ECEC pedagógusoknak nyitott elmével és előítéletek nélkül kell meghallgatniuk a szülőket; fontos, hogy figyelmet fordítsanak rájuk, és valódi érdeklődést mutassanak az általuk megosztott információk iránt. Nem elég csupán megérteni a szülők érzéseit, hanem ezt a megértést ki is kell fejezniük. A pedagógusoknak

kerülniük kell a szülők félbeszakítását, és ellen kell állniuk annak a késztetésnek, hogy „szakértőként” csupán tanácsokat osztogassanak, ahelyett hogy valóban odafigyelnének a szülők aggályaira. Törekedniük kell az empátiára, és arra, hogy mélyebben megértsék, mit éreznek a szülők. A félelem egy nehezen kontrollálható érzélem, különösen, ha a gyermekükről van szó. Az ECEC pedagógus iránti bizalom az egyetlen garancia arra, hogy a félelem ne váljon akadállyá, és a gyermekek ugyanazokat az élményeket élhessék át, mint társaik.

Utókövetés:

Egy kommunikációs terv és egy éves utánpótlási ütemterv is kidolgozható. A résztvevők számára biztosítani kell időt egy vázlatos kommunikációs tervet.

Példa – megtekinthető az alábbi linken: **Kommunikációs készségek tesztje** (1. segédanyag)

2. Aktivitás: A szabadtéri oktatás előnyei a gyermekek szociális és motoros fejlődése szempontjából

Leírás:

Ennek a tevékenységnek a fő célja, hogy a családok számára bemutassa a szabadtéri oktatás értékét a gyermekek szociális és mozgásfejlődése szempontjából. Az aktivitás célja továbbá a szülők félelmeinek, aggályainak és érzékelt kockázatainak csökkentése.

Szükséges anyagok:

Az információ elérhető a szabadtéri oktatás előnyeiről szóló segédanyagban.

Útmutató:

Már kialakult egy kölcsönös bizalmon alapuló légkör, amely lehetővé teszi a családok – beleértve a sajátos nevelési igényű gyermekek szüleit is – számára, hogy legyőzzék félelmeiket és támogassák gyermekük részvételét a szabadtéri nevelési tevékenységekben.

A szülők félelme egy természetes és szükséges érzélem, amely az emberi túlélést segíti. Akkor aktiválódik, amikor valaki egy potenciálisan veszélyes vagy kockázatos helyzetet érzékel, és felkészíti a testet annak elkerülésére. Ebben a helyzetben az ECEC pedagógus szerepe kiemelkedően fontos, hiszen neki kell bemutatnia a helyzetet objektíven, a kockázatokat a valós mértékükben értékelve.

Mivel a félelem egy érzélem, előfordulhat, hogy még a legalaposabb információ sem elég ahhoz, hogy teljes mértékben meggyőzze a szülőket az aktivitás alacsony kockázatáról. Ebben az esetben a kulcs a pedagógus iránti bizalom. Csak egy érzélem képes egy másik érzélemet formálni, ezért az első tevékenység célja a pozitív érzelmi kapcsolat kialakítása volt.

“A dolgok 90%-a, ami miatt aggódunk, soha nem történik meg, mégis ezek a gondolatok közvetlen hatással vannak az egészségünkre.”

Most eljött az idő, hogy bemutassuk az előnyöket, és megtörjük a hamis hiedelmeket vagy valószínűtlen forgatókönyveket. A spanyol pszichiáter, Marian Rojas Estapé szerint „a dolgok 90%-a, amik miatt aggódunk, soha nem történnek meg, és mégis ezek a gondolatok közvetlen hatással vannak az egészségünkre.” „A boldogság végső soron nem más, mint a képesség, hogy egészséges módon kapcsolódjak a valósághoz, kezeljem a rosszat és élvezzem a jót” – mondja a pszichiáter.

Együtt kell működni a családokkal, és segíteni nekik megérteni, hogy a környezetet gyermekek igényeikhez igazították. A pedagógusok kezelik a kihívásokat, miközben lehetővé teszik, hogy a gyermekek a pozitív élményekre koncentráljanak. Hogyan? Ennek érdekében érdemes követni az alábbi 5 tippet:

1. A szabadtéri tevékenységek ütemezésekor az ECEC pedagógusok már az elejétől kezdve segítséget kérnek a szülőktől. Ha a szülők részt vesznek a folyamatban, láthatják, hogy az általuk érzékelt kockázatok nem valósak, vagy amennyire lehetséges, minimalizálásra kerülnek a pedagógusok érdeklődése és szakértelme révén. Emellett megismerkednek a szabadtéri oktatás előnyeivel, valamint az egyes tevékenységekhez tartozó oktatási célokkal is.
2. Felvenni a kapcsolatot a látogatni kívánt helyszín felelőseivel, hogy előre tájékozódjunk azokról az esetleges akadályokról vagy nehézségekről, amelyekkel a mozgáskorlátozott gyermek találkozhat. Így a szülők/családok tájékozódhatnak, és közösen kereshetnek megoldásokat.
3. Felvenni a kapcsolatot helyi, mozgáskorlátozott személyek számára szolgáltatásokat nyújtó egyesületekkel. Ők nagy segítséget nyújthatnak a pedagógusoknak a tevékenység kiválasztásában és megtervezésében, és csökkenthetik a mozgáskorlátozott gyermekek szüleiben felmerülő bizonytalanságokat vagy aggályokat, köszönhetően a hasonló helyzetekben szerzett tapasztalataiknak. Az ECEC pedagógusok arra is ösztönözhetik a családokat, hogy lépjenek kapcsolatba más családokkal, és osszák meg tapasztalataikat ezekben az együttműködésekben. A tanúságtételek mindig nagy értékkel bírnak.
4. A kirándulásokra az ECEC pedagógusok meghívhatják az együttműködő szülőket is, és segítséget kérhetnek tőlük a gyermekek/felnőttek arányának növelése érdekében.

Lezárás:

“Amikor az eltérő fejlődés belép az életünkbe, csak annyit tehetünk, hogy elfogadjuk, és a megoldásokra, nem pedig a problémákra koncentrálunk.

Szerezzünk új készségeket, amelyek lehetővé teszik, hogy függetlenek legyünk.”
Diana Cotut, Ángela édesanyja @caminando_con_angela⁵.

Az akadályozottsággal élő kisgyermeknek depresszióssá válhatnak, amikor összehasonlítják magukat társaikkal vagy barátaikkal. Ezért nagyon fontos, hogy az ECEC pedagógusok növeljék az **önbecsülésüket**, és lehetőséget adjanak számukra, hogy részt vegyenek képességeik kibontakoztatásában. **Minden gyermeknek más-más képességei vannak, de ez nem teszi őket jobbá vagy rosszabbá a többi gyereknél, hanem egyedivé teszi őket.**

Utókövetés: Minden szabadtéri tevékenység után az ECEC pedagógusoknak kapcsolatba kell lépniük a családdal, hogy kikérjék véleményüket az aktivitásról és értékeljék azt: mi ment rosszul, hogyan lehetne javítani, mit gondolt a család és a gyermek róla? Egy rövid jelentés írása nagy segítség lehet. Ha a tevékenység sikeres volt, az ECEC pedagógusok jövőre is megismételhetik, javítva a lehetséges hiányosságokat, amelyek felmerültek.

Összefoglalás

Az Útmutató egyik következtetése a szakirodalom áttekintése és a mozgáskorlátozott gyermekek családjával, valamint az ECEC pedagógusokkal készített interjúk mellett, hogy bár a családok tisztában vannak a szabadtéri tevékenységek előnyeivel, mégis félnek, és kockázatosnak érzékelik azokat.

Ahhoz, hogy a családok által érzékelt kockázat összhangban legyen a valódi kockázattal, bízniuk kell a pedagógusokban. Ez a bizalom csak akkor alakulhat ki, ha hatékony, kétirányú kommunikáció révén sikerül elérni, hogy mindkét fél ugyanúgy érzékelje a kockázatokat.

Ebben a modulban tippeket és stratégiákat adtunk arra, hogy miként építhető fel az a szükséges kötődés, amely meggyőzi a mozgáskorlátozott gyermekek családjait nemcsak a szabadtéri tevékenységek előnyeiről, hanem arról is, hogy gyermekeik részt vegyenek ezeken a tevékenységeken.

Értékelés

- Sorold fel a kommunikáció módjait!
- Sorold fel azt a 3 alapelvet, amelyekre a családokkal való kommunikációnak épülnie kell!
- Milyen stratégiákat lehet alkalmazni a szülőkkel való kommunikáció során?
Sorold fel a szabadtéri oktatás előnyeit!

⁵ Forrás: <https://www.instagram.com/reel/C9fe4orNu5J/?igsh=MW5pczNmODhxaHZjeg==>

- Milyen tippeket vagy javaslatokat adhatunk más ECEC pedagógusoknak, hogy meggyőzzék a mozgáskorlátozott gyermekek szüleit, hogy vegyenek részt az ilyen típusú tevékenységekben?
- Végül, te olyan típusú ember vagy, aki hajlamos aggódni olyan dolgok miatt, amelyek valószínűleg nem fognak megtörténni? Az optimizmus ragályos. Tanulj meg egészséges módon kapcsolódni a valósághoz, kezeld a rosszat, és élvezd a jót.

További releváns források

United Nations Convention on the Rights of Persons with Disabilities
(<https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1138&langId=en>)

Accessibility standardisation
(<https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1485&langId=en>)

European Disability Forum (<https://www.edf-feph.org/>)

Segédanyag

Kommunikációs készségek tesztje⁶ - A teszt elvégzéséhez szükséges utasítások

- Mielőtt elkezdenéd megválaszolni a kérdéseket, kövesd az alábbi utasításokat a kommunikációs készségek tesztjének kitöltéséhez és az eredmények értelmezéséhez:
- Alaposan olvasd el mindegyik kérdést és a válaszlehetőségeket, majd válaszd ki azt, amellyel a leginkább azonosulni tudsz. Próbálj őszinte lenni magaddal, és válaszolj természetesen.
- Miután válaszoltál mind a 10 kérdésre, számold össze, hányszor ismétlődik minden egyes A, B, C és D válaszként.
- Ha megvan, hogy melyik betű ismétlődik a leggyakrabban a válaszaiddban, lépj a teszt végére.
- A teszt végén megtudhatod, milyen a kommunikációs szinted, és mely pontokon kell erősítened ahhoz, hogy javíts rajta.

1. Amikor személyesen beszélgetsz valakivel, próbálsz...

- A. Nem nézni a szemébe, hogy ne érezze magát kényelmetlenül.
- B. Soha nem nézel el, hogy tudja, figyelsz rá.

⁶ Communication Skills Test. source: Santander Open Academy (adaptation)

- C. Néha elfordítod a tekinteted néhány másodpercre.
D. Mindig a szemébe nézel, de közvetlen, nem zavaróan.
2. Szerinted mi a legjobb módja annak, hogy valami fontosat közölj egy másik személlyel?
- A. Hangosan beszélni, hogy megértse, amit mondasz.
B. Hosszú írásos üzenetet küldeni, amikor csak lehet.
C. Hangüzenetet küldeni vagy telefonon hívni.
D. Személyesen beszélni.
3. Amikor üzenetet közölsz, a nonverbális kommunikáció...
- A. Nem fontos: a titok abban rejlik, hogy jól válaszd meg a szavakat.
B. Bizonyos mértékig fontos: hatással van az üzenetre, de nem annyira, mint a szavak.
C. Elég fontos: a nonverbális kommunikáció egyenrangú a verbális kommunikációval.
D. Nagyon fontos: a testbeszéd alapvető fontossággal bír.
4. Amikor egy másik személy beszél hozzád...
- A. Próbálsz figyelni, de néha nehéz megállni, hogy ne szakítsd félbe.
B. Figyelsz, amit mond, miközben azon gondolkodsz, mit fogsz mondani legközelebb.
C. Türelmesen várod, hogy eljőjjön a te időd.
D. Próbálsz figyelmesen hallgatni és megérteni, amit magyaráz.
5. Amikor megállapodást szeretnél elérni, számodra a legfontosabb:
- A. Kiállni az elképzeléseid mellett és megpróbálni megvalósítani őket.
B. Megvédeni az álláspontodat, de rugalmasnak lenni.
C. Középutat találni, de nem engedni túl sokat a véleményedből.
D. Minden fél elégedett legyen a javasolt megoldással.
6. Amikor e-mailt írsz...
- A. Minden, amit mondani akarsz, leírod és elküldöd.
B. Először rendszerezed az ötleteidet, majd írsz.
C. Leírsz mindent, amit mondani akarsz, és többször ellenőrzöd, amit írtál.
D. Megpróbálsz hatékonyan használni a szavaidat.
7. Amikor egy intézmény képviselőjével beszélsz...
- A. Nagyon ideges leszel, és nem tudod, mit mondj.
B. Nehezen fejezed ki helyesen az ötleteidet.

- C. Helyesen fejezed ki magad, de nehézségekkel.
D. Könnyedén kifejezed az ötleteidet.
8. A nyilvános beszéd számodra...
- A. Kihívás.
B. Próbára teszi az idegeid.
C. Tudsz nyilvánosan beszélni, de nehéz.
D. Szereted a nyilvános beszédet.
9. Amikor csoportban beszélsz, inkább...
- A. Hallgatsz.
B. Részt veszel, ha van mondanivalód.
C. Aktívan beszélsz.
D. A beszélgetés középpontjában vagy.
10. Szerinted fontos az, hogy hogyan kommunikálsz a helyzet függvényében? A.
Nem, mindig ugyanúgy lehet kommunikálni.
B. Nem mindig, mivel a helyzet fontos, de nem döntő.
C. Igen, gyakorlatilag mindig adaptálnod kell a kommunikációt az aktuális helyzethez.
D. Igen, habár egy semleges formában kellene kommunikálnod, amely minden helyzetben működik.

Eredmények

Többségében „A” válaszok:

Fejlesztened kell a kommunikációs készségeidet. Bár a szándékaid jók, néha nehezen találsz meg a legmegfelelőbb módot másokkal való kommunikációra. Fontos, hogy jobban figyelj a helyzetekre, többet hallgass, fejleszd a nonverbális kommunikációd, és ne hagyd, hogy az impulzusaid vezéreljenek. Érdemes átgondolnod, hogyan fejezed ki magad, és igyekezz a helyzethez igazítani a beszédstílusodat. Bízz jobban önmagadban, és ne aggódj túl sokat mások véleménye miatt.

Többségében „B” válaszok:

Jó kommunikációs készségekkel rendelkezel, de van még hova fejlődnöd. Bizonyos helyzetekben hiányzik belőled az önbizalom, és attól tartasz, hogy rosszat mondasz. Ne légy túl szigorú önmagaddal, és törekedj több interperszonális kapcsolat kialakítására.

Többségében „C” válaszok:

Nagyon jó kommunikációs készségekkel rendelkezel. Tudod, hogyan alkalmazkodj a helyzethez, bár ez olykor kihívást jelenthet számodra. Néha a tökéletességre

törekszel, máskor pedig önbizalomhiány gyötör. Folytasd a kommunikáció különböző formáinak fejlesztését, és ne hagyd, hogy bármi eltántorítson.

Többségében „D” válaszok:

Kiváló kommunikációs készségekkel rendelkezel. Nem félsz hibázni, magabiztosan fejezed ki magad bármilyen kommunikációs eszközzel, és nagy önbizalmad van – bár olykor talán túlzottan is. Jól tudsz figyelni másokra, tisztában vagy a nonverbális kommunikáció fontosságával, és jó tárgyalási készségeid vannak. Folytasd ezen az úton, gratulálunk!

2. segédanyag: Kommunikációs terv a családokkal (ez egy példa – adaptálható)

Augusztus-Szeptember

Kezdeti interjúk. A „Szülőknek szóló hírlevél az alkalmazkodási időszakról” kézbesítése

Október

Telefonos visszajelzés gyermekenként, hogy megtudjuk, hogyan érzi magát a gyermek a szülők szemszögéből (boldog-e az óvodában, van-e valami, ami miatt aggódnak...). Két szülő az intézménybe látogat, hogy mesét olvasson és/vagy szakmákról beszéljen. Hírlevél a szülőknek egy általános vagy specifikus témáról.

November

Egy szülői workshop a kezdeti interjúk során felvetett egyik témáról. November és december között: személyes interjú az első trimeszterben.

December

Karácsonyi ünnepély (nyílt nap). A pedagógus átadja a „lelki üzeneteket” a gyerekeknek. Hírlevél/kiadvány kézbesítése a szülőknek egy általános vagy specifikus témáról.

Január

Két szülő az intézménybe látogat, hogy mesét olvasson és/vagy foglalkozást tartson a munkakörök ismertetéséről. Szülői értekezlet a félévi célok ismertetésére.

Február

Karnevál (nyílt nap). Egy telefonos visszajelzés gyermekenként, hogy megtudjuk, hogyan érzi magát a diák a szülők szemszögéből (boldog-e az iskolában, aggódnak-e valami miatt, minden rendben van-e...). Hírlevél a szülőknek egy általános vagy specifikus témáról.

Március

Két szülő az intézménybe látogat, hogy mesét olvasson és/vagy foglalkozást tartson a szakmákról. Személyes interjúk.

Április

Csoportos értekezlet a félévi célok ismertetésére. Két szülő az intézménybe látogat, hogy mesét olvasson és/vagy foglalkozást tartson a munkakörök ismertetéséről.

Május

Egy telefonos visszajelzés gyermekenként, hogy megtudjuk, hogyan érzi magát a diák a szülők szemszögéből (boldog-e az iskolában, aggódnak-e valami miatt, minden rendben van-e...). Hírlevél a szülőknek egy általános vagy specifikus témáról.

Június

Iskolai év végén: személyes interjúk. Tanévzáró (nyílt nap). Hírlevél/kiadvány kézbesítése a szülőknek egy általános vagy specifikus témáról, az iskolában elért eredményekkel együtt.

Szabadtéri oktatási tevékenységek: Előnyök

A szabadtéri oktatás aktiválja a gyermek összes érzékszervét, fejleszti a testet és az elmét. Tíz ok, amiért ösztönöznünk kell a szabadtéri oktatást a 3-5 éves gyermekeknél (beleértve a mozgáskorlátozott gyermekeket is):

Lehetővé teszi számukra a mozgást

A szabadtéri játék lehetőséget ad a gyermekeknek, hogy szaladjanak, ugráljanak és szabadon mozogjanak, amit az épületekben nem tudnak megtenni, mivel korlátozottabb a mozgáslehetőség. A sportolás endorfinokat szabadít fel, ami jó közérzetet biztosít. Nemcsak a hangulatuk javul, hanem a fizikai állapotuk is, és növekszik a betegségekkel szembeni ellenálló képességük.

A szabadtéri játék ellensúlyozza a gyerekek ülő életmódját Statisztikák szerint a gyerekek egyre több időt töltenek ülve, miközben elektronikus eszközökkel játszanak. A szabadtéri játék segít leküzdeni ezt a trendet, és a mozgáshiányhoz kapcsolódó egészségügyi problémákat is. Ezenkívül, a szabadban, a napsütésben tartózkodva lehetővé teszi számukra, hogy több D-vitaminhoz jussanak.

Ösztönzi a tanulást

A szabadtéri játék tökéletes környezetet biztosít a valós környezet megtapasztalásához, aminek következtében könnyebben észben tartják a tanultakat, mint más típusú környezetben. Izgalom nélkül nincs tanulás, mivel az élvezetes időtöltés.

Tanítsuk meg a gyermekeknek a természet tiszteletének értékét

„Csak azt véded, amit szeretsz. Csak azt szereted, amit ismersz.” – Jacques Cousteau. Amikor a gyermekek időt töltenek a szabadban, kapcsolatot alakítanak ki a természettel. Ezáltal megtanulják tisztelni, szeretni és gondoskodni róla.

Fejleszti a gyermekek szociális készségeit

A természetben töltött idő javítja a gyermekek szociális készségeit is, hiszen más módon lépnek kapcsolatba egymással, mint a „merev szerkezetű” osztálytermi környezetben. A szabadban új helyzetekkel találkoznak, például megtanulják, hogyan segítsenek másoknak, ha elesnek vagy megsérülnek, hogyan vegyenek részt új játékokban, vagy hogyan kezeljék a frusztrációt, amikor egy másik gyermek nyer egy játékban

Felébreszti a gyermekek kíváncsiságát és kreativitását

A nyílt terek végtelen lehetőségei fokozzák a gyermekek lenyűgöző képzelőerejét. Ebben a környezetben a legapróbb dolgok is inspirálhatják őket – legyen szó homokozásról, barátokkal való futkározásról vagy egy új játék kitalálásáról. Mivel a nyílt tér kevesebb korlátot szab, a gyermekek szabadabbnak érzik magukat, bátrabban próbálgatják a képességeiket, és felfedezhetik a környezetük nyújtotta lehetőségeket.

A szabadtéri játék javítja a gyermekek figyelmét

A szabadtéri játék és a természetben eltöltött idő egyik legfőbb előnye a figyelem javulása. Kutatások szerint a szabadtéri játék hozzájárul az iskolai teljesítmény javulásához is. A szabadban végzett sporttevékenységek nagy odafigyelést igényelnek, hiszen a gyermekeknek folyamatosan alkalmazkodniuk kell a gyors helyzetváltozásokhoz, ami fejleszti a koncentrációs képességüket.

Növeli a boldogságsszintet

A természet szépsége, a napsütés és a friss levegő serkenti a „boldogsághormonok”, például az endorfinok termelődését, amelyek fájdalomcsillapítóként hatnak, csökkentve a fizikai és mentális kellemetlenségeket. Emellett a dopamin is felszabadul, amely azonnali örömet és pozitív reakciókat vált ki a mozgás során. Ha egy gyermek ingerlékeny, stresszes, frusztrált vagy túl sok felgyűlt energiája van, az egyik legjobb „gyógymód” az, ha kimegy a szabadba játszani.

Fejleszti a finom- és nagymotoros készségeket

A szabadtéri játék sokféle eszközt és tárgyat kínál, amelyek segítik a gyermekeket a finom- és nagymotoros készségeik fejlesztésében. Akár fára másznak, hintán egyensúlyoznak, homokvárat építenek, ugróiskoláznak vagy versenyt futnak a barátaikkal, mindeközben a finommotoros készségeiket (kézmozdulatok, apró mozgások) és a nagymotoros készségeiket (egyensúlyérzék, testkontroll) egyaránt fejlesztik.

Elősegíti a befogadást

Amikor segítünk egy mozgáskorlátozott gyermeknek eligazodni a kültéri környezetben, olyan értékeket támogatunk, mint a barátság, empátia, szolidaritás, tolerancia, rugalmasság, érzékenység, önbecsülés, kölcsönös bizalom és önbizalom. Ezek együtt egy nyitottabb hozzáállást alakítanak ki, amelyek elősegítik a csoporton belüli elfogadást és az akadályozottsággal élő gyermekek befogadását.

Az **OUTDOOR4MI** fő célja, hogy előmozdítsa a szabadtéri oktatást, és egy olyan új generáció képzését támogassa, amely már korai életkorban tiszteletben tartja a természeti környezetet. Ezt azáltal kívánja elérni, hogy pedagógusok számára oktatási erőforrásokat biztosít, megkönnyítve a szabadtéri nevelési tevékenységek megvalósítását óvodákban (3–5 éves gyermekek számára), különös figyelmet fordítva a mozgáskorlátozott gyermekekre. További információ: <https://www.outdoor4mi.eu>

Forrás: Saját összeállítás. Képek: Freepik

Co-Funded by
the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.
Project Number: 2023-1-IT02-KA220-SCH-00065552